

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2021. november 5., péntek

Tartalomjegyzék

606/2021. (XI. 5.) Korm. rendelet	A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény hiteltörlesztési moratóriummal összefüggő eltérő alkalmazásáról	9099
607/2021. (XI. 5.) Korm. rendelet	A nemzeti adatvagyon hasznosításával összefüggő egyes részletszabályokról	9100
608/2021. (XI. 5.) Korm. rendelet	A népszámlálás elhalasztásával összefüggő rendelkezésekről szóló 67/2021. (II. 19.) Korm. rendelet módosításáról	9113
609/2021. (XI. 5.) Korm. rendelet	Egyes légiközlekedési tárgyú kormányrendeletek módosításáról	9117
610/2021. (XI. 5.) Korm. rendelet	Az egyes víziközmű beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 323/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet módosításáról	9120
45/2021. (XI. 5.) MNB rendelet	A Magyar Nemzeti Bank elnöke által adományozható díjakról szóló 27/2013. (XII. 10.) MNB rendelet módosításáról	9121
22/2021. (XI. 5.) HM rendelet	A kegyeleti gondoskodásról és az ehhez kapcsolódó egyes szociális feladatokról szóló 7/2013. (VII. 25.) HM rendelet módosításáról	9123
54/2021. (XI. 5.) ITM rendelet	A közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról	9127
55/2021. (XI. 5.) ITM rendelet	Egyes légiközlekedési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról	9133
35/2021. (XI. 5.) KKM rendelet	A védettségi igazolások kölcsönös elfogadásának megállapításáról szóló 7/2021. (IV. 29.) KKM rendelet Kirgiz Köztársasággal összefüggő módosításáról	9148
27/2021. (XI. 5.) AB határozat	A veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszok elutasításáról	9149
28/2021. (XI. 5.) AB határozat	A veszélyhelyzet idején a felsőoktatást érintő egyes szabályokról szóló 522/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére, valamint alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói indítvány elutasításáról	9167
1782/2021. (XI. 5.) Korm. határozat	A Nemzeti Adatvagyon Tanácsról	9177
1783/2021. (XI. 5.) Korm. határozat	A Digitális Megújulás Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról	9177

Tartalomjegyzék

1784/2021. (XI. 5.) Korm. határozat	A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból, fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, előirányzat-túllépés engedélyezéséről, címrendi kiegészítésről, kormányhatározat végrehajtása során alkalmazandó eltérő rendelkezésről és kormányhatározat módosításáról	9182
1785/2021. (XI. 5.) Korm. határozat	A Budapesti Fenntarthatósági Expó és Világtalálkozó 2021-ről szóló 1270/2020. (VI. 2.) Korm. határozat módosításáról	9191
1786/2021. (XI. 5.) Korm. határozat	Az új szedresi kultúrház és közösségi tér építésének támogatásáról	9191

III. Kormányrendeletek

A Kormány 606/2021. (XI. 5.) Korm. rendelete a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény hiteltörlesztési moratóriummal összefüggő eltérő alkalmazásáról

A Kormány

az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára,

a 3. § tekintetében az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) Ha a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (a továbbiakban: Are. tv.) hatálya alá tartozó adósságrendezési eljárásban részt vevő adós és egyéb kötelezett a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 5. alcíme, az egyes kiemelt társadalmi csoportok, valamint pénzügyi nehézséggel küzdő vállalkozások helyzetének stabilizálását szolgáló átmeneti intézkedésekről szóló 2020. évi CVII. törvény (a továbbiakban: 2020. évi CVII. törvény) III. Fejezete, valamint a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályainak bevezetéséről szóló 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet szerinti hiteltörlesztési moratóriumot igénybe vette, a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás, a bírósági adósságrendezési egyezség, a bírósági adósságrendezési egyezség módosítása, valamint a bírósági adósságtörlesztési terv elkészítésénél a teljesítési határidőt úgy kell megállapítani, hogy az figyelembe vegye a futamidőnek a fizetési moratóriumra tekintettel történő meghosszabbodását is.
- (2) Az e rendelet hatálybalépése előtt megkötött bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodásban, bírósági adósságrendezési egyezségben, illetve bírósági adósságtörlesztési végzésben a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 5. alcíme, a 2020. évi CVII. törvény III. Fejezete, valamint a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályainak bevezetéséről szóló 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet szerinti hiteltörlesztési moratóriumot igénybe vevő adós számára a pénzügyi intézmény kimutatást küld – a fizetési moratórium alatt meg nem fizetett tartozásokra tekintettel – a törlesztések teljesítési határidejének meghosszabbításáról. A bírósági adósságrendezési eljárásban az adós kérelmére a bíróság 15 napon belül végzést hoz az adósságrendezési egyezség, illetve az adósságtörlesztési végzés ennek megfelelő kiegészítéséről. A végzés ellen csak az adós és az érintett hitelező élhet fellebbezéssel. A kérelem és a fellebbezés benyújtása illetékmentes.
- (3) Az Are. tv. 85. §-a szerinti törlesztési időszak a (2) bekezdés szerinti teljesítési határidőnek megfelelően meghosszabbodik.
- 2. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 3. § az e rendelet kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.
- 3. §** (1) A Kormány e rendelet hatályát a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztéséig meghosszabbítja.
(2) Ez a rendelet a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztésekor hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 607/2021. (XI. 5.) Korm. rendelete a nemzeti adatvagyon hasznosításával összefüggő egyes részletszabályokról

A Kormány

a nemzeti adatvagyonról szóló 2021. évi XCI. törvény 15. § (1) bekezdés a) és b) pontjában, valamint a 15. § (2) bekezdés a)–d) és f) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 19. alcím tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. FEJEZET

A NEMZETI ADATVAGYONRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS EGYES SZERVEZETEK KIJELÖLÉSE

1. A Nemzeti Adatvagyon Ügynökség feladatait ellátó szervezet

- 1. §** A nemzeti adatvagyonról szóló 2021. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Natv.) szerinti Nemzeti Adatvagyon Ügynökség feladatait a Digitális Kormányzati Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság tulajdonosi joggyakorlása alatt álló, állami tulajdonú Nemzeti Adatvagyon Ügynökség Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: NAVÜ) látja el.
- 2. §** Az e-közigazgatási és informatikai fejlesztések egységesítéséért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) az e rendeletben foglalt alkalmazásán keresztül, a NAVÜ bevonásával gondoskodik a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Statútum) 13. § h) és k) pontjából fakadó feladatai ellátásáról.
- 3. §** A NAVÜ
- ellátja mindazon feladatokat, amelyeket e rendelet, törvény, kormányrendelet vagy a Kormány egyedi döntése részére meghatároz,
 - a feladatai ellátása érdekében együttműködik bármely, a feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésben érintett szervvel, szervezettel vagy személlyel, tőlük a feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésben információt, felvilágosítást kérhet és szolgáltatathat.
- 4. §** (1) A NAVÜ az e rendeletben foglalt feladatai ellátása érdekében, kapcsolattartás céljából, az e rendelet szerinti adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére és tájékoztatási szolgáltatási feladatok kiszolgáltatására is alkalmas informatikai rendszert és nyílt vagy zárt hálózaton működő webes felületet alakít ki és működtet.
- (2) A NAVÜ rendelkezhet úgy, hogy elsődlegesen az (1) bekezdés szerinti informatikai rendszeren, illetve nyílt vagy zárt hálózaton működő webes felületen keresztül biztosítja a kapcsolattartást.
- 5. §** (1) A NAVÜ a Natv. szerinti, e rendeletben szabályozott nemzeti adatvagyon-hasznosítással kapcsolatos állami feladatait közfeladatként látja el.
- (2) A NAVÜ a Natv. szerint elektronikus ügyintézés biztosítására kötelezett szerv.
- (3) A NAVÜ a Natv. hatálya alá tartozó, a III. fejezet 6–8. alcíme szerinti adatelemzési és tájékoztatási szolgáltatási feladatait kizárólagos joggal látja el.
- (4) A NAVÜ a Natv. 1. § (2) bekezdés d) pontja szerinti, a közfeladatot ellátó szerv által alaptevékenysége keretében végzett adatszolgáltatási, adatelemzési tevékenység ellátásában, a közfeladatot ellátó szervvel vagy az együttműködő szervvel kötött együttműködési megállapodás alapján részt vehet.
- 6. §** Az e rendeletben foglaltak megkerülésével vagy megsértésével megkötött, a Natv. hatálya alá tartozó, e rendelet szerinti adatelemzési feladatok ellátását, valamint tájékoztatási szolgáltatási igény kielégítését szolgáló megállapodás semmis.

2. A kulcsszolgáltató szervezet feladatait ellátó szervezet

- 7. §**
- (1) A Natv. szerinti kulcsszolgáltató szervezet feladatait a DATRAK Digitális Adattranszaksiós Központ Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: kulcsszolgáltató szervezet) látja el.
 - (2) A kulcsszolgáltató szervezet a Natv. szerinti, e rendeletben szabályozott kulcsszolgáltatói feladatait közfeladatként látja el.
 - (3) A kulcsszolgáltató szervezet a III. fejezet 10. alcíme szerinti kulcsszolgáltatói feladatait kizárólagos joggal látja el.
 - (4) A kulcsszolgáltató szervezet az e rendelet szerinti tevékenységét a miniszter külön rendeletében meghatározott igazgatási szolgáltatási díj ellenében látja el.

II. FEJEZET

A NEMZETI ADATVAGYON ÜGYNÖKSÉG KÖZADATOK ÚJRAHASZNOSÍTÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATAIRA VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK

3. A közadatok újrahasznosításának támogatása

- 8. §**
- (1) A NAVÜ a közadatok újrahasznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Közadat tv.) szerinti, közadatok újrahasznosításának elősegítése és támogatása érdekében nyílt hálózaton működő webes felületet (a továbbiakban: közadatok újrahasznosítását támogató felület) alakít ki és működtet.
 - (2) A NAVÜ a közadatok újrahasznosítását támogató felületen közléseszi
 - a) a Közadat tv. szerint újrahasznosítás céljából rendelkezésre bocsátható közadatokat tartalmazó nyilvántartások és adatbázisok jegyzékét, valamint
 - b) a közfeladatot ellátó szerveket és a Közadat tv. szerinti igénylőket megillető jogokkal és az őket terhelő kötelezettségekkel kapcsolatos alapvető információkat.
 - (3) A NAVÜ a közadatok újrahasznosítását támogató felületen közzéteheti különösen
 - a) a Közadat tv. szerinti újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátás menetének leírását,
 - b) a Közadat tv. szerint újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátásért felszámítható díj képzésének elveit, a díj mértéke meghatározására irányadó módszereket és ajánlásokat,
 - c) a Közadat tv. szerint újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátásra vonatkozó újrahasznosítási megállapodás tartalmával kapcsolatos elveket, irányadó módszereket és ajánlásokat,
 - d) a Közadat tv. szerint újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátással összefüggő egyéb információkat,
 - e) a Közadat tv. szerint újrahasznosítási célokra, az újrahasznosítók körére vonatkozó adatelemzések eredményeit, kimutatásokat és egyéb információkat,
 - f) a Natv. szerinti tájékoztatási szolgáltatás keretében nyújtott azon adatelemzések eredményeit, az elemzett adatokból származtatott azon információkat, amelyek újrahasznosítás céljából rendelkezésre bocsáthatóak.
 - (4) A (3) bekezdés f) pontja szerinti eredmények, információk újrahasznosítható közadatként történő közzétételének lehetőségét a közadatok újrahasznosítását támogató felületen törvény, kormányrendelet, továbbá, ha az nem ütközik törvény vagy kormányrendelet előírásába, a Nemzeti Adatvagyon Tanács (a továbbiakban: NVT) vagy a Natv. szerinti tájékoztatási szolgáltatás igénybe vevője kizárhatja vagy korlátozhatja.

4. Közadatkataszter

- 9. §**
- (1) A NAVÜ elkészíti a Közadat tv. szerint újrahasznosítás céljából rendelkezésre bocsátható közadatokat tartalmazó nyilvántartások és adatbázisok jegyzékét (a továbbiakban: közadatkataszter), és gondoskodik annak naprakészen tartásáról.
 - (2) A közadatkataszter magában foglalja
 - a) a Közadat tv. szerint újrahasznosítás céljából rendelkezésre bocsátható közadatokat tartalmazó nyilvántartások és adatbázisok elnevezését, vagy más, a beazonosítást szolgáló információ megjelölését,
 - b) az a) pont szerinti nyilvántartásban vagy adatbázisban megtalálható adatok, adatkörök leírását,
 - c) az a) pont szerinti nyilvántartás vagy adatbázis technikai jellemzőire, az adatbázisban tárolt adatok formátumára és más leíró adatokra vonatkozó információkat,
 - d) az a) pont szerinti nyilvántartás vagy adatbázis létét előíró vagy lehetővé tevő jogszabály megjelölését,

- e) az a) pont szerinti nyilvántartást vagy adatbázist, valamint az abban tárolt adatokat kezelő, a Közadat tv. szerinti közfeladatot ellátó szerv (a továbbiakban: közfeladatot ellátó szerv) megjelölését, elérhetőségét,
- f) az a) pont szerinti nyilvántartást vagy adatbázist, valamint az abban tárolt adatokat kezelő közfeladatot ellátó szerv kapcsolattartójának adatait, elérhetőségét, illetve
- g) a Közadat tv. szerinti újrahasznosítás körében releváns egyéb információkat.

- 10. §**
- (1) A NAVÜ a közadatkezelési létrehozásával és naprakészen tartásával összefüggésben bármilyen közfeladatot ellátó szervet közvetlenül megkereshet, tőle tájékoztatást, adatszolgáltatást – ideértve a közadatok újrahasznosítási gyakorlatára és az újrahasznosítási gyakorlat jogszabályoknak való megfelelésre vonatkozó adatszolgáltatást is – kérhet.
 - (2) A közfeladatot ellátó szerv a kért tájékoztatást, adatszolgáltatást soron kívül, de
 - a) a közadatkezelési létrehozásával összefüggésben legfeljebb az (1) bekezdés szerinti megkeresés kézhezvételétől számított 20 munkanapon belül,
 - b) a közadatkezelési naprakészen tartásával összefüggésben legfeljebb az (1) bekezdés szerinti megkeresés kézhezvételétől számított 5 munkanapon belülmegadni, továbbá a NAVÜ-vel együttműködni köteles.
 - (3) A közfeladatot ellátó szerv a (2) bekezdés szerinti tájékoztatási, adatszolgáltatási, együttműködési kötelezettsége alól kizárólag abban az esetben mentesül, ha a megkeresésben kért információk megismerését törvény vagy kormányrendelet kizárja vagy olyan mértékben korlátozza, hogy az az e rendelet szerinti feladatok végrehajtása szempontjából az együttműködést kizárja. Az együttműködést kizáró körülmény fennállását a közfeladatot ellátó szervnek kell igazolnia.
 - (4) A közfeladatot ellátó szerv a (2) bekezdés szerinti tájékoztatási, adatszolgáltatási, együttműködési kötelezettségét térítésmentesen teljesíti.
 - (5) A NAVÜ kezdeményezésére a közadatkezelési létrehozásával és naprakészen tartásával összefüggésben az általános együttműködés részletes feltételei a közfeladatot ellátó szervvel kötendő megállapodásban kerülnek rögzítésre.

5. Közreműködés a közadatok újrahasznosítására irányuló igények teljesítésében

- 11. §**
- (1) A NAVÜ – az igénylő vagy a közfeladatot ellátó szerv erre vonatkozó megkeresése esetén – részt vesz a Közadat tv. szerinti újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátás megvalósításában, és az általa nyújtott szolgáltatás keretében közreműködhet
 - a) az igénylővel érintett adatokat kezelő közfeladatot ellátó szerv vagy az igénylővel érintett adatok kezelésére jogosult más szervezetek, személyek beazonosításában,
 - b) az igénylő, a közfeladatot ellátó szerv vagy az igénylővel érintett adatok kezelésére jogosult más szervezetek, személyek közötti kapcsolatfelvételben,
 - c) a kérelem elkészítésében, a kérelem benyújtásában és más cselekmények elvégzésében,
 - d) az újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátható közadatok körének meghatározásában,
 - e) a rendelkezésre bocsátás módjának meghatározásában,
 - f) a közfeladatot ellátó szerv által az újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátásért fizetendő díj meghatározásában,
 - g) az újrahasznosítási megállapodás előkészítésében,
 - h) a vitás kérdések jogi eljárásán kívüli rendezésében.
 - (2) A NAVÜ – általa nyújtott szolgáltatás keretében – a Közadat tv. szerinti adatszolgáltatást, újrahasznosítást végezhet.
 - (3) A NAVÜ az általa nyújtott (1) és (2) bekezdés szerinti szolgáltatás nyújtásáért – az általa alkalmazott számviteli politika alapulvételével – díjat állapíthat meg.
 - (4) A NAVÜ az (1) és (2) bekezdés szerinti tevékenységéhez kapcsolódó szolgáltatási politikáját – figyelemmel a jogszabály vagy megállapodás alapján fennálló adatszolgáltatási, újrahasznosítási korlátozásokra is – maga alakítja ki. Ennek keretében a NAVÜ
 - a) a közfeladatot ellátó szervvel vagy az igénylővel érintett adatok kezelésére jogosult más szervezetekkel, személyekkel együttműködve közreműködhet az újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátás megvalósításában, vagy végezhet adatszolgáltatást, újrahasznosítást,
 - b) ha az nem ütközik törvény előírásába, igénybe veheti az a) pontban foglaltakon kívüli más szerv, szervezet vagy személy adatszolgáltatási, újrahasznosítási szolgáltatásait,

- c) kialakíthatja az általa nyújtott szolgáltatás általános szerződési feltételeit, beleértve a szolgáltatás nyújtásáért járó díj mértékét is.
- (5) A (4) bekezdés a) pontja alkalmazása esetén az együttműködés szabályait együttműködési megállapodásban kell rögzíteni, amely tartalmazza különösen
- az adatok adatszolgáltatás, újrahasznosítás céljára történő rendelkezésre bocsátásának módját és feltételeit,
 - az adatszolgáltatásban, újrahasznosításban együttműködő felek feladat- és felelősségi körét,
 - az adatszolgáltatás, újrahasznosítás megvalósításának módját,
 - az adatszolgáltatási, újrahasznosítási igények kiszolgálási körülményeit és
 - az egymás közötti költségelszámolás, illetve a díjbevételekből való részesedés elszámolásának módját.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti együttműködés létrehozható egy vagy több szolgáltatástípus megvalósítására, egy vagy több közfeladatot ellátó szerv bevonásával, meghatározott adat-, illetve igénytípusra, határozott vagy határozatlan időre.
- (7) A NAVÜ a közfeladatot ellátó szervvel kötött, (5) bekezdés szerinti megállapodása szerint
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 11. § (1) bekezdése szerinti automatikus döntéshozatali eljárást alkalmazhat a hozzá benyújtott újrahasznosítási igények elbírálásánál, és
 - a közfeladatot ellátó szerv előzetes, a megállapodásban rögzített döntése szerint az igénylő azonosítása nélkül, vagy az a) pont alkalmazásával, ha annak jogszabályi feltételei fennállnak, közvetlen hozzáférést is biztosíthat a közfeladatot ellátó szerv által kezelt, újrahasznosítható közadatokhoz.
- (8) Ha az (5) bekezdés szerinti együttműködés a közfeladatot ellátó szerv részéről kizárólag az adatok újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátására terjed ki, a közfeladatot ellátó szerv a NAVÜ részéről legfeljebb olyan mértékű ellentételezésben részesülhet, amely nem haladja meg azt a mértéket, amelyet a közfeladatot ellátó szerv az adatok Közadat tv. szerinti újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátásáért a Közadat tv. szerinti díj formájában – a (10) bekezdésben foglalt eltéréssel – megállapíthatna.
- (9) Ha az (5) bekezdés szerinti együttműködés a közfeladatot ellátó szerv részéről nem csak a (8) bekezdésbe sorolt tevékenységre terjed ki, a NAVÜ és a közfeladatot ellátó szerv a (8) bekezdés szerinti díjon túl más ellentételezésben is megállapodhat.
- (10) A közfeladatot ellátó szerv a (8) bekezdés szerinti díj meghatározásánál a más forrásból megtérített vagy finanszírozható költségeit nem számolhatja el.
- (11) A közfeladatot ellátó szerv a (8) bekezdés szerinti díj mértéke meghatározásakor objektív, átlátható és ellenőrizhető módon köteles eljárni.
- (12) A közfeladatot ellátó szerv a NAVÜ (1) és (2) bekezdés szerinti szolgáltatása igénybevételeének elmaradására, valamint az (5) bekezdés szerinti megállapodás hiányára hivatkozva nem utasíthatja el a Közadat tv. szerinti újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátásra irányuló, hozzá közvetlenül beérkező igény teljesítését, azt köteles a Közadat tv. szerinti rendelkezéseknek megfelelően teljesíteni.

III. FEJEZET

A NEMZETI ADATVAGYON ÜGYNÖKSÉG NEMZETI ADATVAGYONNAL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATAIRA VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK

6. Az adatelemzési feladatok és tájékoztatási szolgáltatások előkészítése

- 12. §** (1) A NAVÜ a nemzeti adatvagyon felmérése és az adatelemzés lehetőségének megteremtése céljából elkészíti a Natv. szerint adatelemzési célra használható közérdekű adatokat, közérdekből nyilvános adatokat és a személyes adatokat tartalmazó nyilvántartások és adatbázisok jegyzékét (a továbbiakban: nemzeti adatvagyon leltár), és gondoskodik annak naprakészen tartásáról.
- (2) A NAVÜ az (1) bekezdés szerinti feladatait a 9. § (1) bekezdése szerinti közadatkataszter létrehozásához és naprakészen tartásához kapcsolódó tevékenységével összehangoltan is végezheti.
- (3) A nemzeti adatvagyon leltár magában foglalja
- a Natv. szerint adatelemzési célra rendelkezésre bocsátható közérdekű adatokat, közérdekből nyilvános adatokat és a személyes adatokat tartalmazó nyilvántartások és adatbázisok elnevezését, vagy más, a beazonosítást szolgáló információ megjelölését,
 - az a) pont szerinti nyilvántartásban vagy adatbázisban megtalálható adatok, adatkörök leírását,

- c) az a) pont szerinti nyilvántartás vagy adatbázis technikai jellemzőire, az adatbázisban tárolt adatok formátumára és más leíró adatokra vonatkozó információkat,
- d) az a) pont szerinti nyilvántartás vagy adatbázis létét előíró vagy lehetővé tevő jogszabály megjelölését,
- e) az a) pont szerinti nyilvántartást vagy adatbázist, valamint az abban tárolt adatokat kezelő, a Natv. szerinti együttműködő szerv (a továbbiakban: együttműködő szerv) megjelölését, elérhetőségét,
- f) az a) pont szerinti nyilvántartást vagy adatbázist, valamint az abban tárolt adatokat kezelő együttműködő szerv kapcsolattartójának adatait, elérhetőségét, illetve
- g) a Natv. szerinti adatelemzés körében releváns egyéb információkat.

- 13. §**
- (1) A NAVÜ a nemzeti adatvagyon leltár létrehozásával és naprakészen tartásával összefüggésben bármilyen együttműködő szervet közvetlenül megkereshet, tőle tájékoztatást, adatszolgáltatást kérhet.
 - (2) Az együttműködő szerv a kért tájékoztatást, adatszolgáltatást soron kívül, de
 - a) a nemzeti adatvagyon leltár létrehozásával összefüggésben legfeljebb az (1) bekezdés szerinti megkeresés kézhezvételétől számított 20 munkanapon belül,
 - b) a nemzeti adatvagyon leltár naprakészen tartásával összefüggésben legfeljebb az (1) bekezdés szerinti megkeresés kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül
 megadni, továbbá a NAVÜ-vel együttműködni köteles.
 - (3) Az együttműködő szerv a (2) bekezdés szerinti tájékoztatási, adatszolgáltatási, együttműködési kötelezettsége alól kizárólag abban az esetben mentesül, ha a megkeresésben kért információk megismerését törvény vagy kormányrendelet kizárja, illetve olyan mértékben korlátozza, hogy az e rendelet szerinti feladatok végrehajtása szempontjából az együttműködést kizárja. Az együttműködést kizáró körülmény fennállását az együttműködő szervnek kell igazolnia.
 - (4) Az együttműködő szerv a (2) bekezdés szerinti tájékoztatási, adatszolgáltatási, együttműködési kötelezettségét térítésmentesen teljesíti.
 - (5) A NAVÜ kezdeményezésére a nemzeti adatvagyon leltár létrehozásával és naprakészen tartásával összefüggésben az általános együttműködés részletes feltételei az együttműködő szervvel kötendő megállapodásban kerülnek rögzítésre.

7. Az adatelemzési feladatok és tájékoztatási szolgáltatások teljesítése

- 14. §**
- (1) A Natv. hatálya alá tartozó, e rendelet szerinti tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igényt kizárólag a NAVÜ-nél lehet előterjeszteni.
 - (2) A tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igényt a NAVÜ megvizsgálja, ennek során
 - a) beazonosítja, hogy az igény teljesítéséhez mely nyilvántartások és adatbázisok, illetve abban tárolt adatok elemzése szükséges,
 - b) beazonosítja az igénnyel érintett nyilvántartásokat és adatbázisokat, illetve abban tárolt adatokat kezelő együttműködő szervet vagy az igénnyel érintett adatok kezelésére jogosult más szervezeteket, személyeket,
 - c) vizsgálja, hogy az igénnyel érintett adatok adatelemzésének, valamint a tájékoztatási szolgáltatási igény kielégítésének van-e akadálya.
 - (3) A NAVÜ a vizsgálatot az igény kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül folytatja le, és e határidőn belül az eredményről az igénylőt tájékoztatja.
 - (4) Ha a NAVÜ vizsgálatához szükséges, az igény kézhezvételétől számított 3 munkanapon belül az együttműködő szervtől tájékoztatást, adatszolgáltatást, az igény előterjesztőjétől felvilágosítást, valamint hiánypótlást kérhet.
 - (5) Ha a tájékoztatási szolgáltatás teljesítése érdekében szükséges, a (4) bekezdés szerinti tájékoztatás-, adatszolgáltatás-kérés az adatok adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsáthatóságának együttműködő szerv általi vizsgálatára is kiterjed.
 - (6) Az együttműködő szerv a kért tájékoztatást, adatszolgáltatást soron kívül, de legfeljebb a (4) bekezdés szerinti kérés kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül megadni, valamint a NAVÜ-vel együttműködni köteles.
 - (7) Az igény előterjesztője a felvilágosítást, valamint hiánypótlást soron kívül, de legfeljebb a (4) bekezdés szerinti kérés kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül megadni köteles.
 - (8) A NAVÜ a tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igény teljesítését részben vagy egészben elutasítja, ha
 - a) az igény nem az arra jogosulttól származik,
 - b) az igény nem a Natv. szerinti tájékoztatási szolgáltatás teljesítésére irányul,
 - c) az igény teljesítéséhez szükséges nyilvántartás, adatbázis vagy adat nem beazonosítható,

- d) az igény teljesítése a Natv. rendelkezései szerint nem lehetséges,
 - e) egyéb olyan körülmény áll fenn, amely az igény teljesítését kizárja.
- (9) A NAVÜ a (8) bekezdés szerinti elutasítás tekintetében a nemzeti adatvagyon-gazdálkodással kapcsolatos kormányzati szempontokat, illetve más szakmai szempontokat is figyelembe vehet, és az álláspontját a rendelkezésre álló információk alapján alakítja ki. A NAVÜ az elutasítás okát indokolni köteles.

15. § (1) A NAVÜ – a 14. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatással összhangban – az elutasítással nem érintett adatkörök tekintetében teljesíti a tájékoztatási szolgáltatást az igénylő részére.

- (2) Az (1) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel, az adatelemzés várható időtartamáról, valamint a tájékoztatási szolgáltatási igény kielégítésének várható időpontjáról és a díj várható mértékéről a NAVÜ a 14. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatással egy időben tájékoztatja az igénylőt. Ha az igénylő a tájékoztatás alapján az igényét 5 munkanapon belül nem vonja vissza, a NAVÜ megkezdi a szolgáltatás teljesítését.

16. § (1) A NAVÜ az általa nyújtott, a Natv. hatálya alá tartozó, e rendelet szerinti adatelemzési és tájékoztatási szolgáltatás nyújtásáért – az általa alkalmazott számviteli politika alapulvételével – díjat állapíthat meg.

- (2) A NAVÜ a Natv. hatálya alá tartozó, e rendelet szerinti adatelemzési és tájékoztatási szolgáltatásra vonatkozó szolgáltatási politikáját – figyelemmel a jogszabály vagy megállapodás alapján fennálló adatszolgáltatási, adatelemzési korlátozásokra is – maga alakítja ki. Ennek keretében a NAVÜ

- a) az együttműködő szervvel vagy az igénnyel érintett adatok kezelésére jogosult más szervezetekkel, személyekkel együttműködve is végezhet adatszolgáltatást, adatelemzést,
- b) ha az nem ütközik törvény előírásába, igénybe veheti az a) pontban foglaltakon kívüli más szerv, szervezet vagy személy adatszolgáltatási, adatelemzési szolgáltatásait,
- c) kialakíthatja az általa nyújtott szolgáltatás általános szerződési feltételeit, beleértve a szolgáltatás nyújtásáért járó díj mértékét is.

- (3) A kormányzati tájékoztatási szolgáltatási igény teljesítésére vonatkozó díj mértéke nem haladhatja meg az elemzett adatok gyűjtésének, feldolgozásának, elemzésének, az elemzett adatokból származtatott információk előállításának és rendelkezésre bocsátásának legfeljebb öt százalékos nyereséghányaddal megnövelt költségét. A díj megfizetését a NAVÜ által meghatározott módon kell teljesíteni.

- (4) A (3) bekezdés szerinti költség meghatározásakor az együttműködő szerv, az adatszolgáltatási, adatelemzési szolgáltatásba bevont más szerv, szervezet vagy személy, a kulcsszolgáltató szervezet, valamint az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet szerinti szabályozott vagy a központi elektronikus ügyintézési szolgáltatás igénybeviteléhez kapcsolódó díjak és költségek különösen figyelembe veendőek.

- (5) A (3) és (4) bekezdés szerinti díjak és költségek meghatározásakor a más forrásból megtérített vagy finanszírozható költségek nem számolhatóak el.

- (6) A (3) és (4) bekezdés szerinti díjak és költségek meghatározásakor objektív, átlátható és ellenőrizhető módon kell eljárni.

- (7) Ha az igényt a kormányzati tájékoztatási szolgáltatás teljesítése előtt az igénylő visszavonja, a NAVÜ a visszavonásig felmerült, (3) bekezdés szerinti költség megtérítésére jogosult, kivéve, ha a visszavonás olyan okból következett be, amelyért a NAVÜ felelős.

- (8) A díj megfizetésére az igénylő nem köteles, továbbá részére a már megfizetett díj visszajár, ha a kormányzati tájékoztatási szolgáltatás olyan okból nem teljesül, amelyért a NAVÜ felelős.

- (9) A NAVÜ kormányzati tájékoztatási szolgáltatás teljesítésére vonatkozó megállapodást köthet az igénylővel. A megállapodás létrehozható egy vagy több tájékoztatási szolgáltatás megvalósítására, meghatározott igénytípusra, valamint határozott vagy határozatlan időre.

- (10) A NAVÜ a kormányzati tájékoztatási szolgáltatási igény teljesítését – a 14. § (8) bekezdés a) pontjában foglaltak megállapíthatósága céljából – előzetes regisztrációhoz kötheti.

17. § (1) A kormányzati tájékoztatási szolgáltatási igény teljesítésére vonatkozó 14. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás megadása előtt a NAVÜ jogosult az NVT előzetes eseti véleményét is kikérni. Ha az NVT a NAVÜ megkeresésének kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül az álláspontját nem közölte, azt akként kell tekinteni, hogy a tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igény teljesítéséhez hozzájárult.

- (2) A 14. § (4) bekezdése szerinti, együttműködő szervtől kért tájékoztatás, adatszolgáltatás, illetve az igény előterjesztőjétől kért felvilágosítás, valamint hiánypótlás teljesítéséig, valamint – ha az (1) bekezdés szerinti

véleménykérésre sor került – az (1) bekezdés szerinti álláspont NAVÚ-vel való közléséig, ennek hiányában az (1) bekezdés szerinti határidő lejártáig a NAVÚ részére megállapított, 14. § (3) bekezdése szerinti határidő nyugszik.

8. Együtműködés az együtműködő szervvel

- 18. §** (1) A NAVÚ és az együtműködő szerv közötti együtműködés szabályait együtműködési megállapodásban kell rögzíteni, amely tartalmazza
- a) az adatok adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátásának módját és feltételeit, valamint
 - b) az adatok rendelkezésre bocsátásával közvetlen összefüggésben felmerült többletköltségek megtérítésének módját.
- (2) A 16. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazása esetén az (1) bekezdés szerinti együtműködési megállapodásban
- a) az adatszolgáltatásban, adatelemzésben együtműködő felek feladat- és felelősségi körét,
 - b) az adatszolgáltatás, adatelemzés megvalósításának módját,
 - c) az adatszolgáltatási, adatelemzési igények kiszolgálási körülményeit, valamint
 - d) az egymás közötti költségelszámolás, illetve a díjbevételekből való részesedés elszámolása módját rögzíteni kell.
- (3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti együtműködés létrehozható egy vagy több tájékoztatási szolgáltatás megvalósítására, egy vagy több együtműködő szerv bevonásával, meghatározott adat-, illetve igénytípusra, valamint határozott vagy határozatlan időre.
- (4) Ha az (1) bekezdés szerinti együtműködés az együtműködő szerv részéről kizárólag az adatok Natv. szerint adatelemzés céljából történő rendelkezésre bocsátására terjed ki, az együtműködő szerv a NAVÚ részéről legfeljebb olyan mértékű ellentételezésben részesülhet, amely nem haladja meg azt a mértéket, amelyet az együtműködő szerv az adatok Natv. szerinti elemzés céljából történő rendelkezésre bocsátásáért a Natv. szerinti többletköltség formájában megállapíthatna.
- (5) Ha a (2) bekezdés szerinti együtműködés az együtműködő szerv részéről nem csak a (4) bekezdés szerinti tevékenységre terjed ki, a NAVÚ és az együtműködő szerv a (4) bekezdés szerinti költségtérítésen túl más ellentételezésben is megállapodhat.
- (6) A (4) bekezdés szerinti többletköltség mértéke meghatározásakor a Natv. szerinti nemzeti adatvagyonba tartozó közérdekű, közérdekből nyilvános, személyes vagy más adatok rendelkezésre bocsátása a Közadat tv. szerinti közadatok körébe eső közérdekű, közérdekből nyilvános vagy más adatok rendelkezésre bocsátásával egyező megítélés alá esik, és úgy kell eljárni, mintha az adatok Közadat tv. szerint újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátásáról lenne szó, és a többletköltséget – a (7) bekezdésben foglalt eltéréssel – a Közadat tv. szerinti díjmegállapítással azonos módon kell megállapítani.
- (7) Az együtműködő szerv a (4) bekezdés szerinti többletköltség meghatározásánál a más forrásból megtérített vagy finanszírozható költségeit nem számolhatja el.
- (8) Az együtműködő szerv a (4) bekezdés szerinti többletköltség mértéke meghatározásakor objektív, átlátható és ellenőrizhető módon köteles eljárni.
- 19. §** (1) Az együtműködő szerv az adatok adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátását nem tagadhatja meg, kivéve, ha a Natv. szerinti megtagadási ok áll fenn. Az adatok adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátására vonatkozó megtagadási ok fennállását az együtműködő szervnek kell igazolnia.
- (2) Az együtműködő szerv köteles megtagadni az adatok adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátását, valamint a Natv. szerinti tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igény teljesítését, ha arra a NAVÚ általi adatelemzési vagy tájékoztatási szolgáltatás igénybevétele nélkül kerülné sor, kivéve, ha az kizárólag Natv. 1. § (2) bekezdés d) pontja szerinti, közfeladatot ellátó szerv által alaptevékenysége keretében végzett adatszolgáltatás, adatelemzés elvégzésére irányul.

9. A piaci tájékoztatási szolgáltatásokra vonatkozó különös szabályok

- 20. §** (1) A 7. alcímben foglaltakat a piaci tájékoztatási szolgáltatás teljesítése kapcsán ezen alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- (2) A NAVÚ a 14. § (2) bekezdése szerinti vizsgálatot az igény kézhezvételétől számított 20 munkanapon belül folytatja le, és e határidőn belül az eredményről az igénylőt tájékoztatja.

- (3) A Natv. szerinti esetekben, a 14. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás megadása előtt, a NAVÜ köteles az NVT egyedi döntését kérni. Ha az NVT a NAVÜ megkeresésének kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül a döntését nem közölte, azt akként kell tekinteni, hogy a tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igény teljesítéséhez hozzájárult.
- (4) A NAVÜ a 14. § (8) bekezdése szerinti elutasítás tekintetében a nemzeti adatvagyon-gazdálkodással kapcsolatos kormányzati szempontokat, illetve más szakmai szempontokat is figyelembe vehet, és az álláspontját a rendelkezésre álló információk, valamint az NVT Natv. 9. § (1) bekezdése szerinti előzetes, általános érvényű döntési álláspontja vagy az e rendelet szerinti egyedi döntése alapján alakítja ki.
- (5) A 14. § (4) bekezdése szerinti, együttműködő szervtől kért tájékoztatás, adatszolgáltatás, illetve az igény előterjesztőjétől kért felvilágosítás-nyújtás, valamint hiánypótlás teljesítéséig, valamint a (3) bekezdés szerinti döntés NAVÜ-vel való közléséig, ennek hiányában a (3) bekezdés szerinti határidő lejártáig a NAVÜ részére megállapított, (2) bekezdés szerinti határidő nyugszik.

- 21. §**
- (1) Az adatelemzés várható időtartamáról, valamint a tájékoztatási szolgáltatási igény kielégítésének várható időpontjáról és a díj várható mértékéről a NAVÜ a 14. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatással egy időben tájékoztatja az igénylőt. Ha az igénylő a tájékoztatás alapján az igényét fenntartja, a NAVÜ a piaci tájékoztatási szolgáltatási igény teljesítésére vonatkozó, Natv. szerinti megállapodást köt az igénylővel. A megállapodás létrehozható egy vagy több tájékoztatási szolgáltatás megvalósítására, meghatározott igénytípusra, valamint határozott vagy határozatlan időre.
 - (2) A NAVÜ az általa nyújtott piaci tájékoztatási szolgáltatásért az (1) bekezdés szerinti megállapodásban meghatározottak szerinti díjazásra jogosult.
 - (3) Ha az igénylő az (1) bekezdés szerinti megállapodástól eláll, vagy azt felmondja, a 16. § (7) és (8) bekezdésétől eltérően a felek közötti elszámolás tekintetében a megállapodásban foglaltak az irányadóak.

10. A személyes adatokra vonatkozó különös szabályok

- 22. §**
- (1) A 7–9. alcímben foglaltakat a személyes adatok kapcsán az ezen alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
 - (2) A NAVÜ az igény 14. § (2) bekezdése szerinti vizsgálata során azt is vizsgálja, hogy az igény teljesítéséhez az együttműködő szerv által kezelt személyes adatot tartalmazó nyilvántartásból származó adatok a kulcsszolgáltató szervezet által biztosított eszközökkel való anonimizálást követően adatelemzés céljából rendelkezésére bocsáthatók-e.
 - (3) Ha a Natv. szerinti megtagadási ok nem áll fenn, az együttműködő szerv köteles az általa kezelt személyes adatot tartalmazó nyilvántartásból származó, a kulcsszolgáltató szervezet által biztosított eszközzel anonimizált adatokat a NAVÜ számára hozzáférhetővé, elemezhetővé tenni.
 - (4) A NAVÜ megkeresésére az együttműködő szerv és a kulcsszolgáltató szervezet a Natv. szerinti technológiai megoldás biztosítása érdekében a szükséges egyeztetéseket soron kívül, de legkésőbb a NAVÜ általi megkeresés kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül lefolytatni kötelesek. Az ilyen egyeztetés a NAVÜ vezetésével is lefolytatható, amelyen az együttműködő szerv és a kulcsszolgáltató szervezet rész venni köteles.
 - (5) A kulcsszolgáltató szervezet a (4) bekezdés szerinti egyeztetés lefolytatását követő 5 munkanapon belül az együttműködő szerv részére olyan technológiai megoldást dolgoz ki, amely a NAVÜ részére rendelkezésre bocsátandó személyes adatot visszafordíthatatlan módon úgy módosítja, hogy az az érintettel ne legyen kapcsolatba hozható.
 - (6) Ha a tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igény teljesítéséhez több együttműködő szerv által kezelt személyes adatot tartalmazó nyilvántartás személyes adaton alapuló összekapcsolása szükséges, a kulcsszolgáltató szervezet az érintett együttműködő szervek részére olyan technológiai megoldást dolgoz ki, amely az (5) bekezdésben foglaltak megtartása mellett az összekapcsolást lehetővé teszi.
 - (7) Az anonimizálást a kulcsszolgáltató szervezet által biztosított eszköz átadását követő 5 munkanapon belül az együttműködő szerv elvégzi, és a NAVÜ rendelkezésére bocsátja a személyes adatokat helyettesítő adatokat.
 - (8) A személyes adatokat helyettesítő adatok NAVÜ részére való rendelkezésre bocsátását követő haladéktalan, de legfeljebb 3 munkanapon belüli, a Natv. szerinti törléséről az együttműködő szerv gondoskodik.
 - (9) A rendelkezésére bocsátott személyes adatokat helyettesítő adatok tájékoztatási szolgáltatás teljesítését követő haladéktalan, de legfeljebb 3 munkanapon belüli, a Natv. szerinti törléséről a NAVÜ gondoskodik.
 - (10) A kulcsszolgáltató szervezet által biztosított eszköz alkalmazásával keletkezett egyedi elemek, azonosítók és kódok tájékoztatási szolgáltatás teljesítését követő haladéktalan, de legfeljebb 3 munkanapon belüli, a Natv. szerinti törléséről a kulcsszolgáltató szervezet gondoskodik.

- (11) Ha a rendelkezésre bocsátás vagy a tájékoztatási szolgáltatás teljesítése elmarad, a (8)–(10) bekezdésben foglalt törlésről az erről való tudomásszerzést követően haladéktalanul, de legfeljebb 3 munkanapon belül kell gondoskodni.

- 23. §** (1) A 22. § (5) bekezdése szerinti technológiai megoldás a személyes adatokat helyettesítő adatok képzéséről, azok NAVÜ részére való továbbításáról és azt követő törléséhez szükséges lépésekről való tájékoztatást is magába kell, hogy foglalja.
- (2) A 22. § (5) bekezdése szerinti technológiai megoldás esetében követelmény, hogy
- kizárja annak lehetőségét, hogy abból következtetni lehessen más együttműködő szervnél kezelt személyes adatra,
 - biztosítsa a személyes adat visszafejthetetlenségét, és
 - kizárólag célhoz kötötten lehessen alkalmazni.
- (3) A kulcsszolgáltató szervezet által nyújtott szolgáltatásért a kulcsszolgáltató szervezetnek járó igazgatási szolgáltatási díjat a NAVÜ fizeti meg.
- (4) Ha a NAVÜ és az együttműködő szerv vagy szervek között a 18. § (1) és (2) bekezdése szerinti együttműködés jön létre, az együttműködési megállapodásba a kulcsszolgáltató szervezet is bevonható.

IV. FEJEZET

A NEMZETI ADATVAGYON TANÁCS FELADATAIVAL, MŰKÖDÉSÉVEL ÉS ELJÁRÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ RÉSZLETES SZABÁLYOK

11. A Nemzeti Adatvagyontanács célja, feladat- és hatásköre

- 24. §** (1) Az NVT célja a nemzeti adatvagyonnal összefüggő kormányzati politika végrehajtásának, valamint a nemzeti adatvagyon-gazdálkodással, adatgazdasággal összefüggő, illetve a nemzeti adatvagyon hasznosításához kapcsolódó, mesterséges intelligencián alapuló adatelemzési technológiák alkalmazásának ösztönzése, valamint ezek megvalósításának felügyelete és ezáltal
- a nemzeti adatvagyonnal, adatgazdasággal összefüggő, adatalapú, adatelemzésen alapuló, hatékony kormányzás és gazdaság megvalósítása,
 - az állam nemzeti adatvagyon hasznosításához kapcsolódó, mesterséges intelligencián alapuló adatelemző képességének megteremtése,
 - a nemzeti adatvagyon széles körű hasznosítása,
 - a központi kormányzati igazgatási szervek döntéstámogatása,
 - a gazdasági szereplők döntéstámogatása,
 - a nemzeti adatszuverenitás biztosítása.
- (2) Az NVT az (1) bekezdésben meghatározott célok elérése érdekében, a NAVÜ tevékenységével összefüggésben
- érvényre juttatja a nemzeti adatvagyon-gazdálkodással kapcsolatos kormányzati szempontokat,
 - meghatározza az alkalmazandó alapelveket,
 - a tájékoztatási szolgáltatás teljesítésével összefüggésben előzetes, a Natv. 9. § (1) bekezdése szerinti általános érvényű döntési álláspontot ad ki, illetve az e rendelet szerinti előzetes eseti véleményt ad, vagy egyedi döntést hoz.

12. A Nemzeti Adatvagyontanács támogató tevékenysége

- 25. §** (1) Az NVT működésével közreműködik a miniszter Statútum 13. § h) és k) pontja szerinti feladatai végrehajtásában.
- (2) Az NVT – a NAVÜ minden év március 1. napjáig megküldött adatszolgáltatása alapján – minden évben értékeli a nemzeti adatvagyon-gazdálkodás megvalósításának helyzetét.
- (3) Az NVT – a NAVÜ (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatásának kézhezvételétől számított 60 napon belül – a Kormány részére jelentést készít. A jelentés részét képezi
- a nemzeti adatvagyonnal összefüggő kormányzati politika kialakítására,
 - a nemzeti adatvagyon-gazdálkodással összefüggő, adatalapú, adatelemzésen alapuló, hatékony kormányzás és gazdaság megvalósításával összefüggő fejlesztési irányok – ideértve a nemzeti adatvagyon-gazdálkodással, adatgazdasággal összefüggő és a nemzeti adatvagyon hasznosításához kapcsolódó,

- mesterséges intelligencián alapuló adatelemzési technológiák fejlesztésének kérdését is – rövid (legfeljebb 1 éves), közép- (legfeljebb 3 éves) és hosszú (3 évnél hosszabb) távú meghatározására, valamint
- c) a b) pontban foglalt fejlesztési irányok megvalósítására vonatkozó hazai és európai uniós fejlesztési források biztosítására vonatkozó javaslattétel.

13. A Nemzeti Adatvagyon Tanács működése

- 26. §** (1) Az NVT az ügyrendjét maga határozza meg, de havonta legalább kétfő alkalommal rendes ülést tart.
(2) Az NVT ülését a miniszter hívja össze.
- 27. §** (1) Az NVT az ülésén az e rendelet szerinti tevékenysége körébe sorolt, valamint bármely, a Kormány vagy a miniszterelnök által meghatározott ügyet megvitathat.
(2) Az NVT rendes vagy rendkívüli ülésének napirendjére, az ülésen eseti meghívottként részt vevő más személyekre javaslatot tehet
a) az NVT bármely tagja és
b) az NVT munkájában tanácskozási joggal részt vevő személy.
(3) Az NVT ülésének napirendjét – a miniszter által vezetett munkaszervezetnek a miniszter által kijelölt szervezeti egysége útján – a miniszter állítja össze.
(4) Az NVT ülése nem nyilvános, azon a tagokon kívül, eseti meghívottként kizárólag a miniszter által jóváhagyott személy vehet részt.
(5) Az NVT akkor határozatképes, ha legalább egy tag, továbbá a miniszter is jelen van. Az NVT a határozatait szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetében a miniszter szavazata dönt.
(6) A miniszter rendkívüli ülést hív össze, ha azt az NVT e rendelet szerinti tevékenysége ellátása érdekében szükségesnek tartja.
(7) Sürgős esetben, így különösen, ha az ülés előkészítése nem lehetséges, vagy az ülés előkészítése nem szükséges, az NVT ülés tartása nélkül is hozhat döntést.
(8) Az ülés tartása nélküli döntéshozatal esetén az NVT tagjai az előterjesztést telekommunikációs, informatikai eszköz útján egyeztetik, valamint tárgyalják meg.
(9) Az ülés tartása nélküli döntéshozatal esetén – az egyes napirendi pontok tekintetében – a határozatképességre vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a döntéshozatali eljárás akkor eredményes, ha – telekommunikációs vagy informatikai eszköz útján – írásban legalább annyi szavazatot megküldenek a miniszter részére, amennyi tag jelenléte a határozatképességhöz szükséges lett volna az ülés megtartása esetén. Ha valamely tag a miniszter által megjelölt határidőn belül írásban nem szavazott az előterjesztésről, azt úgy kell tekinteni, mintha a nem szavazó tag – az adott napirendi pont tekintetében – az ülésen nem jelent volna meg.
- 28. §** (1) A minisztert távollétében vagy akadályoztatása esetén az NVT vezetése tekintetében teljes jogkörben az általa kijelölt személy helyettesíti. Az NVT más tagját távollétében vagy akadályoztatása esetén az NVT ülésen való részvétel tekintetében teljes jogkörben a tag által kijelölt személy helyettesíti. Az így kijelölt személy maga helyett helyettesítő személyt nem jelölhet ki.
(2) Az NVT tagja a 24. § (2) bekezdés c) pontja szerinti előzetes eseti vélemény vagy egyedi döntés tekintetében az őt megillető szavazati jogának gyakorlására állandó vagy eseti jelleggel döntésre jogosult helyettesítő személyt jelölhet ki maga helyett. Az így kijelölt személy maga helyett helyettesítő személyt nem jelölhet ki.

14. A Nemzeti Adatvagyon Tanáccsal kapcsolatos összeférhetlenségi szabályok

- 29. §** (1) Az NVT tagja vagy az őt helyettesítő személy nem lehet tagja vagy részvényese, továbbá nem állhat munkaviszonyban vagy munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyban, vezető tisztségviselői jogviszonyban vagy felügyelőbizottsági tagsági jogviszonyban olyan gazdasági társasággal, amelynek tevékenységi köre a Natv. szerinti nemzeti adatvagyon hasznosításával kapcsolatos, vagy az e rendeletben meghatározott tevékenységnek és célnak megfeleltethető adatelemzési feladatok ellátását vagy tájékoztatási szolgáltatási igény kielégítését szolgáló, a NAVÜ e rendelet szerinti tevékenységétől függő vagy azzal konkuráló tevékenységre kiterjed.

- (2) Az NVT tagja vagy az őt helyettesítő személy haladéktalanul bejelenti a miniszter által vezetett minisztérium közigazgatási államtitkára részére, ha vele szemben az (1) bekezdésben meghatározott összeférhetlenségi ok merült fel, vagy összeférhetlen helyzetbe került.
- (3) Ha az NVT tagja, illetve az őt helyettesítő személy az összeférhetlenséget a felszólítástól számított harminc napon belül nem szüntette meg, a tagsága, illetve a kijelölése megszűnik.

15. A Nemzeti Adatvagyon Tanács eljárása

- 30. §**
- (1) A NAVÜ által előzetes eseti vélemény kialakítása vagy egyedi döntés meghozatala céljából előterjesztett tájékoztatási szolgáltatási igény vonatkozásában az NVT
 - a) a kormányzati tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igény esetében a 17. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül alakítja ki az álláspontját, és az álláspontjáról a NAVÜ-t tájékoztatja,
 - b) a piaci tájékoztatási szolgáltatásra irányuló igény esetében a 20. § (3) bekezdése szerinti határidőn belül dönt, és a döntéséről a NAVÜ-t tájékoztatja.
 - (2) Az NVT a megalapozott döntés érdekében, ha az szükséges, az (1) bekezdés szerinti határidőn belül, vezetője útján
 - a) bármely központi államigazgatási szervet, érintett minisztert vagy állami vezetőt megkereshet,
 - b) a NAVÜ-vel egyeztethet, valamint az igény előterjesztőjétől a NAVÜ útján felvilágosítást, valamint hiánypótlást kérhet, valamint
 - c) a Kormány döntését kérheti.
 - (3) Az NVT vezetője (2) bekezdés a) pontja szerinti megkeresésére a megkeresett szerv vagy személy a kért tájékoztatást soron kívül, de legfeljebb a megkeresés kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül megadni, valamint együttműködni köteles.
 - (4) Az NVT az (1) bekezdés szerint előzetes eseti vélemény kialakítása vagy egyedi döntés meghozatala céljából előterjesztett tájékoztatási szolgáltatási igény teljesítését
 - a) jóváhagyja,
 - b) feltételekkel jóváhagyja, vagy
 - c) elutasítja.
 - (5) Ha az NVT a jóváhagyását feltételekhez kötötte, a feltételek teljesülésével a tájékoztatási szolgáltatási igény teljesítését az NVT által jóváhagyottnak kell tekinteni. A NAVÜ a feltételek teljesüléséről – a feltételek teljesülését követő 15 munkanapon belül – az NVT részére beszámol.
 - (6) Az NVT a döntésekor az e rendeletben meghatározott hatáskörében eljárva szabadon mérlegelhet, a döntését a rendelkezésre álló információk alapján hozza meg. Az NVT-nek az elutasító döntést nem kell indokolnia, azonban meghatározhatja azokat a szempontokat, amelyek alapján az igény ismételt előterjeszhető.
 - (7) A (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti esetben a tájékoztatás megadásáig, a (2) bekezdés c) pontja szerinti esetben a Kormány döntéséig az NVT részére megállapított, (1) bekezdés szerinti határidő nyugszik. A (2) bekezdés a)–c) pontja alkalmazásáról, határidő nyugvásáról és a határidő újraindulásáról az NVT – a miniszter által vezetett munkaszervezetnek a miniszter által kijelölt szervezeti egysége útján – a NAVÜ-t tájékoztatja.

16. A mesterséges intelligencián alapuló adatelemzési kapacitások igénybevétele

- 31. §**
- (1) A Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerv vagy az ilyen költségvetési szerv irányítása vagy felügyelete alá tartozó központi, területi és helyi költségvetési szerv vagy intézmény vagy azon gazdasági társaság, amelyben az állam a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8:2. §-a szerinti többségi befolyást gyakorol, ha ilyen technológiával rendelkezik, köteles a mesterséges intelligencián alapuló adatelemzési szabad kapacitásainak Natv. szerinti adatelemzési célokra történő rendelkezésre bocsátása tekintetében a NAVÜ-vel együttműködni.
 - (2) A NAVÜ és az (1) bekezdés szerinti szerv, intézmény vagy gazdasági társaság közötti együttműködés szabályait együttműködési megállapodásban kell rögzíteni, amely tartalmazza
 - a) a mesterséges intelligencián alapuló adatelemzési szabad kapacitások adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátásának módját, feltételeit és a törlési feladatokat,
 - b) az adatelemzésben együttműködő felek feladat- és felelősségi körét,
 - c) az adatelemzés megvalósításának módját,
 - d) az adatelemzési igények kiszolgálási körülményeit, valamint

- e) a mesterséges intelligencián alapuló adatelemzési szabad kapacitások adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátásával közvetlen összefüggésben felmerült többletköltségekkel kapcsolatos egymás közötti elszámolás, illetve a díjbevételekből való részesedés elszámolásának módját.
- (3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti együttműködés létrehozható egy vagy több adatelemzés megvalósítására, egy vagy több, az (1) bekezdés szerinti szerv, intézmény vagy gazdasági társaság bevonásával, meghatározott adat-, illetve igénytípusra, valamint határozott vagy határozatlan időre.
- (4) Az (1) bekezdés szerinti szerv, intézmény vagy gazdasági társaság a (2) bekezdés szerinti többletköltség meghatározásánál a más forrásból megtérített vagy finanszírozható költségeit nem számolhatja el.
- (5) Az (1) bekezdés szerinti szerv, intézmény vagy gazdasági társaság a (2) bekezdés szerinti többletköltség mértéke meghatározásakor objektív, átlátható és ellenőrizhető módon köteles eljárni.
- (6) Az (1) bekezdés szerinti szerv, intézmény vagy gazdasági társaság a mesterséges intelligencián alapuló adatelemzési szabad kapacitások adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátását alapos ok nélkül nem tagadhatja meg. Az alapos megtagadási ok fennállását az (1) bekezdés szerinti szervnek, intézménynek vagy gazdasági társaságnak igazolnia kell.

V. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

17. Hatályba léptető rendelkezések

32. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon (a továbbiakban: kezdő nap) lép hatályba.

18. Átmeneti rendelkezések

- 33. §** (1) Az e rendeletben foglaltak teljesítése érdekében, az ahhoz szükséges mértékben, a NAVÜ – a (2) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – jogosult meghatározni az együttműködő szerv részére az adatok adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátásához, a személyes adatok anonimizálásához szükséges alapvető informatikai feltételeket.
- (2) A NAVÜ az (1) bekezdés szerinti feltételek megteremtésével összefüggésben olyan műszaki megoldás előírására köteles, amely lehetővé teszi az adatok géppel olvasható, elektronikusan feldolgozható formában, elektronikus úton, alkalmazásprogramozási interfészeket keresztül és – szükség szerint – az adatot tartalmazó adatbázishoz való közvetlen hozzáféréssel és csoportos letöltésre alkalmas módon történő adatelemzés céljára való rendelkezésre bocsátását, kivéve, ha annak biztosítása
- a) az együttműködő szerv számára jelentős hátránnyal vagy a költségei megsokszorozódásával járna, és
- b) az együttműködő szerv részéről olyan mértékű erőfeszítést jelentene, amely már nem áll arányban azzal az előnnyel, amivel az adatok elemzése – különösen a társadalomra, a környezetre vagy a gazdaságra nézve – jár.
- (3) A NAVÜ az (1) bekezdés szerinti feltételek megteremtésével összefüggésben – a (2) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – olyan műszaki megoldás előírására köteles, amely lehetővé teszi az e rendelet szerinti érintett adatok automatikus információátadás útján történő átvételét, ha azt az együttműködő szerv a Központi Kormányzati Szolgáltatási Busz útján átadni képes.
- (4) Az együttműködő szerv az (1) bekezdés szerinti feltételeknek soron kívül, de legkésőbb az azokról való tudomásszerzést követő 60 napon belül köteles megfelelni. Önmagában az a körülmény, hogy az együttműködő szerv nem felel meg az (1) bekezdés szerinti feltételeknek, vagy a feltételeknek való megfelelés költségét részére a NAVÜ vagy a kulcsszolgáltató szervezet nem téríti meg, az együttműködő szervezet nem mentesíti az e rendeletben foglalt kötelezettségei teljesítése alól.
- (5) A (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti feltételek fennállását az együttműködő szervnek kell igazolnia.
- (6) Ha az együttműködő szerv és a NAVÜ a Natv. 7. § (5) bekezdés c) pontjában foglaltak fennállását eltérően ítéli meg, a NAVÜ megkeresésére a Nemzetbiztonsági Kabinet dönt arról, hogy fennáll-e a Natv. 7. § (5) bekezdés c) pontja szerinti körülmény. A Nemzetbiztonsági Kabinet a döntése kialakítása előtt bevonhatja a feladatköre szerinti érintett állami szervet is.

- (7) Ha a Natv. 7. § (8) bekezdés c) pontjában foglaltak megállapíthatósága kérdéses, a NAVÜ megkeresésére a Nemzetbiztonsági Kabinet dönt arról, hogy fennáll-e a Natv. 7. § (8) bekezdés c) pontja szerinti körülmény. A Nemzetbiztonsági Kabinet a döntése kialakítása előtt bevonhatja a feladatköre szerinti érintett állami szervet is.
- (8) A NAVÜ jogosult és köteles a 14. § (3) bekezdése, illetve a 20. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatását visszavonni, továbbá a szolgáltatás teljesítését megtagadni, a tájékoztatási szolgáltatás igénylőjével megkötött megállapodástól elállni, illetve, ha az eredeti állapot nem állítható helyre, a megállapodást azonnali hatállyal felmondani, ha utólag jut tudomására, hogy a Natv. 7. § (8) bekezdés a)–c) pontjában foglaltak vagy a 14. § (8) bekezdés a)–e) pontjában foglaltak szerinti teljesítést kizáró ok áll fenn.
- (9) Ha az e rendelet szerinti érintett adatokat nem a közfeladatot ellátó szerv vagy nem az együttműködő szerv maga kezeli, de az adatok kezelésére jogosult szervezet azonosítható, az e rendeletben foglaltak az érintett adatok kezelésére jogosult más szervezetek, személyek vonatkozásában is megfelelően értendők és alkalmazandók.
- (10) Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 3/A. § (2) és (3) bekezdésére figyelemmel, a NAVÜ az e rendelet szerinti, általa nyújtott szolgáltatásért neki járó díjbevételeket az e rendeletben meghatározott közfeladata ellátásának pénzügyi fedezetére használhatja fel.
- (11) A NAVÜ és az NVT e rendeletben foglalt eljárása és döntése nem minősül az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szerinti hatósági eljárásnak, valamint döntésnek.
- (12) A kulcsszolgáltató szervezet az e rendeletben meghatározott közfeladata elősegítése érdekében a szolgáltatását az együttműködő szervek irányába a Központi Kormányzati Szolgáltatási Busz útján szolgáltatja, ha a szolgáltatás ilyen módon történő igénybevétele az együttműködő szerv alkalmas.
- (13) A NAVÜ és a kulcsszolgáltató szervezet az Elektronikus Fizetési és Elszámolás Rendszer tranzakciós díjak és a Magyar Államkincstár által alkalmazott, átutalási műveletekhez kapcsolódó díjak, a kormányzati hitelesítésszolgáltató tanúsítvány szolgáltatásaihoz kapcsolódó díjak, valamint a dokumentumtárolási szolgáltatáshoz kapcsolódó tárhelyszolgáltatás kapacitásdíja kivételével nem köteles díj fizetésére, és jogosult az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet szerinti szabályozott és központi elektronikus ügyintézési szolgáltatás igénybevétele, ha azt az e rendeletben meghatározott közfeladata elősegítése érdekében teszi.

34. §

- (1) E rendelet alkalmazásában a nemzeti adatvagyon-gazdálkodás a nemzeti adatvagyonnal való gazdálkodást jelenti.
- (2) 2022. december 31-éig e rendelet szerinti piaci tájékoztatási szolgáltatás – összhangban a Natv. 16. § (1) bekezdésében foglaltakkal – kizárólag kormányrendeletben meghatározott nyilvántartások tekintetében nyújtható.
- (3) A 9. § (1) bekezdése, illetve a 12. § (1) bekezdése szerinti közadatkataszter és nemzeti adatvagyon leltár elkészítésére a NAVÜ a kezdő naptól számított 150 napon belül köteles. E határidő lejártáig a NAVÜ e rendelet szerinti tájékoztatási szolgáltatás nyújtására nem köteles.
- (4) A 4. § (1) bekezdése szerinti informatikai rendszer és nyílt vagy zárt hálózaton működő webes felület és a 8. § (1) bekezdése szerinti, a közadatok újrahasonosítását támogató felület működtetéséhez, valamint az 5. § (2) bekezdése szerinti elektronikus ügyintézés biztosításához szükséges feltételek megteremtésére a NAVÜ a kezdő naptól számított 150 napon belül köteles. E feltételek megteremtéséig a NAVÜ e rendelet szerinti, közadatok újrahasonosításával összefüggő szolgáltatási feladatai, valamint a tájékoztatási szolgáltatási feladatai ellátására nem köteles.
- (5) A NAVÜ a 8. § (1) bekezdése szerinti, a közadatok újrahasonosítását támogató felület kialakítása során a Nemzeti Közadatportál vagy más, törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott, a közérdekű adatok elektronikus közzétételére vagy a közadatok keresésére alkalmas nyílt hálózaton működő webes felület és az azt működtető rendszer egyes funkcióit és informatikai megoldását részben vagy egészben átvenni és azt működtetni jogosult.
- (6) A NAVÜ a 11. § (7) bekezdése szerinti automatikus döntéshozatali eljárás alkalmazása érdekében az Automatikus Közigazgatási Döntéshozatali rendszer vagy más, törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott, automatikus döntéshozatalra alkalmas elektronikus alkalmazás, és az azt működtető rendszer egyes funkcióit és informatikai megoldását részben vagy egészben átvenni és azt működtetni jogosult.
- (7) A NAVÜ felállításával, tevékenységének megkezdésével összefüggésben álló közbeszerzési eljárások tekintetében az ajánlatkérő a kezdő naptól számított 120. napig minden beszerzés esetében jogosult a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény szerinti rendkívüli sürgősségre alapított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazására és megindítására.

19. Hatályon kívül helyező rendelkezések

- 35. §** Hatályát veszti a Digitális Jólét Program végrehajtásával összefüggő egyes feladatokról, valamint a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökségről szóló 268/2010. (XII. 3.) Korm. rendelet módosításáról szóló 127/2017. (VI. 8.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 608/2021. (XI. 5.) Korm. rendelete a népszámlálás elhalasztásával összefüggő rendelkezésekről szóló 67/2021. (II. 19.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A népszámlálás elhalasztásával összefüggő rendelkezésekről szóló 67/2021. (II. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
- „(1a) A számlálóbiztos feladatai:
- otthoni felkészülés keretében a szükséges alapismeretek, segédanyag elsajátítása és elektronikus vizsga elvégzése;
 - az adatfelvétel kezdete előtt az összeíráshoz szükséges elektronikai eszköz, számlálóbiztosi igazolvány, az összeíráshoz kapcsolódó nyomtatványok és segédanyagok átvétele;
 - a körzet bejárása, körzethez tartozó címek felkeresése, szükség esetén címpontosítás, új címek felvétele, kapcsolatfelvétel az adatszolgáltatóval, tájékoztatás, a kérdőíveknek a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) által előírt módon való kitöltése;
 - folyamatos, ütemes előrehaladás, a címjegyzék vezetése, megghiúsulások dokumentálása a menedzser alkalmazásban, megtagadások, rendkívüli esetek jelentése a felülvizsgálónak, folyamatos kapcsolattartás a felülvizsgálóval;
 - az adatfelvétel befejezését követően az összeíráshoz szükséges elektronikai eszköz, igazolvány, segédletek, papíralapú jegyzetek leadása.”
- (2) A Rendelet 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) Az internetes önkitöltési módszert választók az adatszolgáltatási kötelezettségüket az erre a célra kialakított internetes felületre a hozzájuk eljuttatott, Vhr. 5. § (1) bekezdése szerinti egyedi azonosítóval belépve, az ott elérhető kérdőív kitöltésével 2022. október 16-ig teljesíthetik. Az adatszolgáltatás akkor teljesül, ha az adatok a fogadóközpontba 2022. október 16. napjáig beérkeznek, és az adatok beérkezését a fogadóközpont elektronikusan visszaigazolja.”
- (3) A Rendelet 1. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
- „(3a) Előre nem látható körülmény által indokolt esetben – a KSH döntése alapján – teljesülnének kell tekinteni a 2022. október 16-a után a KSH által meghatározott időszakban, de legfeljebb 2022. november 20-ig történt internetes önkitöltéssel teljesített adatszolgáltatást is. Előre nem látható körülménynek kell tekinteni különösen az internetes önkitöltés megvalósulását akadályozó bármilyen külső körülményt.”
- (4) A Rendelet 1. §-a a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:
- „(5a) A Vhr. 2. mellékletében foglalt táblázat 1.5. sorában a „B Adattartalom” oszlopban az előző tényleges lakóhely adattartalma kiegészül Magyarország esetén a közterület és házsám adattal.”
- (5) A Rendelet 1. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(6) A Vhr. 3. melléklete helyett a népszámlálás települési munkáiban részt vevők feladatainak díjtételei és normatívái kalkulációjánál az 1. melléklet alkalmazandó.”

- 2. §** A Rendelet az 1. melléklet szerinti 1. melléklettel egészül ki.
- 3. §** A Rendelet 1. § (1) bekezdésében az „a (2)–(6) bekezdésben” szövegrész helyébe az „az (1a)–(6) bekezdésben” szöveg lép.
- 4. §** Hatályát veszti a Rendelet 2. §-a.
- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 608/2021. (XI. 5.) Korm. rendelethez

„1. melléklet a 67/2021. (II. 19.) Korm. rendelethez

1. A 2022. évi népszámlálás települési munkáiban részt vevők feladatainak díjtételei és normatívái

	A	B	C	D
1.		Megnevezés	Egység	Díjtétel ^[1] , normatíva (Ft)
2.	1. Helyi népszámlálási felelős segítőinek munkadíja			
3.	1.1.	50 000 lakos felett	Koordinátor, referens	1 225 000
4.	1.2.	20 000 – 50 000 lakosig	Koordinátor, referens	1 050 000
5.	1.3.	10 000 – 19 999 lakosig	Koordinátor	875 000
6.	1.4.	5 000 – 9 999 lakosig	Koordinátor	700 000
7.	2. Számlálóbiztos munkadíj tételként			
8.	2.1.	Kapcsolatfelvétel, címellenőrzés, aktualizálás		
9.	2.1.1.	Fővárosi kerület, megyei jogú város, külterület	Cím	350
10.	2.1.2.	Többi település	Cím	300
11.	2.2.	Lakás, lakott üdülő, lakott egyéb lakóegység, intézet		
12.	2.2.1.	Fővárosi kerület, megyei jogú város, külterület	Összeírás körébe tartozó cím	380
13.	2.2.2.	Többi település	Összeírás körébe tartozó cím	300
14.	2.3.	Személy		
15.	2.3.1.	Fővárosi kerület, megyei jogú város, külterület	Összeírt személy	730
16.	2.3.2.	Többi település	Összeírt személy	620
17.	2.4.	Egyéb szervezés		
18.	2.4.1.	Fővárosi kerület, megyei jogú város, külterület	Cím	920
19.	2.4.2.	Többi település	Cím	770
20.	3. Felülvizsgálói munkadíj		Cím	220
21.	4. Számlálóbiztosok, felülvizsgálók felkészülési és kapcsolattartási díja		Számlálóbiztos, felülvizsgáló	25 000
22.	5. Dologi kiadások fedezete ^[2]			
23.	5.1.	150 000 lakos felett	Jegyzőség	1 850 000
24.	5.2.	100 000 – 150 000 lakosig	Jegyzőség	1 600 000
25.	5.3.	50 000 – 99 999 lakosig	Jegyzőség	1 350 000
26.	5.4.	20 000 – 49 999 lakosig	Jegyzőség	950 000

27.	5.5.	10 000 – 19 999 lakosig	Jegyzőség	660 000
28.	5.6.	5 000 – 9 999 lakosig	Jegyzőség	400 000
29.	5.7.	5 000 lakos alatt	Jegyzőség	200 000

^[1] A személyi juttatások díjtételei nem tartalmazzák a munkaadókat terhelő járulékok összegét.

^[2] A Jegyzőség a közös önkormányzati hivatal jegyzőjét is jelenti.”

A Kormány 609/2021. (XI. 5.) Korm. rendelete egyres légiöziökeledeési tárgyú kormányrendeletek módosításáról

A Kormány

a légiöziökeledeésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 73. § (1) bekezdés z) pontjában és 73. § (3) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 2. alcím tekintetében a légiöziökeledeésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 73. § (1) bekezdés o) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 3. alcím tekintetében a légiöziökeledeésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 73. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 4. alcím tekintetében a légiöziökeledeésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 73. § (3) bekezdés k) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A légiöziökeledeésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról szóló 141/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet módosítása

1. § (1) A légiöziökeledeésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról szóló 141/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 21/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A rendelkezésre álló terep és akadály adatkészletek jegyzékét a központi légiöziökeledeési tájékoztató szolgálat (a továbbiakban: AIS) terep adattermék, valamint akadály adattermék specifikáció formájában elektronikusan biztosítja.”

(2) A Vhr. 21/B. § (6) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az adatkészletben szereplő repülőterek földrajzi koordinátákkal jelölt akadályaiival kapcsolatos akadály adattermék leírásának tartalmaznia kell)

„b) a felszállási repülési útvonal terület leírását és”

2. § A Vhr. 27/A. § (1) bekezdés 7. pontjában a „felszállási terület:” szövegrész helyébe a „felszállási repülési útvonal terület:” szöveg lép.

3. § A Vhr. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. A repülőter létesítésének, fejlesztésének és megszüntetésének, valamint a leszállóhely létesítésének és megszüntetésének szabályairól szóló 159/2010. (V. 6.) Korm. rendelet módosítása

4. § A repülőter létesítésének, fejlesztésének és megszüntetésének, valamint a leszállóhely létesítésének és megszüntetésének szabályairól szóló 159/2010. (V. 6.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés e) pontjában az „amelyről vagy amelyen kizárólag” szövegrész helyébe az „amelyről elsősorban” szöveg lép.

3. A közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet módosítása

5. § (1) A közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 9. § (4) bekezdése a következő 59. ponttal egészül ki:

(A légiöziökeledeési hatóság hatósági feladatai a következők:)

„59. kijelölt illetékes hatóságként ellátja a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2012. szeptember 26-i 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott hatósági feladatokat, gondoskodik a 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelés biztosításáról;”

- (2) Az R1. 9. § (4) bekezdése a következő 84–86. ponttal egészül ki:
(A légiközlekedési hatóság hatósági feladatai a következők:)
„84. jóváhagyja a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló jogszabályban meghatározott, légiforgalmi szolgálat és a koordinált légtér koordinációs feladatait ellátó szervezet közötti együttműködési megállapodást,
85. jóváhagyja a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló jogszabályban meghatározott, Drop Zone légtér koordinációs feladatait ellátó szervezet és az ejtőernyős ugrást vagy műrepülést végrehajtó szervezet vagy szervezetek közötti együttműködési megállapodást,
86. jóváhagyja a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló jogszabályban meghatározott, légiforgalmi szolgálat és a Drop Zone légtérben koordinációs feladatokat ellátó szervezet közötti együttműködési megállapodást.”
- (3) Az R1. 9. § (4) bekezdése a következő 87. ponttal egészül ki:
(A légiközlekedési hatóság hatósági feladatai a következők:)
„87. jóváhagyja a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló jogszabályban meghatározott, légiforgalmi szolgálat, versenylégtér koordinációs feladatait ellátó szervezet, állami repülések céljára kijelölt légterekben illetékes légiforgalmi szolgálat és légvédelmi irányító egység, valamint az MH Légi Műveleti Vezetési és Irányítási Központ közötti együttműködési megállapodást.”

4. A légiközlekedési hatóság kiegészítő eljárásjogi szabályairól szóló 532/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása

- 6. §** A légiközlekedési hatóság kiegészítő eljárásjogi szabályairól szóló 532/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 2. § (1) bekezdés I) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A légiközlekedési hatóság)
„I) kiadja a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló miniszteri rendelet szerinti koordinált légtér koordinációs feladatait ellátó szervezeti engedélyt, a Drop Zone légtér koordinációs feladatait ellátó szervezeti engedélyt, valamint a versenylégtér koordinációs feladatait ellátó szervezeti engedélyt.”
- 7. §** Az R2. 5/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A koordinált légtér koordinációs feladatait ellátó szervezeti engedélyt, a Drop Zone légtér koordinációs feladatait ellátó szervezeti engedélyt, valamint a versenylégtér koordinációs feladatait ellátó szervezeti engedélyt a légiközlekedési hatóság – kérelemre – 2 éves időtartamra adja ki.”

5. Záró rendelkezések

- 8. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő ötödik napon lép hatályba.
(2) Az 5. § (3) bekezdése, a 6. § és a 7. § 2022. január 27-én lép hatályba.
- 9. §** E rendelet 5. §-a a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2012. szeptember 26-i 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 609/2021. (XI. 5.) Korm. rendelethez

1. A Vhr. 1. melléklet 6. A repülőtér üzemeltetője által megadandó tájékoztatások pontjában foglalt táblázat B:24 mezője helyébe a következő mező lép:

	(B)
(24.)	Adatok a következő ICAO térképek előállításához: repülőtér és helikopter-leszállóhely térképe, légijárművek parkolási térképe, repülőtéri földi mozgások térképe, repülőtéri akadályok A típusú térképe (minden egyes futópályára), precíziós megközelítés domborzati térképe (II-es és III-as kategóriás precíziós megközelítésű futópályákra), a repülőtér közvetlen környezetében található madárkolóniákat és élőhelyeket bemutató térkép

2. A Vhr. 1. melléklet 18. A közzeendő tájékoztatással vagy adattal kapcsolatos tevékenységet ellátó szervezet által megadandó tájékoztatások pontjában foglalt táblázat B:3 mezője helyébe a következő mező lép:

	(B)
(3.)	Adatok a következő ICAO térképek előállításához: területi térkép, szabvány műszeres indulási eljárások térképe, szabvány műszeres érkezési eljárások térképe, radarvektorálásnál használható minimális tengerszint feletti magasságok térképe, műszeres megközelítési eljárások térképe (minden egyes futópályára és eljárástípusra), látással történő megközelítés térképe

3. A Vhr. 1. melléklet 19. Magyarország légiközlekedési terep és akadály adatbázisának kezelője pontjában foglalt táblázat 3. sora helyébe a következő sor lép:

	(A)	B	C	D
1.	AIP alpont	Megadandó tájékoztatás	A légiközlekedési hatóság engedélyéhez kötött változáson alapuló adat/tájékoztató	A légiközlekedési hatóság engedélyéhez kötött változáson alapuló adat/tájékoztató esetén a vonatkozó eljárás megnevezése)
3.	AD 2.10	Légiközlekedési akadályok adatai, valamint az adatkészletre vonatkozó tájékoztatások a 2-es, 3-as és 4-es számú Területen	nem	

4. Hatályát veszti a Vhr. 1. melléklet 6. pontjában foglalt táblázat 11. sora.

**A Kormány 610/2021. (XI. 5.) Korm. rendelete
az egyes víziközmű beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 323/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés a) és d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az egyes víziközmű beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 323/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 10. §-sal egészül ki:
- „10. § E rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat az egyes víziközmű beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 323/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet módosításáról szóló 610/2021. (XI. 5.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Mód3.) megállapított 8–10. sorát a Mód3. hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.”
- 2. §** Az R. 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 610/2021. (XI. 5.) Korm. rendelethez

Az R. 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 8–10. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
1	<i>A beruházás megnevezése</i>	<i>A beruházás megvalósítása által érintett település</i>	<i>Koordinációra kijelölt kormány megbízott)</i>
8.	Litér községben megvalósuló kommunális vízközműfejlesztéssel összefüggő feladatok elvégzése	Litér	Veszprém Megyei Kormányhivatal vezető kormány megbízott
9.	Jászfényszaru Ipari Park teljes közműfejlesztése	Jászfényszaru	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal vezető kormány megbízott
10.	Debrecen Déli és Észak-Nyugati Gazdasági Övezet fejlesztése	Debrecen Balmazújváros Hajdúböszörmény Hajdúnánás Görbeháza Hajdúdorog	Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal vezető kormány megbízott

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 45/2021. (XI. 5.) MNB rendelete a Magyar Nemzeti Bank elnöke által adományozható díjakról szóló 27/2013. (XII. 10.) MNB rendelet módosításáról

A Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 24. § (7) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 41. cikk (5) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A Magyar Nemzeti Bank elnöke által adományozható díjakról szóló 27/2013. (XII. 10.) MNB rendelet (a továbbiakban: Rendelet) a következő 2/A. §-sal egészül ki:
- „2/A. § (1) Az MNB elnöke az MNB feladatkörével összefüggésben a gazdasági és pénzügyi ismeretterjesztés területén elismert, kiemelkedő szakmai munkát és teljesítményt nyújtó kárpát-medencei szakemberek, szervezetek elismerésének és megbecsülésének kifejezésre juttatására és támogatására Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Díjat adományozhat.
- (2) A Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Díj két fokozatban adományozható. A Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Nagydíj a gazdasági és pénzügyi ismeretterjesztés területén kimagasló teljesítményt nyújtó, a fiatalok pénzügyi képzését és tehetséggondozását aktívan támogató, a hazai tudástökét munkájával jelentősen fejlesztő személy vagy szervezet, a Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Junior Díj a gazdasági és pénzügyi ismeretterjesztés területén kiemelkedő kutatást, kimagasló tanulmányi, tudományos és közösségi teljesítményt nyújtó, vállalkozó szellemű, a pénzügyi terület megértése és a tudás multidiszciplináris felhasználása iránt elkötelezett, 35. életévét be nem töltött feltörekvő és reménytelni fiatal szakemberek számára adományozható.
- (3) A díj évente egy alkalommal, egy-egy díjazott számára adományozható.
- (4) A díj ugyanazon díjazottnak ismételtelen nem adományozható.”
- 2. §** A Rendelet a következő 5/A. §-sal egészül ki:
- „5/A. § (1) A Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Nagydíjjal az adományozást igazoló okirat, emlékszóbor és legfeljebb a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló törvény szerinti, a Kossuth-díj nagydíjfokozatával járó, az odaítélés szerinti tárgyévi jutalom hetedének megfelelő összegű pénzjutalom jár.
- (2) A Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Nagydíjjal járó emlékszóbor – amely Nagy Benedek szobrászművész alkotása – Wekerle Sándor halálának 90. évfordulója alkalmából Móra felállított köztéri szobor bronzötvözetű, kicsinyített mása.
- (3) A Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Junior Díjjal az adományozást igazoló okirat, emlékérem és legfeljebb a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló törvény szerinti, a Kossuth-díj nagydíjfokozatával járó, az odaítélés szerinti tárgyévi jutalom hetedének megfelelő összegű pénzjutalom jár.
- (4) A Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Junior Díjjal járó, bronzpatinázott kivitelű rézötvözetű emlékérem 90% réz és 10% cink ötvözetéből készült, súlya 335 gramm, átmérője 100 mm, széle sima. Az emlékérem előlapján, a középmezőben Wekerle Sándor portréjának ábrázolása látható, jobb oldalon, a portré ábrázolásába ágyazva az emlékérem tervező Pelcz Balázs mesterjegyével. A portré ábrázolásától jobbra, az alsó síktól kissé megemelt, téglalap formájú felületen a díj átadásának évszáma olvasható. Az emlékérem szélén, felső köriratban a „KÁRPÁT-MEDENCEI GAZDASÁGI JUNIOR DÍJ”, alsó köriratban a „WEKERLE SÁNDOR” felirat olvasható. Az emlékérem hátlapján a Buda Palota épülete Várfok utcára néző homlokatrészletének ábrázolása látható, lent, az ábrázolásba ágyazva a „BP” verdejel található.”

3. § A Rendelet

- a) 3. § (1) bekezdésében az „5.” szövegrész helyébe az „5., illetve 5/A.” szöveg,
- b) 3. § (3) bekezdésében a „2.” szövegrész helyébe a „2., illetve 2/A.” szöveg,
- c) 3. § (4) bekezdésében a „személytől” szövegrész helyébe a „díjazottól” szöveg,
- d) 5. § (4) bekezdésében a „proof” szövegrész helyébe a „Popovics Sándor díjjal járó, proof” szöveg lép.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Matolcsy György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A honvédelmi miniszter 22/2021. (XI. 5.) HM rendelete a kegyeleti gondoskodásról és az ehhez kapcsolódó egyes szociális feladatokról szóló 7/2013. (VII. 25.) HM rendelet módosításáról

A honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény 93. § 28. pontjában, a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 238. § (2) bekezdés 26. pontjában, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 81. § (2) bekezdés f) pontjában és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 85. § (7) bekezdés a) pont ab) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 107. §-ában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A kegyeleti gondoskodásról és az ehhez kapcsolódó egyes szociális feladatokról szóló 7/2013. (VII. 25.) HM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában:
„a) *honvédelmi szervezet*: a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 80. § 13. pontja szerinti szervezet, valamint a honvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) fenntartói irányítása alá tartozó, a Hvt. 80. § 13. pontja szerinti honvédelmi szervezetnek nem minősülő szakképző intézmény;”
(2) A Rendelet 1. § (1) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában:
„f) *honvédségi nyugdíjas*: a honvédségi adatkezelésről, az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos katonai igazgatási feladatokról szóló 2013. évi XCVII. törvény 1. § d) pontja szerinti személy, a nyugdíjas kormánytisztviselő kivételével;”
(3) A Rendelet 1. §-a a következő (3)–(5) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az egyenesági rokonra vonatkozó, e rendelet szerinti szabályokat alkalmazni kell a mostoha-, örökbefogadó- és nevelőszülőre, valamint a mostoha-, örökbefogadott- és nevelt gyermekekre is.
(4) A kormánytisztviselőre vonatkozó, e rendelet szerinti szabályokat alkalmazni kell a politikai szolgálati jogviszonyban és a biztosí jogviszonyban álló személyekre is.
(5) E rendelet alkalmazásában a felszámítási alap 38 650 forint.”
- 2. §** A Rendelet 2. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Azt az elhunytat, aki politikai vagy szakmai felsővezetőként – korábban állami vezetőként – honvédelmi területen vagy a honvédelem érdekében tevékenykedett, a miniszter egyedi döntése alapján a „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává” nyilváníthatja.
(5) Nem minősíthető az a nyugállományú katona, akinek szolgálati viszonya lefokozás vagy szolgálati viszony megszüntetése fenyítés kiszabásával, büntetőeljárás keretében szolgálati viszony megszüntetése, lefokozás, szolgálati viszony keretében betöltött munkakör ellátásához szükséges tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás vagy közügyektől eltiltás alkalmazásával, vagy méltatlanná válás, nemzetbiztonsági szempontból katonai szolgálatra alkalmatlanság miatt szűnt meg, továbbá akinek a fegyelmi vagy becsületbíróági eljárás alapján – a lefokozás mellőzésével – a hivatásos szolgálatból nyugállományba helyezését rendelték el.”
- 3. §** A Rendelet 3. § (1) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A „Magyar Honvédség halottjává” az elhunyt honvéd vagy nyugállományú katona akkor nyilvánítható, ha)
„f) a nyugállományú katonák, honvédségi nyugdíjasok és nyugdíjas kormánytisztviselők honvédelem érdekében tevékenykedő civil szervezetének munkájában legalább 10 éven keresztül aktív vezetői tevékenységet végzett.”

- 4. §** (1) A Rendelet 4. § (1) bekezdés e) és f) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(A Honvédség a kegyeleti gondoskodás keretén belül)
„e) a „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává” vagy a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunyt esetén emléküik megőrzésére sírjelet, síremléket állít, és a síremlékállításig, de legfeljebb a temetést követő 1 évig hozzájárul a temetési hely gondozásának költségeihez,
f) a „Hősi halottá”, a „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává” és a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunyt esetén sírjel-, síremlékavatást és koszorúzást rendez, illetve az elhunyt érdemei alapján emléktáblát, emlékhelyet létesíthet.”
- (2) A Rendelet 4. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A „Hősi halottá”, a „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává” vagy a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunytól való megemlékezésésként sírjel-, síremlékavatáskor, Halottak Napján, a Magyar Hősök Emlékünnepén vagy születésének kerek – azaz minden 10. – évfordulója alkalmából az állományilletékes parancsnok, illetve a Honvédség központi katonai igazgatási és adatfeldolgozó szerve a sírjelnél, síremléknél koszorút helyezhet el.”
- (3) A Rendelet 4. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) A minősítésre jogosult parancsnok és a honvédelmi szervezet vezetője a honvéd, közalkalmazott, honvédelmi alkalmazott és kormánytisztviselő, honvédelmi területen vagy a honvédelem érdekében politikai vagy szakmai felsővezetőként – korábban állami vezetőként – tevékenykedő személy, valamint nyugállományú katona, nyugdíjas kormánytisztviselő és honvédségi nyugdíjas elhalálozása esetén temetéskor és évfordulós koszorúzások alkalmával koszorút és sírcsokrot vásárolhat.”
- 5. §** A Rendelet 5. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A 3. § (2) bekezdése szerint minősített személy esetében a katonai tiszteletadással történő temetési szertartás nem alkalmazható. Az ettől való eltérést különös méltánylást érdemlő esetben, figyelemmel az elhunyt pályafutása során kifejtett érdemeire, valamint a haláleset körülményeire, a Magyar Honvédség parancsnoka (a továbbiakban: MH PK) engedélyezheti.”
- 6. §** (1) A Rendelet 6. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) Az MH PK engedélyével annak az 5. § (1) bekezdése hatálya alá nem tartozó elhunyt, aki tevékenységével kiemelkedően szolgálta a honvédelem ügyét, a (3) bekezdés e) pontja szerinti díszkíséret és gyászzené biztosítható.”
- (2) A Rendelet 6. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) A „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává” nyilvánított elhunyt esetén a díszkíséretet szakasz, vagy a miniszter egyedi döntése alapján századszintű alegység, a gyászzenét katonazenekar biztosíthatja.”
- 7. §** A Rendelet 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„9. § (1) A Honvédség viseli
a) a „Hősi halottá” nyilvánított elhunytak esetén a 8. § (2) bekezdés c) és e) pontja szerinti költségeket legfeljebb a felszámítási alap tizenötszöröséig, valamint a 8. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti költségnek a ténylegesen felmerült és a honvédelmi szervezet részére kiállított, számlával igazolt összegét,
b) a „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává”, valamint a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunyt esetén a 8. § (2) bekezdés a)–c) és e) pontja szerinti költségeket legfeljebb a felszámítási alap hússzorosaig,
c) a „Katonai szolgálat halottjává” nyilvánított elhunytak esetén a 8. § (2) bekezdés a)–c) és e) pontja szerinti költségeket legfeljebb a felszámítási alap hétszereséig, azzal, hogy a budapesti temetőekben történő temetésnél ezt az összeget 25%-kal növelni kell,
d) a „Hősi halottá”, a „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává” és a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunyt emlékművének, emléktáblájának és sírjélének vagy síremlékének költségeit,
da) a „Hősi halottá” nyilvánított elhunytak esetén legfeljebb a felszámítási alap tizennyolcszorosaig, valamint ha a 4. § (5) bekezdése szerint emléktábla, kopjafa állítására kerül sor, annak további költségeit legfeljebb a felszámítási alap háromszorosaig,
db) a „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává”, valamint a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunyt esetén legfeljebb a felszámítási alap tízszereséig, valamint ha a 4. § (5) bekezdése szerint emléktábla, kopjafa állítására kerül sor, annak további költségeit legfeljebb a felszámítási alap háromszorosaig,
e) az elhunyt holttestének vagy hamvainak belföldön, a temetőn kívüli helyi és helyközi szállítása miatt indokoltan felmerülő, a honvédelmi szervezet nevére kiállított – szállítási viszonylatot tartalmazó – számlával igazolt költségeit,

- f) a külföldön szolgálatot teljesítő honvéd külföldön történő elhalálozása esetén a hazaszállítás honvédelmi szervezet nevére kiállított számlával igazolt költségeit és
- g) az elhunytak temetési helyének gondozása, sírjele, síremléke karbantartásának éves költségeként
- ga) a „Hósi halottá” nyilvánított elhunytak esetében a felszámítási alap 25%-át,
- gb) a „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává”, valamint a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunyt esetében a felszámítási alap 15%-át.
- (2) A 4. § (3) és (4) bekezdése szerinti esetekben, illetve a 4. § (1) bekezdés h) pontja szerinti egyéb megemlékezéskor a koszorú költsége a honvédelmi szervezet költségvetése terhére a honvédelmi szervezet nevére kiállított számla alapján számolható el.
- (3) Az állományilletékes parancsnok a hivatásos és szerződéses katona, a honvéd tisztjelölt, a honvéd altiszt-jelölt, a kormánytisztviselő, a közalkalmazott, illetve a honvédelmi alkalmazott házastársa, élettársa, – a nagyszülő és dédszülő kivételével – egyenesági rokona halála esetén egy koszorú költségének elszámolását engedélyezheti.
- (4) A (2) és (3) bekezdés szerinti koszorú költségeként a felszámítási alap 40%-a, sírcsokorra a felszámítási alap 20%-a számolható el. A koszorú és sírcsokor költségeként elszámolható összeget október 15. és március 15. között 25%-kal kell növelni. A miniszter, a miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: HM) parlamenti államtitkára, a HM közigazgatási államtitkára, a HM honvédelmi államtitkára, a HM helyettes államtitkára, valamint az MH PK nevében elhelyezett koszorú költségeként a felszámítási alap 100%-a számolható el.
- (5) A „Hósi halottá” nyilvánított elhunytak sírhelyét, urnafülkéjét és a temetési helye feletti rendelkezési jogot határozatlan időre kell megváltani vagy meghosszabbítani. A „Honvédelmi Minisztérium saját halottjává”, a „Magyar Honvédség halottjává” vagy a „Katonai szolgálat halottjává” nyilvánított elhunyt temetési helye feletti rendelkezési jog egy alkalommal, legfeljebb 25 évre váltható meg, amelytől eltérni csak akkor lehet, ha a temető fenntartásáért felelős helyi önkormányzat rendeletében a 25 éves időtartamnál hosszabb egyszeri megváltási időt határoz meg. Ettől eltérően az elhunyt pályafutására, halálának körülményeire való tekintettel a miniszter kérelemre egyedileg dönt a temetési hely feletti rendelkezési jog egy alkalommal történő újraváltásáról. A Honvédség a temetési hely feletti rendelkezési jog egy alkalommal történő újraváltásával összefüggő költségek megtérítését legfeljebb a felszámítási alap tízszereséig viseli.
- (6) A 3. § (2) bekezdése szerint minősítettek eltemetésével összefüggő költségekhez való hozzájárulást a minősítésre jogosult parancsnok munkáltatói döntésben engedélyezi. A költségek megtérítésére és elszámolására a „Katonai szolgálat halottjára” vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.”

8. § A Rendelet 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

- „10. § (1) A honvéd állományilletékes parancsnokának engedélye alapján temetési segély adható kérelemre
- a) a honvéd részére, ha a vele közös háztartásban élő házastársa, élettársa vagy – nagyszülő és dédszülő kivételével – egyenesági rokona elhalálozott,
- b) honvéd elhalálozása esetén az elhalálozás időpontjában az elhunyttal közös háztartásban élő házastárs vagy élettárs részére, ha ilyen nincs, az intézkedésre jogosult közeli hozzátartozó részére.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti temetési segély kifizetése a honvéd nevére kiállított számla leadása ellenében engedélyezhető.
- (3) A temetési segély összege az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben, ha a honvéd Hjt. 122. § (1) bekezdésében foglalt illetményelemek alapján – az esetleges letiltások figyelmen kívül hagyásával – számított havi nettó illetménye eléri vagy meghaladja a honvéd által kifizetett és számlákkal igazolt temetési költség összegét, a felszámítási alap 130%-a, egyéb esetben a felszámítási alap 190%-a.
- (4) A (3) bekezdés alkalmazása során a távolléti díj helyett
- a) honvéd tisztjelölt és honvéd altiszt-jelölt esetében az alapösztöndíj, az alapösztöndíj-kiegészítés és a tanulmányi pótlék együttes, és
- b) a szolgálati járandóságban részesülő önkéntes tartalékos katona esetében a szolgálati helye szerinti állománytáblában vagy munkaköri jegyzékben rendszeresített szolgálati beosztásához tartozó besorolási osztálynak és besorolási kategóriának megfelelően számított alapilletmény összegét kell figyelembe venni.
- (5) A temetési segély összegét az (1) bekezdés b) pontjába tartozók részére a (3) bekezdés figyelembevételével kell meghatározni, azzal, hogy nettó illetmény számításánál a közeli hozzátartozó illetményéről, munkabérééről vagy egyéb rendszeres jövedeleméről kiállított okmányban (a továbbiakban együtt: jövedelemigazolás) foglaltakat kell figyelembe venni. Ha a közeli hozzátartozó a kérelméhez nem nyújt be jövedelemigazolást vagy abból

nem állapítható meg egyértelműen a jövedelem és a temetési költség összege, a közeli hozzátartozó részére a (3) bekezdésben meghatározott alacsonyabb temetési segély összeget kell biztosítani.

(6) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti honvéd kérelmét írásban, papír alapon vagy elektronikus úton, a HM Költségvetés Gazdálkodási Információs Rendszer Ügyfélszolgálati Rendszeren nyújthatja be. Elektronikus ügyintézés esetén a kérelemhez a (2) bekezdése szerinti számlát digitális másolatként kell csatolni. A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat főigazgatója az elektronikus ügyintézés rendjét saját hatáskörben állapítja meg.

(7) Az (1) bekezdés b) pontjába tartozók a temetési segélyre vonatkozó kérelmet írásban, papír alapon nyújthatják be az elhunyt honvéd állományilletékes parancsnoka részére.

(8) Ha több honvéd ugyanazon, (1) bekezdés a) pontja szerinti hozzátartozója halálozik el, temetési segély kizárólag azon honvéd részére biztosítható, aki az elhunyt temettetéséről gondoskodott. Ha több honvéd is gondoskodott ugyanazon elhunyt temettetéséről, temetési segély abban az esetben biztosítható, ha a honvédek közös nyilatkozatban rögzítik azt, hogy a kifizetés melyikük részére történjen."

9. §

A Rendelet 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) Az elhunyt honvéd állományilletékes parancsnoka engedélye alapján a Honvédség az elhalálozás időpontjában az elhunytal közös háztartásban élő házastárs vagy élettárs részére, ha ilyen nincs, az intézkedésre jogosult közeli hozzátartozó részére intézményes temetési segélyt folyósít,

a) ha a honvéd a szolgálati feladat teljesítése közben baleset vagy betegség következtében veszíti életét,

b) ha a halál a tényleges katonai szolgálat megszűnését követő egy éven belül, szolgálati kötelemmel összefüggő okból következik be.

(2) Az intézményes temetési segély összege az elhunyt honvéd utolsó havi távolléti díjának háromszorosa.

(3) A (2) bekezdés szerinti összegnél magasabb intézményes temetési segély kifizetését a miniszter engedélyezheti a jogosult kérelmére, a kérelmező szociális helyzetére, életkörülményeire tekintettel. Ha az elhunytat „Hősi halottá” minősítették, a miniszter erre irányuló kérelem benyújtása nélkül, hivatalból is engedélyezheti a (2) bekezdés szerinti összegnél magasabb intézményes temetési segély kifizetését.

(4) A (3) bekezdés szerinti kérelmet a jogosult a miniszternek címezve az állományilletékes parancsnoknál nyújthatja be.”

10. §

A Rendelet 8. alcíme helyébe a következő alcím lép:

„8. A kormánytisztviselőkre, közalkalmazottakra és honvédelmi alkalmazottakra vonatkozó kegyeleti gondoskodás

13. § (1) Az elhunyt közalkalmazottat, honvédelmi alkalmazottat a munkáltatói jogkört gyakorló vezető a „Honvédelmi szervezet saját halottjává” nyilváníthatja. A közszolgálat halottjává nyilvánított elhunyt kormánytisztviselőre a HM közszolgálati szabályzatában foglaltakat kell alkalmazni.

(2) Az elhunyt honvédségi nyugdíjast a Honvédség központi katonai igazgatási és adatfeldolgozó szervének vezetője a „Honvédelmi szervezet saját halottjává” nyilváníthatja, ha honvédelmi szervezetnél legalább 20 év munkaviszonnyal, közalkalmazotti, honvédelmi alkalmazotti vagy kormányzati szolgálati jogviszonnyal – ideértve a politikai szolgálati jogviszonyt és a biztos jogviszonyt is – rendelkezett, és ezt a volt munkáltató személyügyi szerve vagy az elhunytal közös háztartásban élt házastársa, élettársa, vagy egyenesági rokona hitelt érdemlően igazolja.

(3) A (2) bekezdésben foglaltaktól a miniszter kérelem alapján eltérhet, ha az elhunyt a honvédelem érdekében kifejtett tevékenységével kiemelkedően szolgált a honvédelem ügyét, valamint a honvédelmi hagyományok ápolása területén kiemelkedő tevékenységet végzett.

(4) A „Honvédelmi szervezet saját halottjává” történő nyilvánítás esetén a 8. § (2) bekezdés a)–e) és j) pontjában meghatározott kegyeleti költségek és a 9. § (1) bekezdés f) pontja szerinti költségek vállalhatók át. A költségek megtérítésére és elszámolására a „Katonai szolgálat halottjára” vonatkozó rendelkezések az irányadóak, a (6) és (7) bekezdésben foglalt eltérésekkel.

(5) A kormánytisztviselőre, közalkalmazottra és honvédelmi alkalmazottra a 4. § (3) bekezdését, a 10. és a 11. §-t, a honvédségi nyugdíjasra és a nyugdíjas kormánytisztviselőre a 4. § (3) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

(6) Az a közalkalmazott, honvédelmi alkalmazott vagy honvédségi nyugdíjas, aki a halálát szándékosan maga okozta, vagy a halála önhibájából eredő ittas vagy bódult állapota következménye, csak különös méltányolást érdemlő esetben – figyelemmel az elhunyt pályafutása során kifejtett érdemeire, valamint a haláleset körülményeire – nyilvánítható a „Honvédelmi szervezet saját halottjává”.

(7) A (6) bekezdés alapján minősítettek eltemetésével összefüggő költségekhez való hozzájárulást a munkáltatói jogkört gyakorló munkáltatói döntésben engedélyezi. A költségek megtérítésére és elszámolására a „Katonai szolgálat halottjára” vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.”

11. § A Rendelet

- a) 1. § (1) bekezdés e) pontjában a „Hjt.” szövegrész helyébe a „honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.)” szöveg,
- b) 1. § (1) bekezdés g) pontjában a „kormánytisztviselőként” szövegrész helyébe a „kormánytisztviselőként – ideértve a politikai szolgálati jogviszonyban és a biztonsági jogviszonyban állót is –” szöveg,
- c) 4. § (7) bekezdésében a „honvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész helyébe a „miniszter” szöveg lép.

12. § Hatályát veszti a Rendelet 12. §-a.

13. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Dr. Benkő Tibor s. k.,
honvédelmi miniszter

Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelete a közúti közlekedési ágazatban használt gépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 18. alpontjában és l) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 15., 16., 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 10. § tekintetében a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 16. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 11. § tekintetében a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. és 25. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. § (1) E rendelet hatálya az 1. mellékletben meghatározott gép kezelőjének képzésére és vizsgáztatására, továbbá a gép kezeléséhez a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 19.§ (5) bekezdése alapján szükséges szakmai képzés megszerzését tanúsító igazolvány (a továbbiakban: gépkezelői jogosítvány) kiadására terjed ki.
- (2) E rendeletet nem kell alkalmazni a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, a hivatásos tűzoltóság és a Magyar Honvédség által üzemeltetett gépek, továbbá az egyes technológiai műveletekben részfeladatokat ellátó, stabil kivitelezésű – telepített – gépsorok részét képező gépeket működtető gépkezelők képzésére és vizsgáztatására.

2. § E rendelet alkalmazásában

1. *anyakönyvi szám*: a vizsgajegyzőkönyvön szereplő, a tanulót azonosító sorszámból, a vizsga évszámából és a vizsgajegyzőkönyv számából képzett egyedi azonosító,
2. *gépcsoport*: az egyes gépek tekintetében a munkavégzés célja és módja, valamint a gép szerkezeti kialakításának meghatározó jellemzői alapján kialakított, négyjegyű számkóddal azonosított csoport,
3. *gépfőcsoport*: a munkavégzés szakmai irányán belüli, kétjegyű számkóddal azonosított csoport,

4. *gépkategória*: a munkavégzés szakmai irányának és a gép konstrukciója által meghatározott munkavégző képességének megfelelő, egyjegyű számkóddal azonosított csoport.

2. A szaktanfolyami képzés és a gépkezelői vizsga megszervezése

- 3. §** (1) A képző szerv az lehet, amely igazolja, hogy
- arra a gépcsoportra, amelyre a szaktanfolyami képzés irányul, működőképes és jogszabályban előírt műszaki ellenőrzés alapján érvényes igazolással rendelkező gépet,
 - olyan gyakorlóterületet, ahol a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetése és a rendeltetésszerű használat mértékét meghaladó környezetszennyezés nélkül biztosítható a gép kezelésének és a hibaelhárításnak a gyakorlása – ideértve a géphez tartozó különböző tartozékok, szerelések fel- és leszerelését is –,
 - a gép kezeléséhez, karbantartásához és tartozékcserejéhez előírt munka- és védőruhát, valamint
 - az elméleti tantárgyak tanítására olyan oktatót, aki megfelel – az adott képzésre vonatkozóan – jogszabályban és a tantervi és vizsgakövetelményben meghatározott személyi feltételeknek, biztosít.
- (2) Az 1. mellékletben foglalt táblázat 20–31. sora, 33., 63. és 68. sora szerinti géphez tartozó képzést a KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság végzi.
- 4. §** (1) A képzés elméleti és gyakorlati oktatási részből áll, amelyben a tantervi és vizsgakövetelményekben meghatározott tartalommal
- az elméleti oktatási rész keretében
 - általános munkavédelmi és elsősegélynyújtási ismereteket,
 - általános üzemeltetési és technológiai ismereteket és
 - szakirányú gépspecifikus ismereteket,
 - a gyakorlati oktatási rész keretében
 - gépkezelési gyakorlatot és
 - munka- és balesetvédelmi ismereteket
- kell oktatni.
- (2) A képzés
- elméleti oktatási részébe tartozó tantárgyat az oktathatja, aki legalább középfokú végzettséggel és az adott tantárgy szakmai tartalmához igazodó, a tantervi és vizsgakövetelményekben meghatározott szakképesítéssel rendelkezik, továbbá
 - gyakorlati oktatási részébe tartozó tantárgyat az oktathatja, aki a gépcsoportba tartozó gép kezeléséhez szükséges gépkezelői jogosítvánnyal és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlattal rendelkezik.
- 5. §** A gépkezelői vizsga a 4. § (1) bekezdésében meghatározott ismeretek szintjének felmérését biztosító elméleti és gyakorlati vizsgafeladatból áll, amelynek keretében a vizsgázó a tantervi és vizsgakövetelményekben meghatározottak szerint ad számot az általános és a gépcsoportra vonatkozó ismereteiről.
- 6. §** (1) Ha a tanuló bármely gépcsoport tekintetében rendelkezik a gépkezelői vizsgát megelőző öt éven belül megszerzett gépkezelői jogosítvánnyal, mentesül a 4. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontja szerinti oktatás és az ahhoz kapcsolódó gépkezelői vizsga alól.
- (2) A tanuló mentesül a teljes elméleti oktatási rész és az ahhoz kapcsolódó elméleti gépkezelői vizsga alól, ha a gépcsoporthoz tartozó, az építőgépkezelő munkakörök képesítéshez kötéséről és az építőgépkezelők képzéséről szóló 6/1980. (I. 25.) ÉVM–KPM rendelet alapján megszerzett könnyű- vagy nehézgépkezelői vagy az Országos Képzési Jegyzékben foglalt építő- és anyagmozgató szakképesítéssel rendelkezik.
- (3) A külföldön megszerzett gépkezelői jogosítvány esetén a közlekedési hatóság az egyes gépek tekintetében a munkavégzés célja és módja, valamint a gép szerkezeti kialakításának meghatározó jellemzőivel megfeleltethető képesítése figyelembevételével határozatban határozza meg, hogy a 4. és 5. §-ban előírt kötelezettségek közül melyek teljesítését követően adható ki gépkezelői jogosítvány.

3. A gépkezelői jogosítvány kiadása és nyilvántartása

- 7. §**
- (1) A vizsgázó a számára meghatározott valamennyi vizsgakötelezettség teljesítése esetén az adott gépcsoportra érvényes gépkezelői jogosítványt kap.
 - (2) A gépkezelői jogosítványra a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló rendelet gépjárművezetői képesítési igazolvány kiadására és nyilvántartására vonatkozó szabályait kell alkalmazni az e §-ban meghatározott eltéréssel. A gépkezelői jogosítvány kiadása, pótlása, cseréje, visszavonása és nyilvántartása a Kkt. szerinti vizsgaközpont (a továbbiakban: vizsgaközpont) feladata.
 - (3) A gépkezelői jogosítvány tartalmazza
 - a) a gépkezelői jogosítvány sorszámát,
 - b) a kiállító szerv megnevezését,
 - c) a jogosult természetes személyazonosító adatait és arcképének másolatát,
 - d) a gépkezelői vizsga dátumát és az anyakönyvi számot,
 - e) a gépkezelői jogosítvánnyal érintett gépcsoport e rendelet szerinti kódszámát,
 - f) a gépkezelői jogosítvány kiállításának helyszínét és időpontját,
 - g) a gépkezelői jogosítvány kiállítójának aláírását és a kiállító szerv bélyegzőlenyomatát, valamint
 - h) az orvosi alkalmassággal kapcsolatos, (4) bekezdés szerinti adatokat.
 - (4) A gépkezelői jogosítványba az előzetes orvosi alkalmasságot a vizsgaközpont, az időszakos orvosi alkalmasságot a vizsgálatot végző orvos jegyzi be. A bejegyzés tartalmazza
 - a) a gépkezeléshez szükséges egészségügyi feltételnek való megfelelés tényét és záró időpontját,
 - b) a bejegyzés keltét,
 - c) az időszakos orvosi alkalmasság bejegyzése esetén az alkalmasságot megállapító orvos nevét és orvosi pecsétszámát, valamint
 - d) a bejegyzést végző aláírását és bélyegzőlenyomatát.

4. Záró rendelkezések

- 8. §**
- (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.
 - (2) A 11. § az e rendelet kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.
- 9. §**
- (1) E rendelet hatálybalépése nem érinti az azt megelőzően a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet (a továbbiakban: R.) alapján megszerzett vagy elismert gépkezelői jogosítványban meghatározott gépcsoport kezelésére vonatkozó jogosultságot.
 - (2) Az R. 6. §-a szerinti gépkezelői vizsgabizottság elnökének és tagjának 2021. december 31-éig az is jelölhető, akit az Országos szakértői, az Országos vizsgáztatási, az Országos szakmai szakértői és az Országos szakmai vizsgálónői névjegyzékről, valamint a szakértői tevékenységről szóló miniszteri rendelet alapján kiadott közlekedési országos szakmai vizsgálónői névjegyzékben az építő- és anyagmozgató gép kezelője vizsgáztatási szakterületre nyilvántartásba vettek.
 - (3) E rendelet hatálybalépése nem érinti az építőgépkezelő munkakörök képzéséhez kötéséről és az építőgépkezelők képzéséről szóló 6/1980. (I. 25.) ÉVM–KPM rendelet alapján megszerzett, de a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet 2. mellékletében nem szabályozott géptípusok, gépcsoportok tekintetében megszerzett kezelői jogosultságokat.
 - (4) A képzés gyakorlati oktatási részébe tartozó tantárgyat az e rendelet hatálybalépését követő egy év leteltéig az is oktathatja, aki az adott gépkategória bármely gépcsoportjába tartozó gép kezeléséhez szükséges gépkezelői jogosítvánnyal és legalább kétéves időtartamú gépkezelési gyakorlattal rendelkezik.
 - (5) Az „alapozás, közmű- és fenntartási gépek” gépkategóriába tartozó gépcsoportok esetén a képzés gyakorlati oktatási részébe tartozó tantárgyat a jelen rendelet hatálybalépését követő egy év leteltéig az is oktathatja, aki az adott gépcsoportba tartozó gép kezelésében legalább kétéves időtartamú gyakorlattal rendelkezik.

5. Egyes miniszteri rendeletek módosítása és hatályon kívül helyezése

- 10. §** Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet Melléklet I. Fejezet 5. alcím 5.1. pont harmadik francia bekezdésében a „kezelésére államilag elismert szakképesítéssel és a helyváltoztatásra is képes emelőgép esetében – ha azt maga vezeti – az ahhoz szükséges vezetői engedéllyel” szövegrész helyébe a „kezeléséhez szükséges gépkezelői jogosítvánnyal” szöveg lép.
- 11. §** Hatályát veszti a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló 40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet.
- 12. §** Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Palkovics László s. k.,
innovációért és technológiáért felelős miniszter

1. melléklet az 54/2021. (XI. 5.) ITM rendelethez

Gépkezelői jogosítvány alapján kezelhető gépek

	A	B	C	D
1.	Kódszám	Gépkategória	Gépfőcsoport	Gépcsoport
2.	1	Földmunkagépek		
3.	11		Utazási földmunkagépek	
4.	1111			Traktor alapú földmunkagép
5.	12		Kotrógépek	
6.	1212			Gumikerekes kotró
7.	1222			Lánc talpas kotró
8.	1223			Teleszkópos kotró
9.	1311			Vedersoros kotró és árokásó
10.	14		Földtolók (dózerek)	
11.	1412			Földtoló
12.	15		Földgyaluk (gréderek)	
13.	1522			Földgyalu
14.	16		Földnyesők (szkréperék)	
15.	1612			Földnyeső
16.	17		Tömörítőgépek	
17.	1712			Statikus henger
18.	1722			Vibrációs henger
19.	1732			Gumihenger
20.	2	Alapozás, közmű- és fenntartási gépek		
21.	21		Alapozás gépei	
22.	2131			Kőzet- és talajfúró berendezés
23.	2132			Cölöp és szádfal verő berendezés
24.	22		Közműépítés gépei	
25.	2218			Talajvízszint süllyesztő aggregát
26.	2222			Dréncső, kábel és komplett csőfektető berendezés

27.	2243			Csősajtoló berendezés
28.	2244			Alagcsövező gép
29.	26		Fenntartás gépei	
30.	2632			Földmű fenntartó gép
31.	2655			Nyesedékaprító berendezés
32.	2654			Önjáró fűnyíró és fűkasza
33.	2684			Csatornavizsgáló és tisztító berendezés
34.	3	Targoncák és szállítógépek		
35.	33		Targoncák	
36.	3312			Gyalogkíséretű targoncák
37.	3313			Vezetőállásos targoncák
38.	3324			Vezetőülékes targoncák
39.	3327			Vontató targoncák
40.	3336			Autonóm kommissiózó targoncák
41.	34		Dömperek	
42.	3411			Dömper (kerekes anyagszállító)
43.	3412			Önrakodó dömperek
44.	36		Szivattyúk és folyadékszállító gépek	
45.	3624			Betonszállító mixer gépkocsi
46.	3626			Betonszállító mixer gépkocsi betonszivattyúval
47.	3627			Kényszertömörítésű szilárd hulladékgyűjtő és szállító gépek
48.	3628			Szennyvízszállító és szippantó járművek
49.	3652			Víz-, szennyvíz, zagy- és iszapszivattyú
50.	3681			Beton-, bitumen, habarcsszivattyú és szivattyú aggregát
51.	4	Emelő- és rakodógépek (kivéve targonca)		
52.	41		Emelőszervezetek	
53.	4111			Járműemelő
54.	4121			Emelő asztal és felrakógép
55.	4141			Parkoló emelő
56.	4191			Szintkülönbség kiegyenlítő
57.	42		Személyemelő és szerelőállványok	
58.	4211			Ollós emelőállvány
59.	4213			Gépjármű emelő-hátfalak
60.	4221			Mobil szerelő állvány
61.	4223			Mobil szerelő kosár
62.	4224			Hidraulikus szerelőkosaras gépjármű és utánfutó
63.	4225			Hídvizsgáló
64.	4226			Építési személy- és teherfelvonók
65.	4227			Függesztett rendszerű, mozgó munkahíd
66.	4228			Emelőállvány, oszlopos kúszó munkaállvány

67.	43		Járműves emelőszervezetek, berendezések
68.	4329		Reptéri catering jármű
69.	4374		Konténer emelő
70.	44		Járműves daruk
71.	4411		Autódaru
72.	4412		Emelve szállító gépjárművek
73.	4431		Lánc talpas daru
74.	4451		Járműre szerelt daru
75.	43		Toronydaruk és kötőtpályás daruk
76.	4341		Toronydaru
77.	4351		Árbócdaru
78.	4371		Bakdaru
79.	4372		Forgódaru
80.	4391		Födém daru
81.	4361		Híddaru, futódaru
82.	4362		Portáldaru
83.	4373		Ablakdaru
84.	4375		Konzoldaru
85.	45		Rakodógépek
86.	4511		Hidraulikus rakodók, homlokrakodók, forgórakodók, teleszkópos rakodó
87.	4572		Kompaktor
88.	4593		Vagonkirakó
89.	5		Útépítő- és karbantartógép
90.	53		Útépítő gépek
91.	5316		Talajstabilizátor
92.	5323		Betonbedolgozó finischer
93.	5339		Aszfalt újrahasonosító berendezés
94.	5341		Aszfaltbedolgozó finischer
95.	5344		Aszfaltburkolat maró
96.	5361		Emulziósóró berendezés
97.	55		Alagútépítés gépei
98.	5599		Alagútépítő gépek
99.	56		Útburkolat javító gépek és karbantartó gépek
100.	5623		Hómaró és hótoló gépek
101.	5625		Só- és homokszóró gép
102.	5631		Útfenntartó- és karbantartó gépek
103.	5633		Önjáró útburkolati jelfestő
104.	5636		Kátyúzó gép
105.	5643		Szalagkorlát-, oszlop-, táblamosó gép
106.	5652		Ároktisztító-maró munkagép
107.	5672		Önjáró seprőgép
108.	5680		Aszfalt- és betonburkolat bontó és vágó gép
109.	5681		Útkorona átfúró berendezés

Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 55/2021. (XI. 5.) ITM rendelete egyes légiközlekedési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (1) bekezdés n) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 107. §-ában meghatározott feladatkörében eljáró honvédelmi miniszterrel egyetértésben –,

a 2. alcím tekintetében a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (1) bekezdés l) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 3. alcím tekintetében a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (1) bekezdés y) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 4. alcím tekintetében a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (2) bekezdés u) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 107. §-ában meghatározott feladatkörében eljáró honvédelmi miniszterrel egyetértésben –,

az 5. alcím tekintetében a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (2) bekezdés u) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 107. §-ában meghatározott feladatkörében eljáró honvédelmi miniszterrel egyetértésben –,

a 6. alcím tekintetében a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (1) bekezdés v) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 7. alcím tekintetében a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (3) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. A magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM–HM–KvVM együttes rendelet módosítása

1. § A magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM–HM–KvVM együttes rendelet (a továbbiakban: R1.) II. Fejezete az „A koordinált légtér igénybevétele” alcím után a következő alcímekkel egészül ki:

„A versenylégtér igénylése

14/A. § (1) A versenylégtér országos sportági szakszövetség igényelheti az általa rendezett vitorlázórepülő versenyek keretében végrehajtott repülésekhez. A versenyek ütemezését tartalmazó éves tervet az országos sportági szakszövetségnek a megelőző év december 31-ig kell eljuttatnia a Budapest ATS Központ, valamint az állami repülések céljára kijelölt légterekben illetékes légiforgalmi és légvédelmi irányító egység részére.

(2) Az (1) bekezdés szerinti éves terv alapján megvalósuló tényleges igénybevétel gyakoriságára és időtartamára vonatkozó szabályokat, valamint a versenylégtér igénylési rendjét a Budapest ATS Központ, az állami repülések céljára kijelölt légterekben illetékes légiforgalmi és légvédelmi irányító egység és az igénylő szervezet közötti együttműködési megállapodásban kell rögzíteni. Amennyiben a versenylégtér igénylő szervezet megegyezik a koordinációs feladatokat ellátó szervezettel, akkor az igénylési rendet a 12. § (5) bekezdésében előírt együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

A versenylégtér koordinációs feladatait ellátó szervezet

14/B. § (1) A versenylégtérben a légtér igénylőjének vagy az általa megbízott szervezetnek a légiközlekedési hatóság engedélyével koordinációs feladatokat kell ellátnia, amely feladatokra a 12. § (2) bekezdésében és (4) bekezdés c)–e) pontjában, valamint (5) bekezdésében meghatározottakat kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy

a) a 12. § (5) bekezdése szerinti együttműködési megállapodásnak részese az állami repülések céljára kijelölt légterekben illetékes légiforgalmi és légvédelmi irányító egység, valamint az MH Légi Műveleti Vezetési és Irányítási Központ is, valamint

b) az a) pont szerinti együttműködési megállapodást a légiközlekedési hatóság és a katonai légügyi hatóság hagyja jóvá.

(2) A koordinációs feladatokat ellátó szervezet légiközlekedési hatóság engedélyére vonatkozó kérelmének tartalmaznia kell a 14/C. § (1) bekezdése szerinti – a koordinációs szervezet és a versenyen részt vevő vitorlázó légi járművek közötti – megfelelő információtovábbítás módszerének leírását.

A versenylégtér igénybevétele

14/C. § (1) A versenylégtér – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a látvarepülési szabályok (a továbbiakban: VFR) szerint működő, a 14/A. § (1) bekezdése szerinti versenyen részt vevő vitorlázó légi jármű veheti igénybe, a Budapest ATS Központtól és az állami repülések céljára kijelölt légterekben illetékes légiforgalmi és légvédelmi irányító egységtől kapott, a koordinációs feladatokat ellátó szervezet által megfelelő módszerrel előzetesen továbbított, engedélyezett kezdő és befejező időpont között, a meghatározott magasságig.

(2) A versenylégtérbe a kényszerhelyzetben lévő légi jármű, a légvédelmi repülést, a kutató-mentő repülést, a mentőrepülést, valamint a rendészeti vagy bűnüldözési feladatot végző légi jármű VFR szerint berepülhet."

2. § Az R1. 24. §-a a következő 39a. ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában:)

„39a. *versenylégtér*: ellenőrzött légtér határai által meghatározott légtérben kijelölt olyan nem ellenőrzött légtér, amelyben légiforgalmi szolgáltatást nem nyújtanak, és amelyben versenyek keretében vitorlázó repülések hajthatók végre az ellenőrzött légtérben illetékes légiforgalmi szolgálati egység engedélye alapján, az országos sportági szakszövetség által kialakított éves terv szerint, koordinációs feladatokat ellátó szervezet közreműködésével;”

3. § Az R1. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

4. § Az R1. 2. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

5. § Az R1. 2. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

6. § Az R1. 3. melléklete a 4. melléklet szerint módosul.

7. § Az R1. 3. melléklet 5. No Drone Zone-ok pontban foglalt táblázat B:7 mezőjében a „K MCTR No Drone Zone” szövegrész helyébe a „Kecskemét MCTR NO Drone Zone” szöveg lép.

8. § Hatályát veszti az R1.

- a) „A korlátozott légtér” alcíme,
- b) „Az eseti légtér igénylése” alcíme,
- c) „Az eseti légtér igénybevétele” alcíme,
- d) 26. § (1) bekezdése.

2. A léginavigációs szolgálatot és légiforgalmi szolgáltatást ellátó szakszemélyzet szakszolgálati engedélyéről és képzéséről szóló 17/2008. (IV. 30.) GKM rendelet módosítása

9. § A léginavigációs szolgálatot és légiforgalmi szolgáltatást ellátó szakszemélyzet szakszolgálati engedélyéről és képzéséről szóló 17/2008. (IV. 30.) GKM rendelet 1. melléklete az 5. melléklet szerint módosul.

3. A légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról szóló 21/2015. (V. 4.) NFM rendelet módosítása

10. § Hatályát veszti a légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról szóló 21/2015. (V. 4.) NFM rendelet 34. § (1) bekezdésében az „F” és” szövegrész.

4. A Magyarország légterében és repülőterein történő repülések végrehajtásának szabályairól szóló 56/2016. (XII. 22.) NFM rendelet módosítása

- 11. §** A Magyarország légterében és repülőterein történő repülések végrehajtásának szabályairól szóló 56/2016. (XII. 22.) NFM rendelet (a továbbiakban: R2.) 46. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A (4) bekezdésben meghatározott repülőteren történő leszálláskor a SERA rendelet melléklet SERA.4020. pont d) alpontjában meghatározott eset kivételével, a tényleges leszállást követően az érkezési jelentést a FIC részére a SERA rendelet melléklet SERA.4020. pont a) alpontjában meghatározott módokon kívül a légiközlekedési hatóság által – az érkezési repülőter szerinti légiforgalmi szolgálati egység javaslatának figyelembevételével – előírt módokon lehet közölni.”
- 12. §** Hatályát veszti az R2.
- a) 63. §-ában a „légijárművel folytatott munkavégzés, légijárművel végzett egészségügyi mentőrepülés,” szövegrész és a „légi tűzoltás céljából végrehajtott repülés;” szövegrész,
- b) 64. § (2) bekezdése.

5. A légiforgalmi szolgálatok ellátásának és eljárásainak szabályairól szóló 57/2016. (XII. 22.) NFM rendelet módosítása

- 13. §** (1) A légiforgalmi szolgálatok ellátásának és eljárásainak szabályairól szóló 57/2016. (XII. 22.) NFM rendelet (a továbbiakban: R3.) 37. § (2) bekezdés a)–b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az (1) bekezdésben meghatározott adott légtér blokkon belül a GAT és OAT repülések különböző irányító egység vagy szektor által a következő feltételek teljesülése esetén kezelhetők:]
„a) az érintett területen a GAT és OAT repülések ellenőrzésének ATS felderítő rendszertől származó adatokon kell alapulniuk,
b) a GAT és OAT légijárművek ATS felderítő rendszertől származó jeleinek az egyes önálló irányító egységeknél vagy szektoroknál
ba) azonos ATS felderítő rendszertől vagy egy, a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott ATS felderítő rendszertől származó adatokat feldolgozó rendszertől kell származnia, és
bb) ugyanazon a radarennyőn kell megjelennie,”
- (2) Az R3.
- a) 39. § (4) bekezdésében a „radar-adatok” szövegrész helyébe az „ATS felderítő rendszeren alapuló adatok” szöveg, a „radaron” szövegrész helyébe az „ATS felderítő rendszeren” szöveg,
b) 52. § (3) bekezdésében a „radarirányítás” szövegrész helyébe az „ATS felderítő rendszeren alapuló irányítás” szöveg,
c) 56. § (1) bekezdésében a „vagy egyéb rendszerektől” szövegrész helyébe a „vagy egyéb ATS felderítő rendszerektől” szöveg,
d) 109. § (3) bekezdésében az „ideértve a radart” szövegrész helyébe az „ideértve bármely ATS felderítő rendszert” szöveg
- lép.
- 14. §** Hatályát veszti az R3.
- a) 112. §-a,
b) 153. § (4) bekezdése,
c) 365. §-a.

6. A légiforgalmi tájékoztatás rendjéről és a légiforgalmi tájékoztató szolgálat ellátásáról szóló 21/2019. (VIII. 2.) ITM rendelet módosítása

- 15. §** (1) A légiforgalmi tájékoztatás rendjéről és a légiforgalmi tájékoztató szolgálat ellátásáról szóló 21/2019. (VIII. 2.) ITM rendelet (a továbbiakban: R4.) 1. § (1) bekezdése a következő 5a. és 5b. ponttal egészül ki:
(E rendelet alkalmazásában:)
„5a. *adatformátum:* adatelemek, -rögzítések és -állományok szerkezete, amelyet úgy rendeztek el, hogy megfeleljen a szabványoknak, specifikációknak és az adatminőségi követelményeknek,

- 5b. *adatgyűjtési terület*: a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról szóló 141/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet 27/A. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott fogalom,”
- (2) Az R4. 1. § (1) bekezdése a következő 6a. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„6a. *felszállási terület*: a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról szóló 141/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet 27/A. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott fogalom,”
- (3) Az R4. 1. § (1) bekezdés 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„10. *légiforgalmi adat*: a légiforgalmi tények, fogalmak vagy utasítások megjelenítése a kommunikáció, a kiértékelés vagy a feldolgozás követelményeinek megfelelő formátumban,”
- (4) Az R4. 1. § (1) bekezdése a következő 10a. és 10b. ponttal egészül ki:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„10a. *légiforgalmi tájékoztatás*: a légiforgalmi adatok összegyűjtéséből, elemzéséből és megfelelő formába rendezéséből származó információk,
10b. *légiforgalmi térkép*: a Föld egy részének, tereptárgyának és domborzatának ábrázolása, amelyet kifejezetten a léginavigációs követelmények teljesítésére szántak,”
- (5) Az R4. 1. § (1) bekezdés 13–15. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E rendelet alkalmazásában:*)
„13. *repülőtérsi térképészeti adatkészlet*: a repülőtér térképészeti adatainak strukturált adatkészletbe rendezett gyűjteménye,
14. *repülőtér vonatkozási pont*: a repülőtér kijelölt földrajzi helye,
15. *Trigger NOTAM*: az AIRAC eljárásainak megfelelően közzétett AIP módosítás vagy AIP kiegészítés esetén kiadott különleges célú NOTAM, amely az AIP módosítás vagy AIP kiegészítés rövid tartalmát, a hatálybalépés dátumát, valamint a módosítás vagy kiegészítéshivatkozási számát tartalmazza,”

16. § Az R4. a következő 1/A. §-sal egészül ki:
„1/A. § Az e rendeletben meghatározott eljárások részletes végrehajtására az ICAO Légiforgalmi Információ Menedzsment (a továbbiakban: PANS AIM Doc 10066) dokumentumban meghatározottakat kell alkalmazni.”

17. § Az R4. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„2. § (1) A légiforgalmi tájékoztató szolgálat (a továbbiakban: AIS) a légiforgalmi adatokat és tájékoztatásokat légiforgalmi tájékoztató termék és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatás formájában biztosítja.
(2) Ha a légiforgalmi adatokat és tájékoztatásokat különböző formátumokban teszik közzé, az AIS biztosítja a formátumok adat- és információegységességét.
(3) A légiforgalmi tájékoztató termék elemei a következők:
a) AIP,
b) AIP módosítása,
c) AIP kiegészítése,
d) AIC,
e) NOTAM,
f) ha rendelkezésre állnak, a következő légiforgalmi térképek:
fa) ICAO 1:1 000 000 léptékű légiforgalmi világtérkép,
fb) ICAO 1:500 000 léptékű légiforgalmi térkép,
fc) ICAO kisléptékű légiforgalmi navigációs térkép,
fd) ICAO navigációs térkép.
(4) Az AIS kizárólag elektronikus módon, olyan formában teszi közzé a (3) bekezdés
a) a)–d) pontjában meghatározott légiforgalmi tájékoztató terméket,
b) f) pont fb) alpontjában meghatározott légiforgalmi tájékoztató terméket,
amely forma lehetővé teszi azok elektronikus eszközön történő megjelenítését oly módon, hogy az papíron is megjeleníthető legyen.
(5) Azok a légiforgalmi adatok és tájékoztatások, amelyeket az AIS fogad és kezel, legalább a következő altartományokat tartalmazzák:
a) nemzeti rendeletek, szabályok és eljárások,
b) repülőterek és helikopter-leszállóhelyek,

- c) légtér,
- d) ATS útvonalak,
- e) műszeres repülési eljárások,
- f) rádió navigációs eszközök és rendszerek,
- g) akadályok,
- h) domborzat,
- i) földrajzi információk."

- 18. §** (1) Az R4. 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) Az AIS biztosítja a légiforgalmi tájékoztató terméket azon felhasználók számára, akik azt kérik.”
- (2) Az R4. 3. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
 „(4) A 2. § (3) bekezdés a)–d) pontjában meghatározott légiforgalmi tájékoztató terméket a közzétételt követően a lehető leggyorsabban – lehetőség szerint internet alkalmazásával – elérhetővé kell tenni.”
- 19. §** Az R4. 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) Az AIP-ben közzé kell tenni
- a) az AIP körébe tartozó légiforgalmi eszközökért, szolgáltatásokért vagy eljárásokért felelős illetékes hatóság nyilatkozatát,
 - b) azokat a feltételeket, amelyek szerint a szolgáltatásokat vagy eszközöket igénybe lehet venni,
 - c) a nemzeti jogszabályok és az ICAO szabványok, ajánlott gyakorlatok, eljárások közötti jelentős eltéréseket annak érdekében, hogy a felhasználó megkülönböztesse Magyarország követelményeit az ICAO rendelkezéseitől, és
 - d) az ICAO szabványokban, ajánlott gyakorlatokban és eljárásokban meghatározott választható eljárások nemzeti alkalmazásának felsorolását.”
- 20. §** Az R4. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „5. § (1) Az AIP-ben kell közzétenni – ha rendelkezésre áll – a következő térképeket:
- a) nemzetközi repülőterekre vonatkozó következő térképek:
 - aa) repülőtér és helikopter-leszállóhely térképe,
 - ab) repülőtéri földi mozgások térképe,
 - ac) repülőtéri akadályok A típusú térképe,
 - ad) repülőtéri akadályok B típusú térképe,
 - ae) repülőtér domborzati és akadálytérkép,
 - af) légi járművek parkolási térképe,
 - ag) területi térkép,
 - ah) radarvektorálásnál használható minimális tengerszint feletti magasságok térképe,
 - ai) műszeres megközelítési eljárások térképe,
 - aj) precíziós megközelítés domborzati térképe,
 - ak) szabvány műszeres érkezési eljárások térképe,
 - al) szabvány műszeres indulási eljárások térképe, és
 - am) látással történő megközelítés térképe; valamint
 - b) útvonaltérképek.
- (2) A légiforgalmi adatok térképléptékének meg kell egyeznie az adott térképre megadott léptékkel.”
- 21. §** (1) Az R4. 9. § (3) bekezdés 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 (Az AIS NOTAM formájában teszi közzé különösen a következő tájékoztatásokat:)
- „3. a következő rádió navigációs és levegő-föld összeköttetési szolgáltatások létesítése, megszüntetése vagy a működésük helyreállása:
- a) működés megszakítása vagy visszaállítása,
 - b) frekvenciák megváltoztatása,
 - c) bejelentett üzemidők megváltoztatása,
 - d) azonosító megváltoztatása,
 - e) tájolás megváltoztatása,
 - f) hely megváltoztatása,
 - g) teljesítmény 50%-os növelése vagy csökkenése,

- h) változás a sugárzás idejében vagy tartalmában,
- i) a rádió navigációs vagy a levegő-föld összeköttetési szolgáltatások működésének szabálytalansága vagy megbízhatatlansága,
- j) a továbbító állomások korlátozásai,

(2) Az R4. 9. § (3) bekezdése a következő 25. és 26. ponttal egészül ki:

(Az AIS NOTAM formájában teszi közzé különösen a következő tájékoztatásokat:)

„25. az üzemeltetést közvetlenül befolyásoló készenléti és biztonsági rendszerek hiánya;

26. tervezett lézersugárzások, lézerekjelzések és keresőfények, amelyek következtében a légi járművezetők éjjellátó képessége valószínűsíthetően csökken.”

(3) Az R4. 9. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha egy AIP módosítást vagy egy AIP kiegészítést az AIS az AIRAC rendszer eljárásai szerint ad ki, az AIS Trigger NOTAM-ot ad ki.”

22. § Az R4. 11. §-a a következő i)–s) ponttal egészül ki:

(Az AIS a következő információkat nem teszi NOTAM-ban közzé:)

„i) földi szolgálatok által végzett képzési tevékenységek;

j) a légiforgalmat nem befolyásoló készenléti és biztonsági rendszerek hiánya;

k) a repülőtéri berendezések vagy általános szolgáltatások üzemeltetést nem befolyásoló korlátozásai;

l) a polgári légiközlekedést nem érintő nemzeti szabályozások;

m) a légiforgalmat nem befolyásoló, valószínűsíthető korlátozásokra vonatkozó bejelentések és figyelmeztetések;

n) közzétett tájékoztatásokra vonatkozó általános emlékeztetők;

o) földi szolgálatok számára szükséges berendezésekről szóló tájékoztatások;

p) a légiforgalmat nem befolyásoló lézersugárzásokra, valamint a minimális repülési magasság alatti tűzijátékokra vonatkozó tájékoztatások;

q) a munkaterület részeinek lezárása az egy óránál rövidebb ideig tartó, helyben koordinált, tervezett munkával kapcsolatban;

r) a repülőtér elérhetetlensége a repülőtér üzemidején kívül; és

s) egyéb, hasonlóan ideiglenes jellegű, a légiforgalomra nem vonatkozó tájékoztatások.”

23. § Az R4. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § A hatályos NOTAM-okról az AIS legalább évente ellenőrző jegyzéket ad ki.”

24. § Az R4. 18. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az AIS a NOTAM-ot AFTN címmel rendelkező felhasználói kérés alapján, az AFS hálózat segítségével osztja szét.”

25. § Az R4. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § A hatályos AIC-kről – amelyek érvényességét az AIS felülvizsgálja – az AIS évente legalább egyszer ellenőrző jegyzéket ad ki, amelyet ugyanazokra a címekre juttatja el, amelyekre az AIC-eket is továbbították.”

26. § (1) Az R4. 25. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az AIS a következő tájékoztatásokat az AIRAC rendszerben meghatározott rend szerint teszi közzé:

a) a következőkre vonatkozó korlátozások, rendelkezések, eljárások:

aa) repüléstájékoztató körzet;

ab) ellenőrzött légtér;

ac) irányítói körzet;

ad) légiforgalmi tanácsadó szolgálat;

ae) ATS útvonalak;

af) állandó veszélyes, tiltott és korlátozott légterek – ha ismert, a tevékenység típusa és időtartama megadásával –, valamint légvédelmi azonosítási körzetek;

ag) állandó vagy ideiglenes területek vagy útvonalak, ahol fennáll az elfogás lehetősége;

b) rádió navigációs, kommunikációs és légtérelőző berendezések helyzete, frekvenciája, hívójele, azonosítója, ismert eltérése és karbantartási időszaka;

c) várakozási, megközelítési, érkezési, indulási, zajcsökkentő, továbbá minden egyéb ATS eljárás;

d) átváltási szintek, átváltási magasságok, legalacsonyabb repülési magasság;

- e) meteorológiai berendezések, jelentések, eljárások;
- f) futópályák és biztonsági megállási területek;
- g) gurulóutak és forgalmi előterek;
- h) repülőtéri gurulási eljárások, beleértve a rossz látási körülmények esetére vonatkozó eljárásokat;
- i) megközelítési és futópálya fények;
- j) a repülőtér üzemeltetési minimumai;
- k) navigációs akadályok helyzete, magassága, megvilágítása;
- l) repülőterek, létesítmények, szolgáltatások működési ideje;
- m) vám-, bevándorlási, egészségügyi szolgáltatások;
- n) tiltott, korlátozott, veszélyes légterek, navigációs veszélyek, katonai gyakorlatok és légi járművek tömeges mozgása.

Az a)–n) pontokban meghatározott tájékoztatásokat a hatálybalépést követő 28 napig nem lehet megváltoztatni, kivéve, ha a közzétett változás ideiglenes jellegű és érvényességének időtartama nem tart a 28 napos időszak végéig.”

- (2) Az R4. 25. § (6)–(8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(6) A légiforgalmi adatbázisnak az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatások vonatkozásában történő frissítésekor a hatálybalépés időpontja megegyezik az AIRAC rendszer által meghatározott hatálybalépési időponttal.
- (7) Az (1) bekezdésben meghatározott, elektronikus eszközökkel biztosított tájékoztatásokat az AIS oly módon – legalább 42 nappal az AIRAC rendszer által meghatározott hatálybalépési dátum előtt – teszi közzé, hogy a tájékoztatás legalább 28 nappal a hatálybalépési dátum előtt eljusson a címzettekhez.
- (8) Az AIS legalább a hatálybalépési dátum előtt 56 nappal teszi közzé a következő előzetes értesítést igénylő, elektronikus eszközökkel biztosított tájékoztatásokat:
- a) IFR szabályok szerint üzemelő új nemzetközi repülőtér;
 - b) IFR szabályok szerint üzemelő nemzetközi repülőterek új futópályái;
 - c) ATS útvonalhálózat kialakítása és felépítése;
 - d) a bevezető és repülőtéri irányító szolgálat eljárásainak kialakítása és felépítése, beleértve az eljárás mágneses eltérés miatti változását;
 - e) az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatások, ha Magyarország légiközlekedését vagy annak jelentős részét befolyásolják, vagy nemzetközi koordinációra van szükség.”

27. § Az R4. 11. alcíme a következő 26. §-sal egészül ki:
 „26. § Az AIS gondoskodik a légiforgalmi adatok és tájékoztatások naprakészen tartásáról.”

- 28. §** (1) Az R4. 27. § (6)–(8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(6) Az AIS fogadja a légiforgalmi tájékoztató termék más államoktól származó valamennyi elemét, és más államok kérésére, a kérésben meghatározott formában megadja az illetékességi területén keletkezett légiforgalmi adatokat és tájékoztatásokat. Ennek érdekében az AIS minden szükséges intézkedést megtesz, beleértve megállapodások kötését, valamint közvetlen kapcsolat létrehozását.
- (7) Az AIS az ICAO tagállamok AIS-ei részére a következő légiforgalmi tájékoztató termék egy példányát térítésmentesen biztosítja:
- a) az AIP, AIP módosítása és kiegészítése;
 - b) légiforgalmi tájékoztató körlevél;
 - c) NOTAM és
 - d) légiforgalmi térképek.
- (8) Az AIS az adatkészletek más államok AIS-e részére történő rendelkezésre bocsátásához átjárható légiforgalmi adat- és légiforgalmi tájékoztatáscsere-modelleket használ.”
- (2) Az R4. 27. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:
- „(10) A légiforgalmi tájékoztató termék digitális adatkészletek formában történő szolgáltatásához az AIS-nek együttműködési megállapodást kell kötnie.”

29. § Az R4. 13. alcíme a következő 28/A–28/D. §-sal egészül ki:
 „28/A. § (1) A légiforgalmi adatok pontosságának összhangban kell állnia a tervezett felhasználással.
 (2) A légiforgalmi adatok felbontásának összhangban kell állnia az adatok tényleges pontosságával.

(3) A légiforgalmi adatok integritását meg kell őrizni a teljes adatláncban, a létrehozástól a következő tervezett felhasználónak történő terjesztésig.

(4) Az alkalmazandó integritási osztályozás alapján eljárásokat kell bevezetni a következők érdekében:

a) rutinadatok esetén sérülés elkerülése az adatfeldolgozás teljes folyamata során;

b) lényeges adatok esetén

ba) sérülés elkerülése a teljes folyamat során, és

bb) szükség esetén további eljárások bevonása az esetleges kockázatok kezelésére a rendszer teljes struktúrájában, az adatok megbízhatóságának biztosítása érdekében;

c) a kritikus adatok esetén

ca) sérülés elkerülése a teljes folyamat során, és

cb) további, integritást biztosító eljárások bevonása a rendszer teljes struktúrájának alapos elemzése során, az esetleges adatmegbízhatósági kockázatként azonosított hibák hatásainak teljes körű mérséklése érdekében.

(5) A légiforgalmi adatok nyomkövethetőségét mindaddig biztosítani kell, amíg az adatokat használják.

(6) Biztosítani kell a légiforgalmi adatok időszerűségét, beleértve az adatok érvényességi idejének korlátozásait, amely korlátozások az egyes adatelemekkel vagy adatkészletekkel társíthatók. Ha az adatkészletnél a hatályosság időszaka meg van határozva, az minden egyes adatelem hatálybalépésének dátumára vonatkozik.

(7) Biztosítani kell a légiforgalmi adatok teljességét a rendeltetésszerű felhasználás támogatása érdekében.

(8) Az adatokat olyan formátumban kell szolgáltatni, amely biztosítja az adatok tervezett felhasználásával összhangban történő értelmezését.

28/B. § (1) A légiforgalmi információs termék részeként kibocsátandó anyagot az AIS-hez történő továbbítás előtt ellenőrizni kell annak biztosítása érdekében, hogy minden szükséges információt tartalmazzon, valamint hogy a részletek pontosak legyenek.

(2) Az AIS olyan ellenőrzési és érvényesítési eljárásokat dolgoz ki, amelyek biztosítják, hogy a légiforgalmi adatok és információk kézhezvételekor a minőségi követelmények teljesüljenek.

28/C. § (1) A légiforgalmi adatok és digitális adatkészletek továbbítása vagy tárolása során digitális adathiba-észlelési technikákat kell használni.

(3) Digitális adathiba-észlelési technikákat kell alkalmazni a 28/A. § (4) bekezdésében meghatározott integritási szintek fenntartása érdekében.

28/D. § Az AIS szervezésében, valamint a légiforgalmi adatok és tájékoztatások tervezése, tartalmának kialakítása, feldolgozása és terjesztése során a légiforgalmi adatok és tájékoztatások optimális felhasználása érdekében figyelembe kell venni az emberi tényezők alapelveit. Emberi beavatkozást igénylő folyamatoknál megfelelő figyelmet kell fordítani az információk integritására, és kockázatmentes intézkedéseket kell hozni."

30. § Az R4. 29. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az automatizált folyamatok végrehajtásakor biztosítani kell az adatok és tájékoztatások integritását, és a kockázatok azonosítása esetén meg kell tenni a kockázatmentes lépéseket.”

31. § Az R4. 30. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„30. § (1) Az AIS a repülési tevékenységet végzők – beleértve a hajózó személyzetet és a repülés előtti tájékoztatásért felelős szolgáltatókat – rendelkezésére bocsátja az adott repülőtérrel induló repülési útvonalszakaszokra vonatkozó légiforgalmi tájékoztatásokat.

(2) A repülés előtti felkészülés biztosítása érdekében a repülés előtti tájékoztatásért felelős szolgáltató hozzáférést biztosít az üzemeltetési szempontból jelentős és érvényes tájékoztatásokhoz.”

32. § Az R4. 36. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„36. § A nemzetközi repülőtér üzemeltetője gondoskodik a légi járművek személyzetétől kapott, a léginavigációs berendezések vagy szolgáltatások állapotáról és működéséről, valamint vadon élő állatok jelenlétéből eredő veszélyekkel kapcsolatos tájékoztatások átvételéről, továbbá arról, hogy ezek a tájékoztatások a repülésbejelentő és tájékoztató szolgáltató rendelkezésére álljanak.”

33. § Az R4. 37. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„37. § Az AIS gondoskodik az AFS-en továbbított NOTAM kiadásához és átvételéhez szükséges üzemelési feltételekről.”

34. § Az R4. a következő 18/A. alcímmel egészül ki:

„18/A. Digitális adatkészletek

37/A. § (1) A következő adatkészletek digitális formában is biztosíthatóak:

- a) AIP adatkészlet;
- b) domborzati adatkészlet;
- c) akadály-adatkészlet;
- d) repülőtér térképészeti adatkészlet;
- e) műszeres repülési eljárási adatkészlet.

(2) Minden digitális adatkészletet – a metaadatok olyan minimális készletével, amely biztosítja a nyomonkövethetőséget – meg kell adni a következő felhasználónak.

(3) A felhasználók számára rendszeresen rendelkezésre kell bocsátani az érvényes digitális adatkészletek ellenőrző listáját.

37/B. § (1) Az AIP digitális adatkészletek szolgáltatása esetén a digitális adatkészletnek le kell fednie az AIP-ben szereplő információk körét. Ha nem áll rendelkezésre teljes AIP digitális adatkészlet, a rendelkezésre álló adatkészletet kell szolgáltatni.

(2) Az AIP digitális adatkészletnek tartalmaznia kell a légiforgalmi szolgáltatás szempontjából nélkülözhetetlen tartós légiforgalmi tájékoztatásokat.

37/C. § (1) A digitális domborzati és akadályadatokat az adatgyűjtési területre a (2)–(9) bekezdésben meghatározottak szerint kell szolgáltatni. Ha a domborzat a futópálya küszöbétől 900 m-nél (3000 lábánál) távolabbi hegyvidéki vagy az elhatározási magasság meghatározása szempontjából jelentős terület, a 4. terület hosszát ki kell terjeszteni a futópálya küszöbétől legfeljebb 2000 m (6500 láb) távolságra.

(2) A domborzati digitális adatkészletek tartalmazzák a domborzati felszín digitális megjelenítését folyamatos magassági értékek formájában, egy meghatározott háló minden egyes metszéspontjában, egy adott vonatkozási magassági referencia rendszerben.

(3) A domborzat digitális adatait az 1. területre vonatkozóan meg kell adni. Az AIP AD 2. alpontjában szereplő repülőterek esetében a domborzati digitális adatait a következő területekre kell megadni:

- a) 2a. terület,
- b) a felszállási repülési útvonal terület,
- c) a repülőtéri akadálykorlátozási felületek oldalirányú kiterjedése által határolt terület vagy annak részei,
- d) a repülőtér vonatkozási pontjától mért 10 km-es sugarú körzet,
- e) a repülőtér vonatkozási pontjától mért 10 km-es sugarú kör és a TMA határ vagy a repülőtér vonatkozási pontjától mért 45 km-es sugarú kör – attól függően, hogy melyik a kisebb – közötti terület, ahol a terep metszi a vízszintes domborzati adatgyűjtési felületet, amelyet 120 m-rel határoztak meg a legalacsonyabb futópálya-magasság felett,
- f) 3. terület,
- g) 4. területre vonatkozóan minden olyan futópálya vonatkozásában, amelyen II. vagy III. kategóriás precíziós megközelítési műveleteket határoztak meg, és ahol az üzemeltetők a domborzattal kapcsolatos részletes tájékoztatást igényelnek annak érdekében, hogy megállapítsák a domborzat által az elhatározási magasság rádió-magasságmérővel végzett meghatározására gyakorolt hatást.

(4) Magyarország államhatára közelében elhelyezkedő nemzetközi repülőtér esetében a domborzati digitális adatokat a szomszédos állam kérésére meg kell osztani az érintett állammal. Az államhatár közelében lévő nemzetközi repülőtér és az államhatár közelében lévő szomszédos ország nemzetközi repülőterének domborzati digitális adatait össze lehet hangolni, amennyiben azok lefedettségi területei átfedésben vannak, annak biztosítása érdekében, hogy ugyanazon domborzatra vonatkozó adatok helyesek legyenek.

(5) Ahol a (2)–(4) bekezdésben meghatározottakon kívül domborzati digitális adatok állnak rendelkezésre egyéb légiforgalmi tájékoztatásra vonatkozó követelmények teljesítése érdekében, a domborzati digitális adatkészleteket ki kell terjeszteni ezekre a kiegészítő adatokra.

(6) A digitális akadály-adatkészletek az akadályok függőleges és vízszintes kiterjedésének digitális megjelenítését tartalmazzák. A digitális akadályadatok a digitális domborzati adatkészletbe nem foglalhatók bele.

(7) A digitális akadályadatokat az 1. területen lévő, legalább 100 m föld feletti magasságú akadályok esetében kell szolgáltatni.

(8) Az AIP AD 2. alpontjában szereplő repülőterek esetében a következő akadályok vonatkozásában kell digitális akadályadatokat szolgáltatni:

- a) a 2a. területen azokra az akadályokra, amelyek metszenek egy olyan akadály-adatgyűjtési felületet, amelyet a futópálya körül egy téglalap alakú, a futópálya sávját és bármely létező biztonsági felszálló területet magába

foglaló terület határol; a 2a. terület akadálygyűjtési felülete a futópálya középvonala mentén mért legközelebbi futópálya-magasság feletti 3 m, a biztonsági felszálló területhez kapcsolódó részek tekintetében – ha van ilyen terület – a legközelebbi futópályavég magassága feletti 3 m;

b) a felszállási repülési útvonal területén lévő tárgyak, amelyek kinyúlnak az 1,2%-os lejtéssel rendelkező, a felszállási repülési útvonal területtel azonos eredetű sík felületből;

c) a repülőtéri akadálykorlátozási felületek áttörései;

d) a 2b., 2c. és 2d. területre vonatkozóan azon akadályok esetében, amelyek áthatolnak az akadályok adatgyűjtési felületén, az alábbiak szerint:

da) a 2b. terület akadálygyűjtő felületének lejtése 1,2%-os a 2a. terület végeitől az indulási irányban a futópálya magasságában, amelynek hossza 10 km, 15%-os széttartással mindkét oldalon; nem szükséges digitális adatokat gyűjteni azokról az akadályokról, amelyek legfeljebb 3 m magasságban vannak a földfelszín felett;

db) a 2c. terület akadálygyűjtő felületének 1,2%-os lejtője a 2a. és a 2b. terület kívül esik, legfeljebb 10 km-re a 2a. terület határától; a 2c. terület kezdeti magassága megegyezik a 2a. terület azon pontjának magasságával, amelyen az indul; nem szükséges digitális adatokat gyűjteni azokról az akadályokról, amelyek legfeljebb 15 m magasságban vannak a földfelszín felett;

dc) a 2d. terület akadálygyűjtő felületének magassága 100 m a talaj felett;

e) a 3. területen azokra az akadályokra, amelyek az adott akadályok adatgyűjtési felületén áthaladnak, és a repülőtér munkaterületének legközelebbi pontján áthaladó vízszintes sík felett 0,5 m-re található vízszintes síkot metszik;

f) a 4. területre minden olyan futópálya esetében, amelyre II. vagy III. kategóriás precíziós megközelítési műveleteket határoztak meg.

(9) A (4)–(5) bekezdésben meghatározottakat a digitális akadályadatokra is alkalmazni kell.

37/D. § A digitális repülőtéri térképészeti adatkészletek a repülőtéri objektumok digitális megjelenítését tartalmazzák, amelyeket a nemzetközi repülőterek szolgáltatnak.

37/E. § A digitális műszeres repülési eljárások adatkészletei a műszeres repülési eljárások digitális megjelenítését tartalmazzák, amelyeket nemzetközi repülőtér vagy a nemzetközi repülőtér légterében légiforgalmi navigációs szolgálat ellátására kijelölt szervezet szolgáltatja.”

35. § Az R4. 38. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 73/2010/EU bizottsági rendelet 6. cikk (1) bekezdésében és IV. melléklet A. részében meghatározott adatminőségi követelmények teljesítése érdekében a légiforgalmi tájékoztató termék AIC-n kívüli elemeiben közzétett légiforgalmi adatok és tájékoztatások, Magyarország légiközlekedési terep és akadály adatbázisának elektronikus terep és akadály adatai, valamint a repülőtéri térképészeti adatok minősége megfelel a PANS AIM Doc 10066 dokumentumban foglalt követelményeknek. A PANS AIM Doc 10066 dokumentumot a közlekedésért felelős miniszter közlemény formájában közzéteszi a Hivatalos Értesítőben.

(2) Az adat létrehozásától a várható következő felhasználó részére történő továbbításig tartó teljes folyamat során a légiforgalmi adatok és a légiforgalmi tájékoztatások létrehozásában, előállításában, tárolásában, kezelésében, feldolgozásában, továbbításában és elosztásában részt vevő, e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi kötelezett gondoskodik arról, hogy a légiforgalmi tájékoztató termék AIC-n kívüli elemeiben közzétett légiforgalmi adatok és tájékoztatások, Magyarország légiközlekedési terep és akadály adatbázisának elektronikus terep és akadály adatai, valamint a repülőtéri térképészeti adatok megfelelnek a PANS AIM Doc 10066 dokumentum a pontosságra, felbontóképességre és integritásra vonatkozóan meghatározott adatminőségi követelményeknek.

(3) Azokat a földrajzi koordinátákat, amelyeket WGS-84 rendszerű koordinátákká alakítottak át, de a felmérésük pontossága nem felel meg a PANS AIM Doc 10066 dokumentumban meghatározott követelményeknek, az AIS közzétételkor csillaggal jelöli meg.”

36. § Az R4. 43. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Azoknál a földrajzi helyzetet megadó adatoknál, amelyeknél a Földi Gravitációs Modell–1996 (a továbbiakban: EGM-96) pontossága nincs összhangban a közepes tengerszinthez viszonyított magasságra és a geoidundulációra vonatkozóan a PANS AIM Doc 10066 dokumentumban meghatározott pontossági követelményekkel, az e rendelet hatálya alá tartozó felek regionális vagy helyi nagy felbontású gravitációs mező adatokat tartalmazó modellt alkalmaznak. Ebben az esetben az alkalmazott modell leírását és a magassági értékeknek az alkalmazott modell és az EGM-96 rendszer közötti átváltására vonatkozó szabályokat az AIS az AIP-ben teszi közzé.”

- 37. §** Az R4. 45. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„45. § A légiforgalmi tájékoztató termék bármely elemében közzeendő tájékoztatások AIS-nek történő átadását megelőzően az átadó megbizonyosodik arról, hogy az átadandó tájékoztatás minden közzeendő adatot és információt tartalmaz, és azok megfelelnek e rendelet előírásainak.”
- 38. §** Az R4. a következő 45/A. és 45/B. §-sal egészül ki:
„45/A. § A légiforgalmi adatok meghatározásának és jelentésének összhangban kell lennie a légiforgalmi adatok végfelhasználója igényeinek kielégítéséhez szükséges pontossági és integritási osztályozással.
45/B. § (1) Az adatkészleteket a naprakészség fenntartásához szükséges rendszeres időközönként módosítani kell, vagy újra ki kell adni.
(2) A digitális adatként kiadott állandó érvényű változtatásokat és a hosszú időtartamra – három hónapra vagy még tovább – szóló átmeneti változtatásokat teljes adatkészlet vagy a korábban kiadott teljes adatkészlettel való eltéréseket tartalmazó adatkészlet formájában kell kiadni.
(3) Ha a rövid ideig tartó ideiglenes változtatásokat digitális adatként (digitális NOTAM) bocsátják rendelkezésre, ugyanazt a légiforgalmi információs modellt kell használni, mint a teljes adatkészletre.
(4) Az AIP és a digitális adatkészletek frissítéseit szinkronizálni kell.”
- 39. §** Az R4.
a) 2. alcímében az „Az IAIP kiadása” szövegrész helyébe a „Légiforgalmi tájékoztató termék” szöveg,
b) 3. § (1) bekezdésében az „az IAIP” szövegrész helyébe az „a légiforgalmi tájékoztató termék” szöveg,
c) 4. § (3) bekezdésében a „meghatározásáról” szövegrész helyébe a „meghatározásáról” szöveg,
d) 9. § (2) bekezdésében a „létesítést vagy fejlesztést jelent.” szövegrész helyébe a „létesítést, fejlesztést vagy megszüntetést jelent.” szöveg lép.
- 40. §** Hatályát veszti az R4.
a) 1. § (1) bekezdés 16. pontja,
b) 3. alcím címében a „formai és” szövegrész,
c) 4. § (2) bekezdése,
d) 7. § (2)–(4) bekezdése,
e) 7. § (5) bekezdésében az „Az AIS az ellenőrző jegyzéket a 13. § (4) bekezdésének előírásai szerint, az érvényes NOTAM-okról készülő, nyílt szövegű, havi NOTAM összesítő útján teszi közzé.” szövegrész,
f) 8. §-a,
g) 12. §-a,
h) „6. A NOTAM-mal szemben támasztott követelmények” alcíme,
i) 19. § (2) és (3) bekezdése,
j) 21. §-a,
k) 25. § (2) bekezdése,
l) 27. § (1) bekezdése,
m) 29. § (5) és (6) bekezdése,
n) 31–32. §-a,
o) a „16. Automatizált repülés előtti tájékoztató rendszer” alcíme,
p) 37. § (2) és (3) bekezdése.

7. A távoli pilóták képzését és vizsgáztatását végző szervezetek kijelöléséről, a távoli pilóták képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól, valamint a vizsgán való részvétel díjáról szóló 6/2021. (II. 5.) ITM rendelet módosítása

- 41. §** Hatályát veszti a távoli pilóták képzését és vizsgáztatását végző szervezetek kijelöléséről, a távoli pilóták képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól, valamint a vizsgán való részvétel díjáról szóló 6/2021. (II. 5.) ITM rendelet 9. § (3) bekezdése.

8. Záró rendelkezések

- 42. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő ötödik napon lép hatályba.
 (2) Az 1. §, a 2. §, a 4. §, a 6. §, a 2. melléklet és a 4. melléklet 2022. március 24-én lép hatályba.

43. § E rendelet

- a) 13–14. §-a az egységes európai égbolton belüli légtérelőrzés végrehajtására és átjárhatóságára vonatkozó követelmények megállapításáról szóló, 2011. november 22-i 1207/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet,
 b) 11–12. §-a a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2012. szeptember 26-i 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Palkovics László s. k.,
 innovációért és technológiáért felelős miniszter

1. melléklet az 55/2021. (XI. 5.) ITM rendelethez

Az R1. 1. mellékletében foglalt táblázat J:11 mezője helyébe a következő mező lép:

	<i>(J)</i>
<i>(11.)</i>	Nincs, kivéve az éjszakai VFR repüléseket, ha azok elhagyják a repülőtér közvetlen környezetét.

2. melléklet az 55/2021. (XI. 5.) ITM rendelethez

1. Az R1. 2. melléklet III. NEM ELLENŐRZÖTT LÉGTÉREK pont 1. TIZ légterek alpontban foglalt táblázat 9. és 10. sora helyébe a következő sorok lépnek:

	<i>(A)</i>	<i>(B)</i>	<i>(C)</i>
<i>1.</i>	<i>Légtér azonosítója/oldalhatárai</i>	<i>Felső/alsó határa</i>	<i>Megjegyzés</i>
9.	Nyíregyháza TIZ 1 10 km (5,4 NM) sugarú kör a 475856N 0214100E középpont körül	9500' (2900 m) AMSL/GND	A TIZ 2 légtérrel történő egyidejű működés nem engedélyezett. (ICAO G) Közzétett üzemidő szerint.
10.	Nyíregyháza TIZ 2 474718N 0213722E 474559N 0213339E 475748N 0212210E 480443N 0212351E 480930N 0212630E 481220N 0213300E 481319N 0215025E 475800N 0215800E 474630N 0214600E 474718N 0213722E	9500' (2900 m) AMSL/GND	A TIZ 1 légtérrel történő egyidejű működés nem engedélyezett. LHSDZLHNY légtérrel történő egyidejű működés nem engedélyezett. (ICAO G) Közzétett üzemidő szerint.

2. Az R1. 2. melléklet III. NEM ELLENŐRZÖTT LÉGTEREK pont 2. Műrepülő légterek alpontban foglalt táblázat a következő 2. és 3. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
1.	Légtér azonosítója/oldalhatárai	Felső/alsó határa	Megjegyzés)
2.	LHSA2A 471127N 0184024E 471008N 0184207E 471314N 0184716E 471342N 0184410E 471127N 0184024E	4500' (1350 m) AMSL/ 1000' (300 m) AGL	munkanapokon 09.00 óra (LT) és 18.00 óra (LT) között, pihenő- és munkaszüneti napokon 09.00 óra (LT) és 12.00 óra (LT) között, valamint 15.00 óra (LT) és 18.00 óra (LT) között lehet igénybe venni
3.	LHSA2B 470915N 0183641E 470758N 0183822E 471008N 0184207E 471127N 0184024E 470915N 0183641E	4500' (1350 m) AMSL/1000' (300 m) AGL	munkanapokon 09.00 óra (LT) és 18.00 óra (LT) között, pihenő- és munkaszüneti napokon 09.00 óra (LT) és 12.00 óra (LT) között, valamint 15.00 óra (LT) és 18.00 óra (LT) között lehet igénybe venni

3. Az R1. 2. melléklet III. NEM ELLENŐRZÖTT LÉGTEREK pont 3. Vitorlázó- és siklórepülések céljára kijelölt légterek alpontban foglalt táblázat a következő 24–28. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
1.	Légtér azonosítója/oldalhatárai	Felső/alsó határa	Megjegyzés)
24.	LHSG141 471515N 0184935E 465726N 0185421E 465337N 0190031E 470104N 0191155E 471515N 0184935E	Koordinált légtér 7500' (2300 m) AMSL/ 5500' (1700 m) AMSL	Kizárólag verseny keretében végrehajtott vitorlázó repülések számára.
25.	LHSG142/A 470104N 0191155E 465337N 0190031E 464819N 0192349E 464915N 0192935E 470104N 0191155E	Koordinált légtér 5500' (1700 m) AMSL/ 4000' (1200 m) AMSL	Kizárólag verseny keretében végrehajtott vitorlázó repülések számára. Csak Kecskemét MTMA3/A-val együtt működhet.
26.	LHSG142/B 470104N 0191155E 465337N 0190031E 464819N 0192349E 464915N 0192935E 470104N 0191155E	Koordinált légtér 7500' (2300 m) AMSL/ 5500' (1700 m) AMSL	Kizárólag verseny keretében végrehajtott vitorlázó repülések számára.
27.	LHSG143 465337N 0190031E 463957N 0192213E 464915N 0192935E 464819N 0192349E 465337N 0190031E	Koordinált légtér 7500' (2300 m) AMSL/ 5500' (1700 m) AMSL	Kizárólag verseny keretében végrehajtott vitorlázó repülések számára. Csak Kecskemét MTMA3/A-val együtt működhet.

28.	LHSG144	Koordinált légtér 7500' (2300 m) AMSL/ 4000' (1200 m) AMSL	Kizárólag verseny keretében végrehajtott vitorlázó repülések számára. Csak Kecskemét MTMA2/A-val együtt működhet.
-----	---------	--	---

4. Az R1. 2. melléklet III. NEM ELLENŐRZÖTT LÉGTEREK pont 4. DropZone légterek alpontban foglalt táblázat 5. sora helyébe a következő sor lép:

	(A)	B	C
1.	Légtér azonosítója/oldalhatárai	Felső/alsó határa	Megjegyzés)
5.	LHSDZLHNY/Nyíregyháza 10 km (5,4 NM) sugarú kör a 475856N 0214100E középpont körül	FL155 (4700 m) /9500' (2900 m) AMSL	Csak Nyíregyháza TIZ 1 légtérrel együtt működhet. Nyíregyháza TIZ 2 légtérrel történő egyidejű működés nem engedélyezett.

5. Az R1. 2. melléklet III. NEM ELLENŐRZÖTT LÉGTEREK pont 5. RMZ-k és TMZ-k alpontban foglalt táblázat a következő 12. és 13. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
1.	Légtér azonosítója/oldalhatárai	Felső/alsó határa	Megjegyzés)
12.	Nyíregyháza RMZ 1/ 10 km (5,4 NM) sugarú kör a 475856N 0214100E középpont körül	9500' (2900 m) AMSL/GND	ICAO G H24 Az AIP-ben közzétett AFIS frekvencia használandó
13.	Nyíregyháza RMZ 2/ 474718N 0213722E 474559N 0213339E 475748N 0212210E 480443N 0212351E 480930N 0212630E 481220N 0213300E 481319N 0215025E 475800N 0215800E 474630N 0214600E 474718N 0213722E	9500' (2900 m) AMSL/GND	ICAO G H24 Az AIP-ben közzétett AFIS frekvencia használandó

3. melléklet az 55/2021. (XI. 5.) ITM rendelethez

1. Az R1. 2. melléklet III. NEM ELLENŐRZÖTT LÉGTEREK pont 3. Vitorlázó- és siklórepülések céljára kijelölt légterek alpontban foglalt táblázat A:10 mezője helyébe a következő mező lép:

	(A)	
	LHSG114	
	480519N	0192017E
	Országhatár	
(10.)	480328N	0190338E
	475312N	0192011E
	475644N	0193408E
	480519N	0192017E

2. Az R1. 2. melléklet IV. Időszakosan korlátozott légterek (TRA) 2. További szabályok pont 2.3. alpontja helyébe a következő alpont lép:

„2.3. Az LHTRA 13, 14A, 14B és 14C légterek kivételével valamennyi időszakosan korlátozott légtérben a Magyar Honvédség vagy más szövetséges fegyveres erő kijelölt katonai szervezete légvédelmi irányító szolgálatot biztosít. Az LHTRA 13, 14A, 14B és 14C légtér a szolnoki katonai légiforgalmi irányító szolgálat illetékességi körzete.”

4. melléklet az 55/2021. (XI. 5.) ITM rendelethez

1. Az R1. 3. melléklet 2. Korlátozott légterek pontban foglalt táblázat B:5 mezőjében a „Százhalombatta” szövegrész helyébe a „Százhalombatta I.” szöveg lép.
2. Az R1. 3. melléklet 2. Korlátozott légterek pontban foglalt táblázat a következő 21. sorral egészül ki:

	(A)	B	C	D	E
1.	Légtér azonosítója	Légtér neve/oldalhatárai	Felső/alsó határa	Korlátozás)	
21.	LHR39	Százhalombatta II. 1200 m sugarú kör a 471942N 0185439E középpont körül	1500' (500m) AMSL/GND	250 kt-nál (IAS) kisebb sebességű légi járművek számára, azon pilóta nélküli légi járművek kivételével, amelyek repüléséhez a magyar légtér igénybevételéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet 5/B. § (1a) bekezdése szerint hozzájárulás adható.	

5. melléklet az 55/2021. (XI. 5.) ITM rendelethez

Hatályát veszti a léginavigációs szolgálatot és légiforgalmi szolgáltatást ellátó szakszemélyzet szakszolgálati engedélyéről és képzéséről szóló 17/2008. (IV. 30.) GKM rendelet 1. melléklet I. KEZDŐ ÉS A MUNKAHELYI KÉPZÉS 3. A kezdő képzéssel kapcsolatos követelmények pont 3.6.4.2. Jogosítás és jogosítás-kiterjesztés képzés alpont b) pont bc) alpontjában a „beleértve műszeres eljárás-gyakorló berendezésen történő eljárásgyakorlást” szövegrész.

**A külgazdasági és külügyminiszter 35/2021. (XI. 5.) KKM rendelete
a védeltségi igazolások kölcsönös elfogadásának megállapításáról szóló 7/2021. (IV. 29.) KKM rendelet
Kirgiz Köztársasággal összefüggő módosításáról**

A járványügyi készütségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 19. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 138. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 5. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. § A védeltségi igazolások kölcsönös elfogadásának megállapításáról szóló 7/2021. (IV. 29.) KKM rendelet 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A járványügyi készütségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés e) pontja szerinti, a védeltségi igazolások kölcsönös elfogadásáról szóló kétoldalú megállapodást kötött ország:

1. Albán Köztársaság,
2. Bahreini Királyság,
3. Ciprusi Köztársaság,
4. Cseh Köztársaság,
5. Észak-macedón Köztársaság,
6. Georgia,
7. Horvát Köztársaság,
8. Indiai Köztársaság,
9. Kazah Köztársaság,
10. Kirgiz Köztársaság,
11. Marokkói Királyság,
12. Moldovai Köztársaság,
13. Mongólia,
14. Montenegrói Köztársaság,
15. San Marino Köztársaság,
16. Szerb Köztársaság,
17. Szlovák Köztársaság,
18. Szlovén Köztársaság,
19. Török Köztársaság,
20. Ukrajna,
21. Üzbég Köztársaság,
22. Zöld-foki Köztársaság.”

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság 27/2021. (XI. 5.) AB határozata a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszok elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet 2021. május 1-jén és 2021. május 10-én hatályos szövegváltozatai szerinti 2/A. §-a, 2/B. §-a, 6. §-a, 8. §-a, 10. §-a, 12. §-a és 13. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A támadott szabályozás és az alkotmányjogi panaszok az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [2] 2. A veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 2020. november 11. napjával, a koronavírus-járvány második hulláma alatt lépett hatályba. A Kormány a járvány terjedésének lassítását célzó szociális távolságtartásra, az emberek közti érintkezések számának csökkentésére irányuló korlátozásokat vezetett be: éjszakai kijárási korlátozást este 8 és reggel 5 óra közötti időszakra, gyülekezési tilalmat, éttermekben a helyben fogyasztás megtiltását, üzletek nyitvatartási idejének korlátozását, rendezvények megtartásának tilalmát, a szállodákban nem üzleti célú vendégek fogadásának megtiltását, sportmérkőzések zártkapus megrendezését, szabadidős létesítmények (uszodák, múzeumok, könyvtárak) zárva tartását, középfokú oktatás a 9. évfolyam felett digitális munkarendre való átállását, a családi rendezvények, temetések, esküvők létszámának korlátozását.
- [3] Az oltási program indulása nyomán 2021. február 13. napján lépett hatályba a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.), amely hatósági igazolványra (a továbbiakban: védettségi igazolvány) tette jogosulttá azokat, akik a COVID-19 betegségből (a továbbiakban: fertőzés) a rendeletben meghatározott időn belül felgyógyultak vagy az Európai Unióban, illetve a Magyarországon engedélyezett és a lakosság oltására felhasznált, a gyártó által meghatározott dóziszú COVID-19 elleni oltóanyaggal történt védőoltást megkapták (a továbbiakban: oltottság). Az R2. nem társított jogosultságokat a védettségi igazolványhoz, annak adattartalmára, kiállítására, pótlására vonatkozó részletszabályokat tartalmazott.
- [4] A 2021. február 22. napján hatályba lépett, a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény (a továbbiakban: Tv1.) 2. § (1) bekezdése felhatalmazást adott a Kormánynak arra, hogy az R1. hatályát a Tv1. hatályvesztéséig – ami a Tv1. 5. §-a értelmében 2021. május 21. napjára esett – meghosszabbítsa. Ezt követően a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény módosításáról szóló 2021. évi XL. törvény (a továbbiakban: Tv2.) 1. §-a a Tv1. hatályát – és a Tv1. 2. § (1) bekezdésére figyelemmel, közvetetten az R1. hatályát is – a 2021. évi őszi országgyűlési ülés első ülésnapját követő 15. napjáig meghosszabbította. A Kormány az R1.-et annak Tv1. és Tv2. alapján meghosszabbított hatályosulása alatt is – a támadott rendelkezéseket is magába foglalóan – több alkalommal módosította.
- [5] A koronavírus-járvány harmadik hullámára tekintettel került bevezetésre a védelmi intézkedések ideiglenes szigorításáról szóló 104/2021. (III. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban R3.), amely 2021. március 8. napjától kezdődően részben módosította az R1.-et, részben pedig további korlátozásokat vezetett be. Az R3. előírta

az üzletek és a személyes megjelenést igénylő szolgáltatás céljára szolgáló helyiségek vagy helyszínek kötelező zárva tartását. A zárvatartási szabály nem volt általános – a rendeletben meghatározott kivételek alá tartozó üzletek és szolgáltatók nyitva tarthattak –, de a kivételek az üzletek és a szolgáltatások jellegéhez igazodtak, tehát nem az ott dolgozók, vagy oda látogatók védeltségétől függtek.

- [6] 2021. március 8. napján lépett hatályba a koronavírus elleni védeltség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet módosításáról szóló 108/2021. (III. 5.) Korm. rendelet, amely az R2. védeltségi igazolványra való jogosultságot megállapító 1. §-ából és 2. § (6) bekezdéséből törölte a kétdózisú vakcinákra, illetve a második oltásra való utalásokat, előírta azt, hogy a védeltségi igazolványt hivatalból ki kell állítani az oltás – első adagjának – beadását követő 8 napon belül. Az R2. módosított 10. § (2) bekezdése pedig lehetővé tette, hogy azok, akik 2021. március 8. napja előtt megkapták az első oltást, de a korábbi szabályozás alapján védeltségi igazolványra a második oltás hiányában nem voltak jogosultak, az első oltás beadása után megkapják a védeltségi igazolványt.
- [7] Az oltási program fellendülése nyomán, a kettőmillió-ötszázezredik COVID-19 elleni oltóanyaggal történő védőoltás első dózisának a beadását követően léptek hatályba a védelmi intézkedések lépcsőzetes feloldásának első fokozatáról szóló 144/2021. (III. 27.) Korm. rendeletnek a járványügyi korlátozásokat enyhítő olyan előírásai, mint az üzletek kötelező zárva tartásának feloldása és helyébe a vásárlói létszám területarányos meghatározása, valamint a kijárási korlátozás enyhítése és az üzletek zárvatartási időtartamának csökkentése.
- [8] A védelmi intézkedések lépcsőzetes feloldásának harmadik fokozatára tekintettel a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedéseket szabályozó kormányrendeletek módosításáról szóló 194/2021. (IV. 26.) Korm. rendelet nyomán az R1. kiegészült egy új, 1/A. „A védeltségi igazolvány használatának és a jogosultság igazolásának általános szabályai” címet viselő alcímmel, valamint további olyan rendelkezésekkel, amelyek a védeltségi igazolvánnyal rendelkező személyeket a koronavírus-világjárvánnyal összefüggő bizonyos korlátozások alól mentesítik. Ez a rendelet a 17. § (1) bekezdése értelmében a négy milliódöntő COVID-19 elleni oltóanyaggal történő védőoltás első dózisa beadásának napját követő napon lépett hatályba, 2021. május 1. napján.
- [9] Az R1.-et 2021. május 10. napjával a védelmi intézkedések lépcsőzetes feloldásának negyedik fokozatára tekintettel a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedéseket szabályozó kormányrendeletek módosításáról szóló 233/2021. (V. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R4.) akként módosította, hogy bizonyos feltételek mellett lehetővé tette gyermekek és tanulók számára a jégpályák, az uszodák, az edző- és fitnessztermek és a sportlétesítmények látogatását.
- [10] Az ötmillió-ötszázezredik oltás beadását követően, 2021. július 3. napjával – a védelmi intézkedések lépcsőzetes feloldásának hatodik fokozatára tekintettel a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedéseket szabályozó kormányrendeletek módosításáról szóló 365/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet nyomán – a támadott rendelkezések közül az R1.-nek a zenés, táncos rendezvényekre vonatkozó 6. § (2g) bekezdése, a vendéglátó üzletekre vonatkozó 8. §-a, a szálláshelyekre vonatkozó 10., 12. és 13. §-ai hatályukat veszítették.
- [11] 3. Az indítványok az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [12] 3.1. Az indítvány1. előterjesztője magánszemély, aki a 2021. május 10. napján beérkezett alkotmányjogi panaszában az R1. 1/A. §-a, 2/A. §-a, 6. § (2b) bekezdése és (2d) bekezdés a) pontja, 8. § (4a) bekezdés a) pontja és (7b) bekezdése, 10. § (6) bekezdése és (7) bekezdés a) pontja, 12. § (4c) bekezdés a) pontja és (4d) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését azért kérte az Alkotmánybíróságtól, mert állítása szerint ezek az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésével ellentétesek.
- [13] Az indítványozó kifogásolta, hogy a támadott rendelkezések miatt 2021. május 1. napjától el van zárva a védeltség igazolásához fűződő jogok gyakorlásának a lehetőségétől. Az alkotmányjogi panasz szerint a szabályozás diszkriminatív, mert aránytalanul hátrányos helyzetbe hozza mindazokat, akik egészségügyi kockázatok miatt nem veszik fel az oltást, és ezért nem jogosultak koronavírus elleni védeltségük igazolására. Az indítványozó szerint az őt ért megkülönböztetés aránytalan és észszerűtlen, mert nem az egészségügyi állapot (kialakult védeltség) alapján tesz különbséget emberek csoportjai között, hanem a védeltségi igazolvány birtoka alapján, miközben az oltottság és különösen – az oltási protokoll alapján már a védeltség kialakulását megelőzően kiadott – védeltségi igazolvány nem garantálja a védeltség kialakulását azoknál sem, akik az R1. szerint a védeltségüket igazolni képesek. A hátrányos megkülönböztetést jelentő rendelkezések egyben sértik a törvény előtti egyenlőségre vonatkozó alapjogot is.
- [14] 3.2. Az indítvány2. előterjesztője magánszemély, aki a 2021. május 11. napján érkezett alkotmányjogi panaszában az R1. 2/A. § (1)–(2) és (6) bekezdése, 6. § (2), (2a), (2b) és (2e) bekezdése, 8. § (4) bekezdés a) és b) pontja, (7), (7a) és (7b) bekezdése, 10. § (5) és (6) bekezdései, 12. § (2) és (3a) bekezdése, (4) bekezdés b) pontja, (4c) bekezdés a) pontja, (4e) bekezdése és (4g) bekezdés b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, mert állítása szerint ezek ellentétesek az Alaptörvény II. cikke által biztosított emberi méltóság részét képező önrendelkezési joggal, valamint az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésével.

- [15] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint a jogalkotó nem jogosult arra, hogy egy vírushordozóval szemben valakit védettnek minősítsen, ez ugyanis nem jogi, hanem alapvetően orvosi, egészségügyi, járványtani kérdés. Nem attól lesz egy állampolgár védett, hogy azt egy jogi norma kimondja. Indokolt, alkotmányosan igazolható különbséget az egészségügyi, járványügyi szempontok szerint védett és nem védett személyek között lenne észszerű tenni. A jelen járványhelyzetben azonban fennáll a megfertőződés kockázata, függetlenül attól, hogy valaki oltott, vagy sem.
- [16] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy kizárólag a védettséget igazoló okmánnal rendelkező személyek és a felügyeletük alatt lévő 18. életévüket be nem töltött személyek számára nyílik meg a sportrendezvényeken nézőként történő részvétel, a vendéglátó üzletek belső tereiben való tartózkodás, valamint az ott megrendelt étel és ital elfogyasztása érdekében, a szálláshelyeken, valamint a felsorolt sportlétesítményekben történő tartózkodás lehetősége. Védettségi igazolvánnyal nem rendelkező állampolgárok el vannak zárva a fenti szolgáltatások igénybevételeitől. Az indítványozó abban is lát jogsérelmet, hogy bár a védelmi intézkedések alapján a társadalmi élet, együttélés számtalan területén nem tesz különbséget a jogalkotó igazolvánnyal rendelkező és nem rendelkező között, ráadásul olyan területeken sem, melyek jellegüknél fogva összemérhetők az R1. módosított rendelkezései által érintettekkel (tömegközlekedés, közterület, bevásárlás), a támadott rendelkezések időbeli korlát nélkül mégis megteszik.
- [17] Az alkotmányjogi panasz értelmezésében az R1. rendelkezései diszkriminatív jellegük okán, azon keresztül azzal is sértik az egyén emberi méltóságát, hogy önrendelkezését kiürésítve, az oltás felvételére kívánják azon személyeket is ösztönözni, akik – egyébként élve az oltás felvételének önkéntes lehetőségével – nem kívánnak azzal élni. Az indítványozó utal arra, hogy a rendkívüli jogrend sem ad felhatalmazást a jogalkotó számára az emberi méltósághoz való jog korlátozására.
- [18] Az indítványozó az emberi méltósággal kapcsolatos érvelésével összefüggésben hivatkozik az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának (a továbbiakban: EJNY), valamint a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (a továbbiakban: Egyezségokmány) preambuluma és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) bevezető részére, továbbá az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2361 (2021) számú határozatára (a továbbiakban: ET közgyűlési határozat) is, amelynek 7.3. pontja egyértelműen rögzíti, hogy az államok nem tehetnek hátrányosan különbséget az állampolgárok között azon az alapon, hogy valaki felveszi-e az oltást, vagy sem.
- [19] 3.3. Az indítványozó 3. előterjesztője magánszemély, 2021. május 26. napján érkezett alkotmányjogi panaszában az R1. 6. § (2)–(2c) bekezdése, 8. § (6)–(7b) bekezdése, 10. § (1), (5)–(6) bekezdése, 12. § (1)–(2) bekezdése, (3) bekezdés a) pontja, (4) bekezdés b) pontja, (4c) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert állítása szerint ezek az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, II. cikkével, a VI. cikk (1) bekezdésével, a X. cikk (1) bekezdésével, a XI. cikk (1) bekezdésével, a XV. cikk (2) bekezdésével, a XX. cikk (1) és (2) bekezdésével és a XXVI. cikkével ellentétesek.
- [20] Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésével kapcsolatban kifejtette, hogy a járványügyi védekezés szempontjából a megkülönböztetés és a korlátozás nyilvánvalóan észszerűtlen, szükségsgtelen és aránytalan, tudományos tényekkel, empirikus adatokkal nem igazolható. Az R1. preambuluma ugyanis a járványügyi korlátozások részleges feloldását nem szakmai, járványügyi érvekkel, hatástanulmánnyal, hanem a nemzeti konzultáció eredményével magyarázza.
- [21] Ez a panasz is utal arra, hogy a védettségi igazolvány nem azonos a védettséggel, mivel azt már az első oltást követően kiállítják, míg a védettség csak a második oltás beadása után alakul ki. Az indítványozó jogsérelmeként említi, hogy bár a védelmi intézkedések alapján a társadalmi élet, együttélés számtalan területén nem tesz különbséget a jogalkotó igazolvánnyal rendelkező és nem rendelkező között, ráadásul olyan területeken sem, melyek jellegüknél fogva összemérhetők az R1. módosított rendelkezései által érintettekkel (tömegközlekedés, munkavégzés), a támadott rendelkezések mégis többletjogosítványokat adnak a védettségi igazolvánnyal rendelkezők számára az azzal nem rendelkező személyekhez képest a kulturális rendezvényen való részvétel, a vendéglátó- és szálláshelyen való tartózkodás és a szabadidős létesítmények látogatása esetén.
- [22] A panasz a támadott szabályozás diszkriminatív jellegét alátámasztó körülményként utalt a javuló járványügyi mutatókra. A társadalom az oltottaknak és a fertőzésből felgyógyultaknak köszönhetően 2021. május 17-én sokkal védettebb, mint az R1. 2020. november 11-i hatálybalépésekor volt, ehhez képest a kedvezőbb járványhelyzetben sokkal súlyosabb jogkorlátozások érvényesülnek, mint amelyek az R1. életbelépésekor fennálltak.
- [23] A diszkrimináció tilalmával összefüggésben előadottak alátámasztásaként a panasz hivatkozik az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) két döntésére is.

- [24] Az indítványozó az R1. általa diszkriminatívnak tekintett rendelkezéseivel kapcsolatban sérelmezte, hogy azokat a jogalkotó időkorlát nélkül vezette be.
- [25] Az indítványozó szerint a szabályozás azzal, hogy a korlátozások az élet minden területére kiterjednek, a diszkrimináció-tilalommal összefüggésben az Alaptörvény II. cikk (1) bekezdése által biztosított emberi méltósághoz való jogot, azon belül a személy autonómiáját is sérti.
- [26] Az indítványozó az Alaptörvény XXVI. cikk sérelmét abban látja, hogy az R1. preambuluma szerint a korlátozó rendelkezéseknek nincs tényszerű tudományos alátámasztása, azok közvélemény-kutatáson alapuló improvizációk.
- [27] A panasz az R1. 6. § (2a)–(2c) bekezdése, valamint a 12. § (1) bekezdés a), b), ja)–jf) pontjaival összefüggésben az Alaptörvény XI. cikkének a sérelmét is felvetette.
- [28] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XI. cikk (1) bekezdésében foglalt művelődéshez való joga az R1. 6. § (2a)–(2c) bekezdéseiben, valamint a 12. § (1) bekezdés a), b), ja)–jf) pontjaiban foglalt korlátozások miatt sérült. A jogalkotó nem igazolta, hogy az indítványozó művelődéshez való jogának korlátozása a járványügyi adatok tükrében szükséges és arányos. A támadott jogszabályi rendelkezések miatt az állam nem tesz eleget az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdésében rögzített intézményvédelmi kötelezettségének.
- [29] Az indítvány az R1. 8. § (6)–(7b) bekezdése, 10. § (1), (5)–(6) bekezdése, 12. § (1)–(2) bekezdése, (3) bekezdés a) pontja, (4) bekezdés b) pontja, (4c) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességét a következő okokból állította.
- [30] A fenti rendelkezések az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által védelemben részesített magánszférához való jog sérelmét is megvalósítják, mivel védettségi igazolvány hiányában a társadalmi érintkezés számos területe számára nem vagy kevésbé hozzáférhető. Szabadidős (sport-) létesítményeket nem látogathat, nem vehet igénybe olyan szolgáltatásokat, amelyeket vendéglátó helyiségek, szállodák belső részében biztosítanak. A magánszféra sérelmével összefüggésben az indítvány utal az Alaptörvény II. cikkére is.
- [31] Az Alaptörvény X. cikk (1) bekezdésében foglalt tudományos kutatás szabadságának sérelmét a panasz azért állította, mert a könyvtárhasználat lehetőségétől elesett.
- [32] Az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése által garantált testi és lelki egészséghez való jog azért sérült, mert az indítványozó nem veheti igénybe az uszodák, edzőterem szolgáltatásait.
- [33] 3.4. Az indítvány 4. előterjesztője magánszemély, aki a 2021. május 27. napján beérkezett alkotmányjogi panaszában az R1. 2/A. §-a és 2/B. §-a, valamint 6. §-a, 8. §-a, 10. §-a, 12. §-a és 13. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, mert állítása szerint ezek az Alaptörvény II. cikkével, III. cikk (1) és (2) bekezdésével, XV. cikk (1) és (2) bekezdésével, valamint a XVI. cikk (1) bekezdésével ellentétesek.
- [34] Az alkotmányjogi panasz benyújtója az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével összefüggésben előadta, hogy a támadott szabályozás azért sérti a törvény előtti egyenlőséghez való jogát, mert a XV. cikk (2) bekezdésébe ütköző módon hátrányosan megkülönbözteti azokat, akik az egészségügyi kockázatok miatt a döntésük alapján nem rendelkeznek védettségi igazolvánnyal. A XV. cikk (2) bekezdésével összefüggésben elsősorban azt kifogásolja az indítványozó, hogy nem állnak fenn a pozitív diszkrimináció feltételei, tehát nem egy társadalomban meglévő diszkriminatív gyakorlat felszámolására irányul a különbségtétel. Az indítvány szerint az ilyenfajta megkülönböztetés sérti az emberi méltóságot is.
- [35] Az indítványozó az Alaptörvény II. cikk sérelmét azért állította, mert az R1. az önrendelkezési jogból levezetett, ún. egészségügyi önrendelkezési jogot sérti. Az indítvány szerint ugyanis az R1. társadalmi egyenlőtlenséget teremt, alkotmányos alapjogai tekintetében korlátozza a védettségi igazolásuk – személyes, egészségügyi vagy genetikai adatai – bemutatását megtagadó vagy védettségi igazolással nem rendelkező állampolgárokat, ezzel olyan magatartásra szorítva őket, hogy igyekezzenek védettségi igazolást szerezni, és megszüntetni az R1.-el teremtett társadalmi egyenlőtlenséget. Márpedig az önrendelkezési joga alapján senkit semmilyen hátrány nem érhet, ha nem kíván olyan orvosi mintavételen vagy gyógykezelésben részt venni, amely alapján védettségi igazoláshoz jut.
- [36] Az Alaptörvény III. cikk (2) bekezdésének sérelmét azért állította az indítványozó, mert a koronavírus elleni vakcinák kísérleti fázisban vannak, és az R1. egyes alapvető jogoknak a gyakorlását a kísérletben való részvételtől (a COVID-19 elleni oltások valamelyikének felvételétől) teszi függővé, illetve fordítva nézve, a kísérletben való részvétel hiánya ezen alapvető jogok gyakorlásának a kizárásával (jogfosztással) jár. Ezáltal az R1. lényegében megfosztja az embereket azon joguktól, hogy szabadon, kényszerből mentesen, önkéntesen döntsenek a kísérletben való részvételről, és az ehhez szükséges hozzájárulás megadásáról. E tekintetben az indítvány megismétli azt az érvet, miszerint a támadott szabályozás diszkriminatív jellege nyomásgyakorlást jelent a kísérletben való részvételre. Ezzel összefüggésben a panasz utal az Európa Tanácsnak (a továbbiakban: ET) az emberi lény jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló Oviedóban 1997. április 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Oviedói Egyezmény) 5. cikkére és az Egyezségokmány 7. és 26. cikkeire.
- [37] Az indítványozó az Alaptörvény II. és III. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban is látja, hogy a védettségi igazolással nem rendelkezők a társadalmi élet bizonyos fórumaihoz nem férnek hozzá, és ez embertelen, megalázó bánásmódnak minősül.

- [38] Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének sérelme az indítványozó szerint azért áll fenn, mert a támadott szabályozás az alapján tesz különbséget a gyermekek különböző, fejlődésüket is elősegítő szolgáltatásokhoz (pl. kulturális program, sportfoglalkozás, állatkert-látogatás) való hozzáféréseiben, hogy szüleik felvették-e az oltást: a gyermekek között azonban nincs különbség, hiszen mindegyikük beoltottsága kizárt. Ezzel összefüggésben a panasz utal a Gyermekek Jogairól szóló New Yorkban aláírt Egyezmény (a továbbiakban: Gyermekjogi Egyezmény) 2., 6. és 31. cikkére.
- [39] Az indítványozó hivatkozik továbbá az Európai Parlament és Tanács (EU) 2016/679 (2016. április 27.) rendeletének (a továbbiakban: GDPR) a sérelmére is. Az R1. adatkezelési kötelezettséget keletkeztet a helyiség üzemeltetők, szolgáltatást nyújtók számára. Az érintettek az R1. alkalmazása közben (szállodai szobafoglalás, éttermi asztalfoglalás stb.) „profilalkotást” fognak végezni, hiszen a fogyasztókat, vagy szolgáltatást igénybe vevőket egészségügyi vagy genetikai adataik igazolására kérik fel, az adatokat pedig személyhez kötik. Az R1. esetében ugyanakkor közérdekű feladatról vagy közhatalmi jogosítvány gyakorlásáról nincs szó. Az R1. által a civil szférára, illetve a kereskedelem szereplőire, a helyiségüzemeltetőkre és szolgáltatásnyújtókra ruházott adatkezelői és profilalkotási kötelezettség jelentős adatvédelmi kockázatokat teremt, mely alkalmas a hátrányos megkülönböztetésre.
- [40] A panasz szerint az R1. a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 8. § (1) bekezdésébe is ütközik, mert a fogyasztók az éttermekben, illetve egyéb vendéglátó egységekben pszichés nyomásgyakorlás alatt kénytelenek lesznek védett egészségügyi adatuk tekintetében nyilatkozni. Az R1. miatt kialakuló hátrányos megkülönböztetés folytán korlátozódik a fogyasztó vásárlási szabadsága, illetve a fogyasztó olyan döntés meghozatalára kényszerül, amit nem hozott volna meg. Valamennyi panasz az R1. 2021. május 1. napján hatályos szövegét támadja, az indítvány3. azonban az R1. R4. által beiktatott, 2021. május 10-én hatályba lépő rendelkezéseit is.
- [41] 3.5. Az indítvány5. előterjesztője magánszemély, akinek alkotmányjogi panasza csak beérkezésének időpontjában (2021. június 10.) tér el az indítvány1.-től.
- [42] 3.6. Az indítvány6. előterjesztője magánszemély, akinek alkotmányjogi panasza csak beérkezésének időpontjában (2021. június 10.) tér el az indítvány4.-től.
- [43] 4. A Miniszterelnökséget vezető miniszter – az Alkotmánybíróság felhívására – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 57. § (2) bekezdése és az Ügyrend 36. § (3) bekezdése alapján tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az ügygel kapcsolatos álláspontjáról.
- [44] Az Alkotmánybírósághoz számos – azonos tartalmú – amicus curiae beadványt nyújtottak be az ügygel összefüggésben.

II.

- [45] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:
- „I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”
- „II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”
- „III. cikk (1) Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgátságban tartani. Tilos az emberkereskedelem.
- (2) Tilos emberen tájékoztatáson alapuló, önkéntes hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletet végezni.”
- „VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.”
- „XI. cikk (1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.
- (2) Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XVI. cikk (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.”

„XX. cikk (1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”

„XXVI. cikk Az állam – a működésének hatékonysága, a közszolgáltatások színvonalának emelése, a közügyek jobb átláthatósága és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében – törekszik az új műszaki megoldásoknak és a tudomány eredményeinek az alkalmazására.”

„53. cikk (1) A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki, és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.

(2) A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(3) A Kormány (2) bekezdés szerinti rendelete tizenöt napig marad hatályban, kivéve, ha a Kormány – az Országgyűlés felhatalmazása alapján – a rendelet hatályát meghosszabbítja.

(4) A Kormány rendelete a veszélyhelyzet megszűnésével hatályát veszti.”

„54. cikk (1) Különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása – a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)–(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével – felfüggeszthető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható.

(2) Különleges jogrendben az Alaptörvény alkalmazása nem függeszthető fel, az Alkotmánybíróság működése nem korlátozható.”

[46] 2. Az R1. 2021. május 1. napján hatályos, érintett rendelkezései:

„2/A. § (1) E rendelet alkalmazásában koronavírus ellen védett személy az, aki ezt a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet szerinti hatósági igazolvány (a továbbiakban: védettségi igazolvány) bemutatásával igazolja.

(2) Ha az e rendelet szerinti valamely jog a koronavírus elleni védettség esetén gyakorolható, az e jogot gyakorolni szándékozó személy a jog gyakorlására való jogosultság igazolása érdekében felhívható a védettségi igazolvány védettséget igazoló módon történő bemutatására.

(3) Ha az e rendelet szerinti valamely jog a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy által gyakorolható, az e jogot gyakorolni szándékozó hatodik életévét betöltött személy életkorát személyazonosító igazolványával, útlevelel, vezetői engedélyével vagy diákigazolványával igazolja.

(4) Ha az e rendelet szerinti valamely jog a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy által gyakorolható, az e jogot gyakorolni szándékozó hatodik életévét betöltött személy a jog gyakorlására való jogosultsága igazolása érdekében felhívható életkorának az életkor megállapítására alkalmas módon való igazolására.

(5) A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy életkorának ellenőrzése mellőzhető, ha a kiskorúság ténye nyilvánvaló.

(6) A koronavírus elleni védettség igazolása során az érintett a védettségi igazolványon feltüntetett személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány bemutatására külön is felhívható.

(7) A védettségi igazolvány meglétét vagy az életkort ellenőrző szerv vagy személy jogosult az érintett személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványán szereplő adatok megismerésére, azzal, hogy az adatokat semmilyen módon nem rögzítheti.

2/B. § (1) A 2/A. §-ban foglaltakon túl e rendelet alkalmazásában koronavírus ellen védett személy, aki

a) olyan állam által kiállított védettségi igazolvással rendelkezik, amely állam által kiállított védettségi igazolvást Magyarország elismeri és ennek tényét a külpolitikáért felelős miniszter a határrendészetért felelős miniszterrel egyetértésében kiadott rendeletében megállapította, és

b) koronavírus elleni védettségét az a) pont szerinti állam által a részére kiállított koronavírus elleni védettségi igazolás bemutatásával igazolja.

(2) A koronavírus elleni védettség igazolása során az (1) bekezdés szerinti személy a személyazonosításra alkalmas igazolványa vagy az útiokmánya bemutatására külön is felhívható.”

„6. § (1) (...)

(2) A sportrendezvényen nézőként a koronavírus ellen védett személy, valamint a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy abban az esetben vehet részt, ha a sportrendezvény tervezett befejezési időpontja legkésőbb este 11 óra.

(2a) A jegy megváltásával látogatható kulturális eseményen nézőként a koronavírus ellen védett személy, valamint a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy vehet részt.

(2b) A sportrendezvény, illetve a kulturális esemény szervezője, valamint a sportrendezvény, illetve a kulturális esemény helyszínének üzemeltetője vagy vezetője, illetve a szervező, az üzemeltető vagy a vezető alkalmazottja köteles annak a nézőnek a beléptetését megtagadni, valamint a belépését megakadályozni, aki a koronavírus elleni védettségét vagy az életkorát e rendeletben meghatározott módon nem igazolja.

(2c) Az e rendeletben meghatározottak szerint nézők jelenlétében megtartott kulturális esemény helyszínén este 11 óra és reggel 5 óra között az ott foglalkoztatottak kivételével tilos tartózkodni.

(2d) A sportrendezvényen, illetve a kulturális eseményen foglalkoztatott személy számára – ide nem értve a sportrendezvény esetében a versenyzőket és az őket felkészítő sportszakembereket, valamint a kulturális esemény esetében a fellépőket – a maszkhasználat szabályait a sportrendezvény, illetve a kulturális esemény szervezője – ennek hiányában a sportrendezvény, illetve a kulturális esemény helyszínének vezetője – határozza meg azzal, hogy a) a sportrendezvényen, illetve a kulturális eseményen foglalkoztatott személy – ide nem értve a sportrendezvény esetében a versenyzőket és az őket felkészítő sportszakembereket, valamint a kulturális esemény esetében a fellépőket –, ha a koronavírus elleni védettséget e rendeletben meghatározott módon a sportrendezvény, illetve a kulturális esemény szervezője felé nem igazolja, köteles a sportrendezvény, illetve a kulturális esemény befejezéséig az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon maszkot viselni,

b) a maszkhasználatot nem tilthatja meg.

(2e) A sportrendezvényen, illetve a kulturális eseményen nézőként tartózkodó koronavírus ellen védett személy és a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nem köteles maszkot viselni.

(2f) A sportrendezvények esetében kormányrendelet e rendelettől eltérő szabályokat állapíthat meg.

(2g) A zenés, táncos rendezvény e rendelet alkalmazásában nem minősül kulturális eseménynek, így zenés, táncos rendezvényt tilos szervezni, tartani, illetve tilos a zenés, táncos rendezvény helyszínén – az 5. § (5) bekezdése szerinti kivétellel – tartózkodni.

(3) A családi esemény vagy a magánrendezvény – a házasságkötés és a temetés kivételével – abban az esetben tartható meg, ha azon az egy időben jelenlévők száma nem haladja meg a tíz főt.

(4) A temetésen jelenlévők száma nem haladhatja meg az ötven főt.

(5) A házasságkötésnél kizárólag

a) a szertartás vezetője, illetve az anyakönyvezető,

b) a házasulók,

c) a házasulók tanúi,

d) a házasulók szülei, nagyszülei,

e) a házasulók testvérei és

f) a házasulók gyermekei

lehetnek jelen.”

„8. § (1) A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet szerinti vendéglátó üzlet (a továbbiakban: vendéglátó üzlet) kerthelyiségében vagy teraszán reggel 5 óra és este 11 óra között a tartózkodás és a megrendelt étel, illetve ital elfogyasztása megengedett.

(2) Este 11 óra és reggel 5 óra között a vendéglátó üzlet kerthelyiségében vagy teraszán a tartózkodás és a megrendelt étel, illetve ital elfogyasztása tilos.

(3) A vendéglátó üzletben vendégként tartózkodó személy – a (4) bekezdés szerinti kivétellel – köteles az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon maszkot viselni.

(4) A vendéglátó üzlet

a) (7a) bekezdés szerinti vendége a vendéglátó üzleten belül a vendéglátó üzlet asztalánál ülve,

b) (7a) bekezdés szerinti vendége, ha a vendéglátó üzletben az ott megvásárolt étel, illetve ital elfogyasztása nemcsak asztalnál ülve történhet, kizárólag az étel, illetve az ital elfogyasztásának időtartama alatt, illetve

- c) kerthelyiségében vagy teraszán a vendéglátó üzlet vendége nem köteles a maszkot viselni.
- (4a) A vendéglátó üzletben foglalkoztatott személy számára a maszkhasználat szabályait a vendéglátó üzlet vezetője határozza meg, azzal, hogy
- a) a vendéglátó üzletben foglalkoztatott személy, ha a koronavírus elleni védettséget e rendeletben meghatározott módon a vendéglátó üzlet vezetője felé nem igazolja, köteles a vendéglátó üzlet területén az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon maszkot viselni,
- b) a maszkhasználatot nem tilthatja meg.
- (5) A (2)–(4) bekezdés szerinti védelmi intézkedés betartásáról a vendéglátó üzlet üzemeltetője, illetve vezetője köteles gondoskodni.
- (6) A vendéglátó üzleten belül
- a) az ott foglalkoztatottak kivételével és
- b) a (7) és a (7a) bekezdés szerinti kivétellel tilos tartózkodni.
- (7) A koronavírus ellen védett személy és a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy kivételével a vendéglátó üzleten belül való tartózkodás
- a) az elvitelre alkalmas ételek kiadása és szállítása érdekében,
- b) a vendéglátó üzlet mellékhelyiségének használata céljából és
- c) – ha arra a kerthelyiségben vagy a teraszon nincs lehetőség – a fogyasztás kifizetése céljából az ehhez szükséges időtartamig megengedett, azzal, hogy a vendéglátó üzleten belül a megrendelt étel, illetve ital fogyasztása tilos.
- (7a) A vendéglátó üzleten belül reggel 5 óra és este 11 óra között a koronavírus ellen védett személy, valamint a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy számára a tartózkodás, és a megrendelt étel, illetve ital elfogyasztása megengedett.
- (7b) A vendéglátó üzlet üzemeltetője vagy vezetője, illetve az üzemeltető vagy a vezető alkalmazottja a koronavírus elleni védettségét e rendeletben meghatározott módon nem igazoló személytől, illetve a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személytől a megrendelt étel, illetve ital vendéglátó üzleten belüli elfogyasztását megtagadja. A vendéglátó üzlet üzemeltetője vagy vezetője, illetve az üzemeltető vagy a vezető alkalmazottja a koronavírus elleni védettség igazolását megtagadó személyt, illetve a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt a távozásra felszólítja, és amennyiben a jogsértő személy e felszólításnak nem tesz eleget, a rendőrséget értesíti.
- (7c) Az 5. § (1)–(3) bekezdésére figyelemmel a vendéglátó üzletben tilos zenés, táncos rendezvényt szervezni, illetve tartani.
- (7d) A 6. § (3) bekezdésére figyelemmel a vendéglátó üzletben családi esemény vagy magánrendezvény abban az esetben szervezhető, illetve tartható, ha azon az egy időben jelenlévők száma nem haladja meg a tíz főt.
- (8) A (6)–(7b) bekezdést nem kell alkalmazni
- a) a munkahelyi étteremre, illetve büfére,
- b) a szálláshelyen található étteremre, illetve bárba, ha ott kizárólag a szálláshely vendégét szolgálják ki,
- c) a köznevelési intézmény, valamint a szakképző intézmény (a továbbiakban: nevelési, oktatási intézmény) menzájára, valamint büféjére, ha ott kizárólag a nevelési, oktatási intézmény dolgozóját, illetve a nevelési, oktatási intézmény tanulóját szolgálják ki,
- d) az egészségügyi intézményben található étteremre, illetve büfére.
- (9) A (3), a (4a) és a (6)–(7a) bekezdés szerinti védelmi intézkedés betartásáról a vendéglátó üzlet üzemeltetője, illetve vezetője köteles gondoskodni.
- (10) A Kormány felhívja a vendéglátó üzletek üzemeltetőit arra, hogy a vendéglátó üzletekben az általános közegészségügyi és járványügyi szabályokat fokozottan érvényesítsék.”
- „10. § (1) A szálláshelyen – e rendelet szerinti kivétellel – tilos tartózkodni.
- (2) A szálláshelyen az ott foglalkoztatottak számára megengedett a tartózkodás.
- (3) A szálláshelyen az üzleti, gazdasági, továbbá oktatási tevékenység céljából érkező személyek tartózkodása megengedett.
- (4) A szálláshelyen a Magyar Honvédség, illetve a rendvédelmi szervek állományába tartozó, szolgálati feladatok ellátása érdekében elhelyezett személyek, továbbá a kirendelt egészségügyi dolgozók tartózkodása megengedett.
- (5) A szálláshelyen a koronavírus ellen védett személy, valamint a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy tartózkodása megengedett.

(6) A (3) és a (4) bekezdés kivételével, a szálláshely üzemeltetője vagy vezetője, illetve az üzemeltető vagy a vezető alkalmazottja megtagadja a szálláshelyre történő bejelentkezését annak, aki a koronavírus elleni védettséget vagy az életkorát e rendeletben meghatározott módon nem igazolja.

(7) A szálláshelyen foglalkoztatott személy számára a maszkhasználat szabályait a szálláshely vezetője határozza meg, azzal, hogy

a) a szálláshelyen foglalkoztatott személy, ha a koronavírus elleni védettséget e rendeletben meghatározott módon a szálláshely vezetője felé nem igazolja, köteles a szálláshely vendégek által látogatható területein és helyszínein az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon maszkot viselni,

b) a maszkhasználatot nem tilthatja meg.

(8) A szálláshelyen vendégként tartózkodó személy nem köteles maszkot viselni.

(9) Az 5. § (1)–(3) bekezdésére figyelemmel a szálláshelyen tilos zenés, táncos rendezvényt szervezni, illetve tartani.

(10) A 6. § (3) bekezdésére figyelemmel a szálláshelyen családi esemény vagy magánrendezvény abban az esetben szervezhető, illetve tartható, ha azon az egy időben jelenlévők száma nem haladja meg a tíz főt.”

„12. § (1) Az e rendeletben meghatározott kivétellel tilos

a) az előadó-művészet valamennyi ágának fellépése céljából megtartott eseménynek, függetlenül annak nyilvánosságától (így különösen színház, tánc-, zeneművészet, cirkusz),

b) a mozinak,

c) az edző- és fitneszteremnek,

d) az uszodának,

e) a közfürdőnek,

f) a jégpályának,

g) az állatkertnek, a vadasparknak,

h) a kalandparknak, a vidámparknak,

i) a játszóháznak és

j) a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvényben meghatározott

ja) muzeális intézménynek,

jb) nyilvános könyvtári ellátást biztosító intézménynek,

jc) kép- és hangarchívumnak,

jd) közművelődési intézménynek,

je) közösségi színtérnek és

jf) integrált kulturális intézménynek

a látogatása és e helyszíneken – az ott foglalkoztatottak kivételével – a tartózkodás.

(2) A szálláshelyen

a) a 10. § (3) és (4) bekezdése szerint jogszerűen tartózkodó vendég, ha koronavírus ellen védett személy, valamint

b) a 10. § (5) bekezdése szerint jogszerűen tartózkodó vendég

a szálláshelyen található, (1) bekezdés szerinti helyszíneket látogathatja.

(3) Hatályon kívül.

(3a) Az (1) bekezdés szerinti helyszíneket – az edző- és fitneszterem, az uszoda és a jégpálya kivételével – a koronavírus ellen védett személy, valamint a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy látogathatja.

(4) A jégpályák, az uszodák, az edző- és fitneszterem és a sportlétesítmények

a) a sportról szóló törvény szerint versenyszerűen sportoló tizennyolcadik életévét be nem töltött személy és az őt felkészítő sportszakember számára edzésen vagy sportrendezvényen való részvétel céljából, valamint

b) a koronavírus ellen védett személy számára

látogathatóak.

(4a) A (4) bekezdés szerinti helyszínre történő beléptetést megelőzően a sportról szóló törvény szerint versenyszerűen sportoló tizennyolcadik életévét be nem töltött személy életkorát és versenyszerű sportoló minőségét, valamint az őt felkészítő sportszakember e minőségét igazolja.

(4b) A (4) bekezdés szerinti helyszín üzemeltetője vagy vezetője, illetve az üzemeltető vagy a vezető alkalmazottja annak, a sportról szóló törvény szerint tizennyolcadik életévét be nem töltött versenyszerűen sportolónak, valamint őt felkészítő sportszakembernek a beléptetését megtagadja, valamint a látogatás megkezdését megakadályozza, aki a (4a) bekezdésben foglaltakat nem igazolja.

(4c) A (3a) és a (4) bekezdés szerinti helyszín üzemeltetője vagy vezetője, illetve az üzemeltető vagy a vezető alkalmazottja – a (4a) bekezdés szerinti kivétellel – annak a beléptetését megtagadja, valamint a látogatás megkezdését megakadályozza, aki

- a) a koronavírus elleni védettségét vagy
- b) az életkorát

e rendeletben meghatározott módon nem igazolja.

(4d) A (3a) és a (4) bekezdés szerinti helyszínen foglalkoztatott személy számára a maszkhasználat szabályait a (3a) és a (4) bekezdés szerinti helyszín vezetője határozza meg, azzal, hogy

- a) a (3a) és a (4) bekezdés szerinti helyszínen foglalkoztatott személy, ha a koronavírus elleni védettséget e rendeletben meghatározott módon a (3a) és a (4) bekezdés szerinti helyszín vezetője felé nem igazolja, köteles a (3a) és a (4) bekezdés szerinti helyszín látogatók által látogatható területein és helyszínein az 1. § (1) bekezdésében meghatározott módon maszkot viselni,
- b) a maszkhasználatot nem tilthatja meg.

(4e) Az (1) bekezdés szerinti helyszíneken – az edző- és fitnesszterem, az uszoda és a jégpálya kivételével – a koronavírus ellen védett személy, valamint a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nem köteles maszkot viselni. Az edző- és fitnesszteremben, az uszodában, a jégpályán, valamint a sportlétesítményben a koronavírus ellen védett személy, valamint a sportról szóló törvény szerint tizennyolcadik életévét be nem töltött versenyszerűen sportoló, valamint öt felkészítő sportszakember nem köteles maszkot viselni.

(4f) A (3a) bekezdés szerinti helyszínen este 11 óra és reggel 5 óra között – az ott foglalkoztatottak kivételével – tilos tartózkodni.

(4g) A (4) bekezdés szerinti helyszínen este 11 óra és reggel 5 óra között kizárólag az ott foglalkoztatott, továbbá – edzésen vagy sportrendezvényen való részvétel céljából – a sportról szóló törvény szerint versenyszerűen sportoló

- a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, és az öt felkészítő sportszakember, valamint
- b) koronavírus ellen védett személy és az öt felkészítő sportszakember tartózkodhat.

(5) Az (1) bekezdés j) pontja szerinti intézmény

- a) a felnőttképzésről szóló törvény vagy
- b) a szakképzésről szóló törvény

szerinti képzés megtartása céljából látogatható, ott a képzés időtartama alatt a képzésen résztvevők és az oktatók tartózkodása megengedett.”

„13. § A 12. § szerinti védelmi intézkedés betartásáról a 12. § (1) bekezdése szerinti helyszínek üzemeltetője, illetve vezetője köteles gondoskodni.”

[47] 3. Az R1. támadott rendelkezései közül az alábbiak 2021. május 10. napján a következők szerint módosultak:

„12. § (4) A jégpályák, az uszodák, az edző- és fitnessztermek és a sportlétesítmények

- a) a sportról szóló törvény szerint versenyszerűen sportoló tizennyolcadik életévét be nem töltött személy és az öt felkészítő sportszakember számára edzésen vagy sportrendezvényen való részvétel céljából,
- b) a koronavírus ellen védett személy számára, valamint,
- c) testnevelés óra, sportszakkör (ideértve az iskolai sportkör) vagy sportoktatás keretében a gyermekek, illetve a tanulók számára a testnevelés óra, sportszakkör (ideértve az iskolai sportkör) vagy sportoktatás vezetője kíséretében látogathatóak.”

„12. § (4c) A (3a) és a (4) bekezdés szerinti helyszín üzemeltetője vagy vezetője, illetve az üzemeltető vagy a vezető alkalmazottja – a (4a) bekezdés szerinti kivétellel – annak a beléptetését megtagadja, valamint a látogatás megkezdését megakadályozza, aki

- a) a koronavírus elleni védettségét az e rendeletben meghatározott módon,
- b) az életkorát az e rendeletben meghatározott módon vagy
- c) a (4) bekezdés c) pontja esetében a testnevelés óra, sportszakkör (ideértve az iskolai sportkör) vagy sportoktatás tényét nem igazolja.”

III.

- [48] 1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján kivételesen akkor terjeszthető elő alkotmányjogi panasz, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [49] Az R1. támadott rendelkezései vonatkozásában a közvetlen alkalmazás törvényi feltételei fennállnak. Azok ugyanis minden más állami aktus közbejötté nélkül érvényesülnek, az indítványozók által állított jogsérelmet maguk a támadott előírások okozzák, tehát azok az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasszal támadhatók {vö. 33/2015. (XII. 3.) AB határozat, Indokolás [14]; 3103/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [50] A kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, mert az indítványozó alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az actio popularistól. A személyes érintettség az indítványozó alapjogát érintő sérelmet jelent, ám az indítványozó nem csak akkor érintett személyesen, ha ő a norma címzettje. Ha a norma címzettje harmadik személy, a személyes érintettség követelménye akkor teljesül, ha az indítványozó alapjogi pozíciója és a norma között szoros kapcsolat áll fenn.
- [51] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése által kifejezetten nevesített közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés érinti-e az indítványozó alapjogát; végül az aktuális érintettség követelménye azt jelenti, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kell állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, csak a konkrét esetben lehet eldönteni {vö. 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31]}. Az indítványozók panaszaikban egyértelműen nyilatkoztak arról, hogy az oltást nem vették fel, védettségi igazolvánnyal nem rendelkeznek, ezért az Alkotmánybíróság az indítványozók érintettségét megállapíthatónak látta.
- [52] A személyes és közvetlen érintettséggel összefüggésben a panaszoknak a gyermekeket ért állítólagos diszkriminációra és azon keresztül az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt jogainak sérelmére irányuló elemei tekintetében az indítványozók személyes és közvetlen érintettsége nem állapítható meg. Ilyen tartalmú indítvány előterjesztője ugyanis csak a felvetett jogkorlátozás elszenvedője lehet, tehát ezen panaszra vonatkozásában a gyermek, aki törvényes képviselője útján nyújthat be alkotmányjogi panaszt. Az indítvány4. azonban erre utalást nem tartalmaz, ezért ezen indítványelem érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [53] 2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panaszt a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Mivel az R1. védettségi igazolvánnyal összefüggő első, az indítványokkal támadott rendelkezései 2021. május 1. napjától hatályosak, e követelménynek az alkotmányjogi panaszok megfelelnek.
- [54] 3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz is csak az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére alapítható {3232/2021. (VI. 4.) AB végzés, Indokolás [9]; 3238/2021. (VI. 4.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [55] 3.1. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem hordoz az indítványozó Alaptörvényben foglalt jogosultságának minősülő tartalmat az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése {3093/2018. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [35]}, a XI. cikk (2) bekezdése {9/2019. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [65]}, a XX. cikk (2) bekezdése {3292/2017. (XI. 20.) AB határozat (a továbbiakban: Abh1.), Indokolás [19]} és a XXVI. cikke {3286/2019. (XI. 5.) AB végzés, Indokolás [16]}, ezért ezen, az indítvány3.-ban megjelenő panaszok érdemi elbírálásra nem alkalmasak.
- [56] 3.2. Az alkotmányjogi panasz eljárásban folytatott vizsgálat mércéje minden esetben az Alaptörvény, ez következik az Abtv. 26. § (2) bekezdés a) pontjának „alaptörvény-ellenes jogszabály” fordulatából: az Alkotmánybíróság ugyanis „a panasz eljárásban – mint az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve – alkotmányossági szempontú vizsgálatot folytathat le {3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [7]}” {3079/2021. (III. 4.) AB végzés, Indokolás [23]}. Ennek megfelelően azok az indítványok, amelyek a támadott szabályozás Alaptörvényen kívüli jogforrásokkal – így a GDPR-ral és az Fttv.-vel, az ET közgyűlési határozattal, az EJENY-nyel, az Egyezségokmánnyal, a Chartával, az Oviedói Egyezményvel, a Gyermekek jogi Egyezményével, illetve az EJEB döntéseivel – való összeütközésére hivatkoznak, érdemi elbírálásra ugyancsak alkalmatlanok.
- [57] 3.3. Az indítvány3.-ban megjelenített további alaptörvényi rendelkezések közül a VI. cikk (1) bekezdésével, a X. cikk (1) bekezdésével, a XI. cikk (1) bekezdésével és XX. cikk (1) bekezdésével összefüggésben bemutatott korlátozásokat a jogalkotó 2020. november 11-ével vezette be, ezek felhívásával az indítványozó azt mutatja be, hogy értelmezése szerint a diszkriminatív szabályok milyen alaptörvényi rendelkezéseket érintenek. Az indítvány tehát az Alaptörvény

- XV. cikk (1) és (2) bekezdésén keresztül állítja ezen alaptörvényi rendelkezések sérelmét, ekképpen a XV. cikk keretében lefolytatandó vizsgálat keretében bírálандók el.
- [58] 3.4. Az Alaptörvény II. cikkének sérelme az indítvány2., az indítvány3., az indítvány4. és az indítvány6.-ban két vonatkozásban jelenik meg.
- [59] Egyrészt a diszkriminatív érveléssel összefüggésben, a XV. cikk (1) és (2) bekezdése mellett ezen alaptörvényi rendelkezésre is hivatkoznak az indítványozók. E tekintetben az Alkotmánybíróság emlékeztet azon gyakorlatára, amely szerint „az emberi méltósághoz való jogot tekinti az általános jogegyenlőség forrásának. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy az Alaptörvény II. cikkének immanens tartalmi eleme, hogy az önkényes – tehát észszerű, kellő súlyú alkotmányos indok nélküli – megkülönböztetéstől mentesen érvényesüljön. Más szavakkal, az emberi méltósághoz való jog speciális megnyilvánulása az alkotmányozó hatalom által az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében immáron külön is nevesített általános jogegyenlőség.” {3157/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [32]} A 3206/2014. (VII. 21.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.) indokolásának [23] bekezdése szerint „az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt általános egyenlőségi szabály [...], amely a jogrend valamennyi szabálya tekintetében azért biztosítja az egyenlően kezelés követelményét, mert az egyenlőség végső forrása az egyenlő emberi méltóság” [idézi ugyancsak: 2/2021. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [105]]. Minthogy az egyenlően kezelés követelménye a jogrend valamennyi szabályára kiterjed, az szükségképpen felöleli az alapjogok egyenlő biztosítását is. Ekképpen nemcsak az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének, hanem e cikk (2) bekezdésének alapja is az emberi méltósághoz való jog. Azon indítványelemek tehát, amelyek a panaszok által megvalósulni vélt diszkriminációval összefüggésben az Alaptörvény II. cikkére utalnak, az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésére vonatkozó vizsgálat keretében értékelendők.
- [60] Másrészt az indítvány2., indítvány4. és az indítvány6. az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jog részelemét képező önrendelkezési jog sérelmét is állítja, mert a védettségi igazolvánnyal járó előnyökhöz való hozzáférés – és azokon keresztül a társadalmi életben való teljes körű részvétel lehetősége – kényszerítő erejűvé teszi az oltás felvételét, azaz nincs „valódi” önkéntesség. Ezen indítványelemek tehát az Alaptörvény II. cikkét a XV. cikktől függetlenül hívják fel, s ezért mint az indítványozók Alaptörvényben foglalt jogosultságai alkotmányjogi panasz eljárás alapját képezhetik.
- [61] 3.5. Valamennyi indítvány hivatkozik az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében rögzített diszkrimináció-tilalom megsértésére. Az indítvány1., indítvány2. és indítvány4. emellett felhívja az Alaptörvény törvény előtti egyenlőséget kimondó XV. cikk (1) bekezdését is. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése olyan alanyi jogosultságot – nevezetesen az egyenlőséghez való jogot – hordoznak, amely az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogának minősülnek {17/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [30]}, erre tekintettel a befogadásnak ezen feltétele teljesül valamennyi panasz vonatkozásában.
- [62] 4. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében csak a határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta e feltételek teljesülését is.
- [63] Az indítványozók megjelölték az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, az indítványok kifejezett kérelmet tartalmaznak a sérelmezett jogszabályi rendelkezések megsemmisítésére. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt indokolási kötelezettség követelményének azonban csak részben felelnek meg az alkotmányjogi panaszok. Az Alaptörvény III. cikk (2) bekezdésével összefüggésben felhívott önkéntes hozzájárulás nélküli, emberen végzett orvosi vagy tudományos kísérlet tilalmának megsértésével kapcsolatos indítványelemet egyik indítvány sem támasztotta alá érdemi indokolással, de még csak nem is valószínűsítette ennek a lehetőségét. A tiltott emberkísérlettel kapcsolatos indítványelemek a gondolat pusztá felvetésén túl alkotmányjogi indokolást nem tartalmaznak. Az elégtelen alkotmányjogi indokolás az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az érdemi elbírálás akadályát jelenti {3015/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [13]; 3119/2020. (V. 8.) AB végzés, Indokolás [7]}.
- [64] 5. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [65] A diszkrimináció-tilalommal kapcsolatos indítványelemek vonatkozásában az Alkotmánybíróság alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekinti, hogy a védettségi igazolvánnyal rendelkezők számára biztosított, a járványügyi korlátozásokat érintő kedvezmények, korlátozás alóli mentességek az Alaptörvény XV. cikk sérelmét megvalósítják-e. Erre figyelemmel az alkotmányjogi panaszokat – azok egyesítését követően – az Alkotmánybíróság tanácsa befogadta.
- [66] 6. Az Alkotmánybíróság észlelte a támadott rendelkezések részleges hatályvesztését [lásd a határozat indokolásának I/2. pontját (Indokolás [2] és köv.)], ez azonban az Abtv. 64. § e) pontjában megfogalmazott kivételszabályra tekintettel nem eredményezte az e rendelkezésekre vonatkozó érdemi vizsgálat elmaradását.

IV.

- [67] Az indítványok az alábbiak szerint nem megalapozottak.
- [68] 1. Az indítványozók megjelöltek olyan alapvető jogokat, amelyeket az általuk diszkriminatívnak tekintett rendelkezések érintenek, így az Alaptörvény II. cikkét, III. cikk (1) bekezdését, VI. cikk (1) bekezdését, XI. cikk (1) bekezdését és XX. cikk (1) bekezdését.
- [69] Az Alkotmánybíróság azonban nemcsak a diszkrimináció által érintett jogosultság alapjogi jellegét, hanem a megkülönböztetés alapját jelentő védett tulajdonságot is vizsgálja az alkalmazandó teszt kiválasztásához. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése „az abban említett tulajdonságok alapján történő különbségtételt tiltja (a felsorolás nem taxatív, hanem nyitott, az úgynevezett »egyéb helyzet« szerinti különbségtétel is tiltott)” {33/2019. (XI. 27.) AB határozat, Indokolás [72]}.
- [70] Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében „tételesen felsorolt tulajdonságok mellett az »egyéb helyzet szerinti különbségtétel« fordulat nyújt garanciát ahhoz, hogy az előre nem látható, de a felsorolásban szereplő tulajdonságokhoz döntő hasonlóságot mutató helyzetben élő személyeket se érhesse hátrányosan sújtó különbségtétel. Ez a fordulat ad lehetőséget az Alkotmánybíróságnak arra, hogy a társadalom aktuális változásaira időszerűen reagálva mindig maga határozhassa meg, melyek a társadalom sérülékeny csoportjai, vagyis mely csoporthoz tartozók tekinthetők kiszolgáltatottnak, kirekesztettnek, illetve folyamatos, és indokolatlan hátránnyal sújtottaknak.” {Abh2., Indokolás [27] és 3003/2021. (I. 14.) AB határozat (a továbbiakban: Abh3.), Indokolás [36]} „Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése ennek megfelelően egy nyílt felsorolást tartalmaz, ám ez a nyílt felsorolás korlátlanul nem bővíthető. Nem nyújt védelmet olyan személyeknek, akiket valamely szabály ugyan éppen hátrányosan érint, de mégsem diszkriminál. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében garantált diszkriminációtilalom ugyanis csupán olyan élethelyzeteket ölelhet át, amelyekben az emberek önzonosságát, identitását meghatározó lényegi tulajdonságuk miatt előítélettel, vagy társadalmi kirekesztéssel néznek szembe. Vagyis a diszkriminációtilalom alkotmányos klauzulája elsődlegesen a társadalom személyben rejlő és tetszés szerint nem változtatható tulajdonság mentén elkülönülő csoportjainak védelmét szolgálja.” {Abh2., Indokolás [27] és azt idézve a 3188/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [19]}
- [71] 2. Az R1. szerinti értelemben vett védettség megszerzésével összefüggésben az oltás felvételével kapcsolatos tudati viszonyulás vizsgálandó annak megítéléséhez, hogy az az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti „egyéb helyzetnek” tekinthető-e. A járványhelyzet köztudomású társadalmi hatásait – így különösen az ahhoz kapcsolódó félelmeket, a korlátozások okozta lelki terheket – az oltások hatásosságával, biztonságosságával kapcsolatos, a nyilvánosságban is megjelenő álláspontokat, meggyőződést, az oltás biztonságos és/vagy hatékony jellegének elfogadását az Alkotmánybíróság az egyén olyan tulajdonságának tekinti, amely az adott körülmények között az ember önzonosságát is érintheti. Erre figyelemmel a védettség megszerzésével összefüggésben az oltás felvételével kapcsolatos tudati viszonyulást, meggyőződést az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti „egyéb helyzet”-nek tekintette, és a támadott szabályozás Alaptörvénnyel való összhangját az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése alapján értékelte.
- [72] E helyütt utal az Alkotmánybíróság azon álláspontjára, hogy „[a] legtöbb alapjogsértés vizsgálható tehát az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése alapján, mivel eszerint az alapjogokat mindenféle faji, szín szerinti, nemi, fogyatékoság szerinti, nyelvi, vallási, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti megkülönböztetés nélkül biztosítani kell mindenkinek. Az alapjogok esetében ugyanakkor az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti alapjogi teszt a mérvadó a korlátozhatóságuk tekintetében, és elsődlegesen az garantálja, hogy az alapjogok biztosításában ne lehessen ilyen megkülönböztetést alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy nem fogadható el szükségesnek olyan alkotmányos cél, amely diszkriminációt valósít meg, és arányosnak az olyan korlátozás, amely diszkriminatív helyzetet eredményez.” {6/2018. (VI. 27.) AB határozat, Indokolás [39], utóbb megerősítve 11/2018. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [21]}
- [73] A diszkriminációs ügyekben a szükségességi-arányossági próbát megelőzi annak vizsgálata, hogy fennáll-e az állított korlátozás, s ha fennáll, akkor az hátrányos-e az indítványozó(k) számára, valamint az is, hogy az érintettek homogén csoportba tartoznak-e (Abh3., Indokolás [38]).
- [74] 3. Az Alkotmánybíróság nem hagyhatja figyelmen kívül a konkrét ügyben azt sem, hogy az R1.-et a Kormány nem normál jogrendben, hanem az Alaptörvény veszélyhelyzeti jogalkotásra vonatkozó, 53. cikk (2) bekezdése alapján alkotta meg. A veszélyhelyzet egyike az Alaptörvény által szabályozott különleges jogrendi alakzatoknak, ezért irányadó arra az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése is, amely szerint „[k]ülönleges jogrendben az alapvető

jogok gyakorlása – a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)–(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével – felfüggeszthető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható”.

- [75] 4. Az Alkotmánybíróság a 23/2021. (VII. 13.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh4.) értelmezte az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdését, azaz adott választ arra a kérdésre, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti általános alapjogkorlátozási – más néven a szükségességi-arányossági teszt – járványügyi védekezés miatt kihirdetett veszélyhelyzet időszaka alatt milyen tartalommal érvényesül. Az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy „[e]bben a tekintetben az Alaptörvény az alapjogok gyakorlásába kétfajta beavatkozást enged meg. Egyfelől lehetőséget biztosít az alapjogok gyakorlásának felfüggesztésére, ami lényegében olyan erős korlátozást jelent, mely miatt az alapjog átmenetileg egyáltalán nem gyakorolható. Ennél enyhébb korlátozásnak minősül, amikor az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozhatja a jogalkotó egy alapjog gyakorlását. A felfüggesztés vagy korlátozás mindkét esetben legfeljebb addig állhat fenn, amíg a rendkívüli jogrend elrendelésének feltételei fennállnak, és a rendkívüli jogrend kihirdetésre is került. Az arányosság garanciája [...] ebben a tekintetben tehát az intézkedés fogalmilag határozott időbeliségében valósul meg. A jogalkotó feladata annak eldöntése, hogy a különleges jogrend elrendelésének feltételei fennállnak-e, és ezzel párhuzamosan indokolt-e az ilyen jogrend szerinti rezsim alapján az alapjogok korlátozása, valamint milyen mértékű alapjog-korlátozás indokolt. Az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése ugyanakkor nem adott parttalan felhatalmazást a jogalkotónak. Önmagában abból a körülményből, hogy az Alkotmánybíróság működése különleges jogrend idején sem korlátozható [54. cikk (2) bekezdés], következik, hogy az Alaptörvény alkotmányossági kontrollt biztosít különleges jogrend idejére is. Ahogy arra a 15/2021. (V. 13.) AB határozat rámutatott: »az alkotmányozónak nem volt célja a különleges jogrendi jogalkotót felhatalmazni sem arra, hogy a veszély leküzdésével össze nem függő alapjog-korlátozást vezessen be, sem arra, hogy egyes alapjogokat jobban korlátozzon, mint amennyire a rendkívüli körülmény indokolja. A korlátlan vagy korlátozhatatlan hatalom eleve ellentétes az Alaptörvény szellemiségével, még különleges jogrend idején is.« (Indokolás [33]) Az adott ügyben az Alkotmánybíróság arra következtetett, hogy a »veszélyhelyzeti kormányrendelet alapjogot korlátozó szabálya tartalmi alkotmányossági vizsgálat alá vonható« (Indokolás [37]). Különleges jogrend idején a jogalkotó az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése alapján, az ott meghatározott kivételektől eltekintve hozhat olyan rendkívüli intézkedéseket, amelyek ideiglenesen valamely alapjog gyakorlásának teljes felfüggesztésével járnak. Az ilyen rendelkezések célszerűségét az Alkotmánybíróság nem vitathatja, az viszont már alkotmányossági kérdés, hogy a jogkorlátozás megmarad-e az Alaptörvény keretei között.” (Abh4., Indokolás [24]–[25])
- [76] Az Alkotmánybíróság tehát – módosított tartalommal ugyan – de veszélyhelyzet idejére is fenntartotta a hatáskörét a jogalkotás alkotmányosságának vizsgálatára. Elismerte a jogkorlátozás legitim céljaként a koronavírus-járvány leküzdését, ezen belül az egészségügyi, társadalmi és gazdasági hatásainak a csökkentését, a károk enyhítését (Abh4., Indokolás [26]).
- [77] 5. A fentiek előrebocsátása után az Alkotmánybíróság a jelen ügyben az alábbi következtetéseket rögzíti.
- [78] 5.1. A diszkriminációval kapcsolatos eljárások első lépése annak vizsgálata, hogy az indítvány által felvetett megkülönböztetés valós-e, fennáll-e {lásd például: 24/2019. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [76]}. A jelen ügyben támadott jogszabályi rendelkezések az R1.-ben megjelölt szolgáltatásokhoz való hozzáférésben megkülönböztetik a védettségi igazolvánnyal rendelkező és nem rendelkező természetes személyeket. Mivel a védettségi igazolvánnyal nem rendelkezők nem élvezhetik e szolgáltatásokat, a szabályozás rájuk nézve hátrányosnak minősül.
- [79] 5.2. Az indítványozók az oltást felvett, illetve a fertőzésen átesett személyeket és az oltási programban részt nem vett személyeket egymással azonos helyzetben lévőeknek tekintik. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság elsőként azt hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésén nyugvó csoportképzés szempontjából annak van jelentősége, hogy értékelhető, pozitív (köz)egészségügyi hatással bírnak-e az R1. szerinti értelemben védettségre jogosító körülmények: legalább az első oltás felvétele vagy pedig a fertőzés okozta betegségen való átesés. Amennyiben ezek alkalmasak arra, hogy csökkentsék a megfertőződésnek, a fertőzés továbbadásának, illetve annak az esélyét, hogy megfertőződés esetén a betegség súlyos – kórházi ápolást indokoló – vagy akár halálos eredményre vezető – szövődményekkel folyjon le, akkor a védettségi igazolvány birtokosainak helyzete nem azonos azokéval, akik a védettségi igazolványra nem jogosultak.
- [80] Minthogy a fenti mérlegelés nem választható el tudományos – virológiai, biológiai, orvostudományi – szakkérdésektől, az Alkotmánybíróság emlékeztet a hasonló ügyekben kialakított gyakorlatára, miszerint az egészségügyi beavatkozásokkal kapcsolatos szaktudományos kételyek megítélése és a versengő álláspontok közti választás kívül esik a kompetenciáján {39/2007. (VI. 20.) AB határozat (a továbbiakban: Abh5.) ABH 2007, 464, 484} a felhívott határozatot az Alaptörvény hatálybalépése után megerősítette a 3080/2019. (IV. 17.) AB határozat (a továbbiakban: Abh6.), illetve az „Alaptörvény értelmében az alkotmánybírósági eljárás célja nem lehet az, hogy

a tudományos oldalról vitatott kérdésekben állást foglaljon” (Abh1., Indokolás [23]). Az Alkotmánybíróság hasonló ügyekben arra is rámutatott, hogy „a természettudományos ismeretekkel összefüggő alkotmányossági problémák megoldásához a szaktudományos álláspontoknál szélesebb vizsgálódás lehet szükséges” (Abh5., ABH 2007, 464, 484). E kiterjesztett vizsgálat keretében az Alkotmánybíróság az adott időpontban „meghatározó tudományos világgép” figyelembevételével járt el, amelynek forrásaként például az Egészségügyi Világszervezet (a továbbiakban: WHO) vonatkozó dokumentumaira támaszkodott (Abh5., ABH 2007, 464, 484). Az e-cigaretákkal kapcsolatos alkotmányossági kérdések megítélése során is elzárkózott az Alkotmánybíróság a szaktudományos kérdésekben való állásfoglalástól. „Ugyanakkor az értelmezési tartományba be kellett emelni az e-cigaretta-fogyasztás mértékadó nemzetközi fórum általi megítélését.” (Abh1., Indokolás [23]) Az idézett határozatában az Alkotmánybíróság a WHO és az Európai Unió ajánlásait, keretegyezményeit és más jogpolitikai dokumentumait tekintette át (Abh1., Indokolás [24]–[27]).

- [81] Kifejezetten a – gyermekkori – védőoltások alkotmányjogi megítélésével is többször foglalkozott már az Alkotmánybíróság. E tekintetben kiemelkedő jelentőségű az, hogy „az alkotmánybírói eljárás során nem kérdőjelezhető meg, hogy a védőoltások (köztük az életkorhoz kötött védőoltások) az emberi szervezet fertőző betegségekkel szembeni ellenálló képességének fokozását és a fertőző megbetegedések elterjedésének megelőzését szolgálják. Tehát egyfelől az egyént (a gyermeket) védik a fertőzéstől, másfelől a gyermeket körülvevő kisebb közösséget, valamint az egész társadalmat a járványok megjelenésétől.” (Abh6., Indokolás [43])
- [82] 5.3. Az Alkotmánybíróság a konkrét ügyben való csoportképzés megalapozott eldöntéséhez ezért elsősorban abból indult ki, hogy valamennyi Magyarországon alkalmazott vakcina rendelkezik az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet engedélyével. Ezek mindegyikét alkalmasnak találta az erre illetékes magyar hatóság arra, hogy elősegítse a védettség kialakulását a fertőzéssel szemben.
- [83] Mindezek mellett az Alkotmánybíróság áttekintette a mértékadó nemzetközi fórumok koronavírus oltásokkal kapcsolatos jogpolitikai dokumentumait, ajánlásait, álláspontját is.
- [84] A WHO a honlapján hirdeti, hogy a koronavírus-világjárvány leküzdésének elsődleges eszköze a biztonságos és hatékony oltásokhoz való méltányos és igazságos hozzáférés, ezért a WHO támogatja a vakcinákkal kapcsolatos kutatásokat és fejlesztéseket, azok gyártását és felhasználását (lásd: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>).
- [85] A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (a továbbiakban: OECD) is hangsúlyozza, hogy „a globális tudományos közösségben széles körben elfogadott, hogy a COVID-19 járvány legyőzésének leghatékonyabb módja a lakosság tömeges átoltottságának világszerte való elérése” (Enhancing public trust in COVID-19 vaccination: The role of governments, OECD, 2021 – https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=1094_1094290-a0n03doefx&title=Enhancing-public-trust-in-COVID-19-vaccination-The-role-of-governments&_ga=2.142315570.1075585208.1627418280-45660234.1627418280).
- [86] Az ET közgyűlési határozata – amelyet az egyik indítvány is felhívott és amely a koronavírus ellen beoltottak, be nem oltottak közti diszkrimináció, azaz hátrányos megkülönböztetés megelőzésére szólítja fel az ET tagállamait – is a világjárvány legyőzésének hatékony eszközeként kezeli az oltást, amelynek világszinten egyenlő elosztásának fontosságára is figyelmeztet.
- [87] Az Európai Unió a koronavírus-világjárvány elleni védekezés legfontosabb eszközeként kezeli az oltási programot. Az Európai Bizottság 2020. június 1. napján tette közzé a COVID-19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégiát, amely szerint „[a] Covid19-világjárvány roppant emberi és gazdasági költségeket ró az Európai Unióra és a világra. A válság tartós megoldása minden bizonnyal a vírus elleni hatékony és biztonságos oltóanyag kifejlesztésében és bevetésében rejlik.” [COM(2020) 245 – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Beruházási Banknak a Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégiáról]
- [88] A ma meghatározó tudományos világgép alapján a WHO és más globális intézmények, szerveződések kampányt folytatnak a minél szélesebb körű vakcináció érdekében, mert az oltás alkalmas arra, hogy a járványt megfékezze, annak negatív társadalmi és gazdasági hatásait mérsékelje. Mindezek alapján megállapítható, hogy a magyarországi jogalkotás is ezen keretek között helyezkedik el.
- [89] A csoportképzés során az Alkotmánybíróság figyelemmel volt – az eddig áttekintett, kötelező erővel nem bíró dokumentumok mellett – az Európai Unió jogi kötőerővel rendelkező aktusaira is. A másodlagos uniós jogi források közül az Európai Parlament és a Tanács COVID-19-világjárvány idején a szabad mozgás megkönnyítése érdekében az interoperábilis, COVID-19-oltásra, tesztre és gyógyultságra vonatkozó igazolványok (uniós digitális Covid-igazolvány) kiállításának, ellenőrzésének és elfogadásának keretéről szóló 2021/953 (EU) rendelete a magyar védettségi igazolványhoz hasonló igazolvány bevezetéséről szól, amelynek célja az uniós polgárok szabad mozgásának elősegítése. A rendelet koronavírus ellen beoltottak, illetve a fertőzésen átesettek részére biztosítja

az uniós digitális Covid-igazolványra való jogosultságot. E rendelet preambuluma szerint „[a]zok a személyek, akiket beoltottak, vagy akik a közelmúltban negatív Covid19 teszteredményt kaptak, valamint akik az előző 6 hónapban felgyógyultak a Covid19-ből, a jelenlegi – és folyamatosan alakuló – tudományos bizonyítékok alapján úgy tűnik, hogy kisebb kockázattal fertőznek meg másokat a SARS-CoV-2-vel. Nem szabad korlátozni azon személyek szabad mozgását, akik – például azért, mert védettek a SARS-CoV-2-vel szemben, és nem adhatják tovább azt – megalapozott tudományos bizonyítékok alapján nem jelentenek jelentős közegészségügyi kockázatot, mivel az ilyen korlátozások nem szükségesek a közegészség védelemére vonatkozó célkitűzés eléréséhez.” [Az Európai Parlament és a Tanács 2021/953 (EU) rendelet, Preambulum (7)] Azaz az uniós jog is alacsonyabb közegészségügyi kockázatúnak ismeri el a fertőzésen átesetteket és az oltottakat azoknál, akik oltással nem rendelkeznek, illetve nem estek át a fertőzésen.

- [90] 5.4. E helyütt utal az Alkotmánybíróság a nyilvánosságban is megjelenő, a Kormány által működtetett Koronavírus Tájékoztatói Központtól, illetve az Országos Kórházi Főigazgatóságtól származó azon adatokra, amelyek alátámasztják, hogy az oltás – a teljes alapimmunizáláshoz két dózist igénylő vakcinatípusok esetében már az első adag – felvétele után nagyon csekély a valószínűsége a megfertőződésnek, még kisebb a kórházba kerülésnek és még marginálisabb az elhalálozásnak. A mutatók a második dózis beadását követően tovább javulnak.
- [91] 5.5. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy azok, akik védettségi igazolvánnyal rendelkeznek, mert az oltást felvették, vagy a fertőzésen átestek, nem alkotnak homogén csoportot azokkal, akik személyében ez a feltétel nem áll fenn. Az R1. szerinti védettséggel rendelkező személyek kisebb arányban vannak kitéve a megfertőződés veszélyének, kisebb eséllyel adják tovább a fertőzést, illetve – megfertőződés esetén – a betegség akár tünetmentesen, de valószínűsíthetően kevésbé súlyos szövődményekkel zajlik le szervezetükben.
- [92] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben ismételten emlékeztet arra, hogy következetes gyakorlata szerint abban az esetben, ha szaktudományi kérdésekben mértékadó nemzetközi intézmény által képviselt álláspont egyértelműen azonosítható, azt elfogadja, mivel ezen álláspont szaktudományos megalapozottságának elvitatása kívül esik az Alkotmánybíróság hatáskörén (lásd különösen: Abh1., Indokolás [23] és Abh6., Indokolás [43]).
- [93] Az Alkotmánybíróság már többször kifejtette, hogy „nem minősül megengedhetetlen megkülönböztetésnek, ha a jogi szabályozás eltérő jogalanyi körre vonatkozóan állapít meg eltérő rendelkezéseket. Az egyenlőség követelménye a jog általi egyenlőként való kezelésre irányuló alkotmányos elv, amely az azonos (homogén) szabályozási körbe vont jogalanyoknak a jogokból való egyenlő részesedését védi. Ez tehát azt jelenti, hogy abban az esetben minősül alaptörvény-ellenesnek a megkülönböztetés, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne.” {Legutóbb lásd: 3073/2021. (III. 4.) AB határozat, Indokolás [19]} Amennyiben tehát különböző helyzetben lévő személyeket, csoportokat kezel eltérően a jogalkotó, a támadott szabályozás diszkriminatív jellege nem állapítható meg az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése alapján.
- [94] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a fentebb kifejtett okoknál fogva mindazok, akik az oltást beadatják, hozzájárulnak nemcsak a saját, hanem szűkebb közösségük, a társadalom többi tagjának egészségének megőrzéséhez, valamint a világjárvány felszámolásával összefüggő erőfeszítésekhez és a korlátozások felszámolásához is (hasonlóan lásd a kötelező oltások szerepéről: Abh6., Indokolás [42]).
- [95] 6. A különleges jogrend módosított hatalommegosztási struktúrájából – különösen az Alaptörvény 54. cikk (2) bekezdéséből fakadóan az alkotmányossági korlátok átalakulása következik. Ennélfogva – az Abh4.-ben kimunkált tesztből kiindulva – az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdésének fényében a XV. cikk (2) bekezdése szerinti teszt keretében akkor is értékeli az időbeliség szempontját – tehát azt, hogy a jogalkotó eleget tett-e azon kötelezettségének, hogy időközönként meggyőződjön a korlátozás fenntartásának, meghosszabbításának indokoltságáról –, ha a támadott szabályozás vizsgálata az arányossági próbáig nem jut el. Ez következik az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdéséből, miszerint „[a] Kormány (2) bekezdés szerinti rendelete tizenöt napig marad hatályban, kivéve, ha a Kormány – az Országgyűlés felhatalmazása alapján – a rendelet hatályát meghosszabbítja”. Kétségtelen, hogy az idézett rendelkezés második fordulata nem tartalmaz határozott időtartamot, de abból – azt az első fordulattal együttesen értelmezve – következik, hogy a veszélyhelyzetben hozott kormányrendeleti jogalkotás az Országgyűlés által adott felhatalmazás alapján is csak korlátozott időtartamú lehet. Ezek előre bocsátása után a XV. cikk (2) bekezdése szerinti teszt keretében vizsgálni kell, hogy a jogalkotó eleget tett-e azon kötelezettségének, hogy a támadott szabályozást a folyamatosan változó járványügyi helyzetnek megfelelően felülvizsgálja.
- [96] A határozat indokolásának I/2. pontjában (Indokolás [2] és köv.) részletesen bemutatott szabályozási környezet – különösen a Tv1. és Tv2. határozott időre szóló felhatalmazásai az R1. hatályának meghosszabbítására –

és az R1. módosításai kellően alátámasztják azt, hogy a Kormány a támadott korlátozások fenntartását a járványhelyzet alakulásához – köztük elsősorban az átoltottság mértékéhez – igazította. E helyütt utal az Alkotmánybíróság a határozat I. részében már bemutatott tényre, miszerint 2021. július 3. napjával – a 365/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet nyomán – a támadott rendelkezések közül az R1.-nek a zenés, táncos rendezvényekre vonatkozó 6. § (2g) bekezdése, a vendéglátó üzletekre vonatkozó 8. §-a, a szálláshelyekre vonatkozó 10., 12. és 13. §-a hatályukat veszítették. Emellett rámutat az Alkotmánybíróság arra is, hogy arról, hogy a járványhelyzet alakulását jellemző mutatók közül a jogalkotó ezt tartotta a járványügyi korlátozások enyhítése szempontjából relevánsnak, a határozat indokolásának I/2. pontjában (Indokolás [2] és köv.) bemutatott jogszabályok szövegéből mindenki értesülhetett.

- [97] A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a jogalkotó az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdéséből levezethető azon kötelezettségének, hogy a veszélyhelyzet alapjául szolgáló járványhelyzet változásai fényében rendszeresen felülvizsgálja a korlátozó intézkedések fenntartásának szükségességét, eleget tett.

V.

- [98] 1. Az indítvány2.-ben és indítvány4.-ben megjelenő azon panaszelemek tekintetében, mely szerint sérül az indítványozók Alaptörvény II. cikkében megfogalmazott önrendelkezési joga, az alábbiakat állapította meg az Alkotmánybíróság.
- [99] 2. Az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése értelmében „[k]ülönleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása – a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)–(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével – felfüggeszhető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható”. Az Alkotmánybíróság korábbi döntésében is megerősítette, hogy az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdésében kivételként megfogalmazott alapjogok érintettsége esetén az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti – tehát nem a különleges jogrendre tekintettel módosított – alapjogkorlátozási tesztet alkalmazza még abban az esetben is, ha a támadott szabályozást az Alaptörvény 53. cikk (2) alapján kibocsátott kormányrendelet hordozza: „[k]ülönleges jogrend idején a jogalkotó az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése alapján, az ott meghatározott kivételektől eltekintve hozhat olyan rendkívüli intézkedéseket, amelyek ideiglenesen valamely alapjog gyakorlásának teljes felfüggesztésével járnak” (Abh4., Indokolás [25]). Mivel az indítványok ezen eleme az Alaptörvény II. cikkéből levezethető jelen ügy egészségügyi önrendelkezési joggal összefüggő, az Alaptörvény II. cikkén nyugvó eleme az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdésében felsorolt kivételek között szerepel, az Alkotmánybíróság azt az általános alapjogkorlátozási teszt alkalmazásával bírálta el.
- [100] 3. Az Alkotmánybíróság számos alkalommal foglalkozott már az önrendelkezési jog és annak egészségüggyel kapcsolatos jogviszonyokra konkretizált formájával, az egészségügyi önrendelkezési joggal. Az Alkotmánybíróság azt is megállapította már, hogy „az Alaptörvény II. cikke és az Alkotmány 54. § (1) bekezdése egyező tartalommal rögzíti minden ember jogát az emberi méltósághoz, így az Alkotmánybíróság nem látja indokát annak, hogy az emberi méltóság és az abból levezethető önrendelkezési jog értelmezése tekintetében a korábbi határozataiban szereplő érvek és megállapítások alkalmazhatóságától eltérjen. Ezért az Alkotmánybíróság a korábbi határozataiban az emberi méltóságra és az önrendelkezési jogra vonatkozóan megfogalmazott álláspontját jelen ügyben is irányadónak tekinti.” {24/2014. (VII. 22.) AB határozat (a továbbiakban: Abh7.), Indokolás [130]} Az önrendelkezési jog forrása az emberi méltósághoz való jog, ekképpen az önrendelkezési jog az emberi méltóság része, abból levezethető jogosultság (Abh7., Indokolás [131]). Figyelemmel arra, hogy – a határozat indokolásának V/2. pontjában (Indokolás [99]) bemutatottak szerint – az alapjog-korlátozás alkotmányosságának vizsgálati szempontrendszere az Alaptörvény II. cikke esetén normál jogrendben és különleges jogrend időszak alatt is azonos, az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatából indult ki az alapjog-korlátozás megítélése során.
- [101] Az emberi méltósághoz való jog mint anyajog részjogosultságaival kapcsolatban hangsúlyozta az Alkotmánybíróság, hogy „az emberi méltóság csak az élethez való joggal egységben korlátozhatatlan, azonban egyes részjogosítványai – így az önrendelkezési jog is –, más alapjogokhoz hasonlóan korlátozhatók” (Abh7., Indokolás [131]). A cselekvési autonómiával összefüggésben szintén annak korlátozhatóságára mutatott rá későbbi határozatában is az Alkotmánybíróság: „az Alaptörvény II. cikkének (emberi méltósághoz való jog) alkotmányos védelmi köréből nem az érinthetetlen »méltóságmag« állt az alkotmányossági vizsgálat középpontjában, hanem annak szelvényjogát képező önrendelkezési jog mint az emberi méltósághoz való jog korlátozható aspektusa, illetve azzal összefüggésben a cselekvési autonómia [...] állított sérelme” {19/2019.

(VI. 18.) AB határozat, Indokolás [97]]. Mindezekre tekintettel az egészségügyi önrendelkezési jog korlátozásának alkotmányossága a jelen ügyben is az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti teszt alapján ítélandó meg.

- [102] 4. Az alapjog-korlátozási teszt első lépcsője annak meghatározása, hogy az indítványban szereplő alapjogba történt-e beavatkozás, azaz megállapítható-e érdemi összefüggés a támadott szabályozás és a megjelölt alapjog között {lásd például: 24/2017. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [35]; 4/2018. (IV. 27.) AB határozat, Indokolás [53]}.
- [103] Az önrendelkezési jog lényege az egyén döntési szabadsága, amely a cselekvési autonómiájában ölt testet (vö. Abh7., Indokolás [140]). Az önrendelkezési jogba történő beavatkozásnak több szintje különböztethető meg. A legsúlyosabb és legnyilvánvalóbb az, ha a jogalkotó az egyén döntési szabadságát elvonja azáltal, hogy jogszabályba foglalt tilalmat állít fel vagy kötelezettséget ír elő. Az oltásokkal kapcsolatban ilyen lehet az, ha a jogalkotó oltás felvételét pro forma is kötelezővé teszi. A jelen ügyben ilyen körülmény nem merült fel, ezt az indítványok sem állították. Az önrendelkezési jogba történő beavatkozás további formája az, ha a jogalkotó nem expressis verbis ír elő valamilyen kötelezettséget, azonban az egyén számára a döntés szabadságát látszólagossá teszi. Ilyen eset lenne az oltásokkal kapcsolatban az, ha de facto kényszerítővé tenné a jogalkotó az oltás felvételét az által, hogy az attól való tartózkodás ugyan jogszerű, annak következményei azonban olyan súlyosak, hogy az elzárkózás nem valós lehetőség (például azért, mert a jogalkotó a létszükségletek kielégítését ellehetetleníti). A jelen ügyben azt, hogy az oltás felvételének mellőzése még az R1. kifogásolt rendelkezései mellett is reális opció maradt, az indítványozók példája is alátámasztja: ha a támadott szabályozás kényszerítő erejű lett volna, akkor az indítványozók sem tudtak volna elzárkózni az oltás felvételétől. A kifogásolt szabályozási megoldás arra korlátozódott, hogy számos, a közösségi életet érintő korlátozás alóli mentesülés lehetőségét helyezte kilátásba az R1. szerinti védettséggel nem rendelkezők számára arra az esetre, ha az oltást felveszik, ami ösztönzőleg hathat számukra. Ezért az oltással, azaz egy invazív egészségügyi beavatkozással (Abh5., ABH 2007, 464, 476) kapcsolatos mérlegelésüket a jogalkotó az általa helyesnek vélt irányba terelte. Ekképpen a tárgybéli ügy szempontjából annak van jelentősége, hogy a támadott jogszabályokban megjelenő ösztönzés releváns összefüggésbe hozható-e az önrendelkezéshez való joggal.
- [104] Minden, egyéni elhatározáshoz jogkövetkezményt rendelő szabályozás szükségképpen befolyásolja az egyén döntését, a jogrendszer ilyen szempontból bizonyos magatartásokra, ügyletekre ösztönző, míg más magatartásoktól, döntésektől elrettentő rendelkezések sokaságaként értelmezhető.
- [105] Minderre figyelemmel nem állapítható meg érdemi összefüggés a támadott szabályozás és az emberi méltósághoz való jog között, ekképpen az alapjogkorlátozás ténye – így pedig a kifogásolt rendelkezések alaptörvényellenessége – fogalmilag kizárt.

VI.

- [106] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az R1. támadott rendelkezései alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.
- [107] Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1093/2021.

**Az Alkotmánybíróság 28/2021. (XI. 5.) AB határozata
a veszélyhelyzet idején a felsőoktatást érintő egyes szabályokról szóló 522/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet
alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére, valamint alkalmazási tilalom kimondására
irányuló bírói indítvány elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Dienes-Oehm Egon, dr. Juhász Imre, dr. Salamon László és dr. Szabó Marcel* párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó és dr. Schanda Balázs* különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a veszélyhelyzet idején a felsőoktatást érintő egyes szabályokról szóló 522/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére, valamint alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A Fővárosi Törvényszék az előtte folyamatban lévő közigazgatási jogvita elbírálása iránti 105.K.708.006/2020/24. számú perben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybírósághoz 2021. április 8-án érkezett bírói kezdeményezéssel élt a veszélyhelyzet idején a felsőoktatást érintő egyes szabályokról szóló 522/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) ellen, annak alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését, valamint a támadott jogszabály perbeli alkalmazhatóságának kizárását kérve.
- [2] Az indítványozó bírói tanács előadta, hogy az előtte folyamatban lévő ügy előzményeként az Országgyűlés 2020. július 3-án fogadta el a 2020. július 9-én hatályba lépett, a Színház- és Filmművészeti Alapítványról, a Színház- és Filmművészetért Alapítvány és a Színház- és Filmművészeti Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi LXXII. törvényt (a továbbiakban: SZFE-törvény). Az SZFE-törvény alapján az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy az állam nevében tegye meg a szükséges intézkedéseket a Színház- és Filmművészetért Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) közérdekű vagyonkezelő alapítvány formájában történő létrehozatalára. Az Alapítvány alapító okiratában gondoskodni kell arról, hogy az alapítói jogok teljes körének gyakorlására az innovációs és technológiai miniszter (a továbbiakban: miniszter) kerüljön kijelölésre; az Alapítvány kuratóriuma elnökét és tagjait a miniszter jelöli ki (SZFE-törvény 1. §). Az Alapítvány feladata oktatási intézmény, kiemelten a Színház- és Filmművészeti Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) alapítói, fenntartói jogainak gyakorlása, működési feltételei, intézményfejlesztési céljai megvalósításának biztosítása, amelynek érdekében gazdasági tevékenysége keretében az alapító által rendelt, valamint az Alapítványhoz csatlakozók által nyújtott vagyont kezeli. Az SZFE-törvény 2020. szeptember 1-jén hatályba lépett 3. § (1) bekezdése az Egyetem fenntartói jogát alapítói vagyoni juttatásként az Alapítvány tulajdonába adta. Az alapítói jogok gyakorlása tekintetében az SZFE-törvény 8. §-a az innovációért és technológiáért felelős minisztert jelöli ki, aki ezt a jogát 2021. december 31-ig gyakorolja, 2022. január 1. után az Alapítvány kuratóriuma is gyakorolhatja az alapítói jogok teljes körét (SZFE-törvény 8. §).
- [3] Az Alapítvány 2020. augusztus 24-én elfogadta az Egyetem Alapító Okiratát, valamint ugyanazon a napon a 2020. szeptember 1-jétől hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatát, amelyet ezt követően több alkalommal módosított. Az Alapítvány, a közigazgatási jogvitában alperes, 2020. november 6-án kelt 1/2020. (11. 6.) számú, 2/2020. (11. 6.) számú, 3/2020. (11. 6.) számú és 4/2020. (11. 6.) számú határozataiban megállapította, hogy jelen körülmények között az Egyetemen az oktatás feltételei, a hallgatói jogok érvényesülése és védelme, a megfelelő és biztonságos munkakörülmények, valamint az egyetem akadémiai autonómiája nem biztosítható. A 2020/2021. tanév 2021. február 1. napjától – kizárólag további oktatási infrastruktúra kialakítása és igénybevétele, egyúttal a jelenlegi infrastruktúra részleges kiváltása mellett – folytatható, az így biztosított feltételek megteremtéséig oktatási tevékenység az egyetemen nem végezhető. Továbbá, mivel az első félévben felvett tárgyakhoz tartozó kreditek teljesítéséről meggyőződni nem lehet, így azok elismerésére, illetve a tanév során történő figyelembevételére nincsen mód. Az Alapítvány felkérte az intézmény vezetését, hogy a fentiek végrehajtásához szükséges

intézkedéseket tegyék meg, így különösen az egyetemi közösséget megfelelően tájékoztassák, és intézkedjenek a tanév szükség szerinti meghosszabbításáról, azzal, hogy az első féléves tárgyak teljesíthetőségét a következő félévek során lehetőség szerint biztosítsák.

- [4] A 2020. november 25. napján kihirdetett, és 2020. november 26. napján hatályba lépett R. szerint a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet] szerinti veszélyhelyzet ideje alatt közegészségügyi, közbiztonsági okból, természeti csapás vagy a tanév rendjét és a hallgatói jogok érvényesülését közvetlenül fenyegető, elháríthatatlan helyzet (a továbbiakban: rendkívüli helyzet) esetén a fenntartó a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 73. § (5) bekezdésében és 74. §-ában foglalt felelőssége körében – az Oktatási Hivatal tájékoztatása mellett – megállapíthatja, hogy a tanulmányi kötelezettségek jogszerű teljesítésének feltételei nem állnak fenn vagy nem biztosíthatók, illetve azok nem ellenőrizhetők általa. Az Nftv. 58. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően a döntés elleni keresetlevél benyújtásának nincs halasztó hatálya, és azonnal végrehajtható. Az R. alapján a rendkívüli helyzettel érintett félév, illetve tanév nem számít be az Nftv. 47. § (1) bekezdése, 48. § (2) bekezdése, 48/A. § a) pontja, valamint 53. § (4) bekezdése szerinti határidőbe.
- [5] Az R. 1. §-a alapján az alperes az 1/2020. (11. 6.) számú, 2/2020. (11. 6.) számú, 3/2020. (11. 6.) számú és 4/2020. (11. 6.) számú határozatok egyidejű hatályon kívül helyezése mellett az 1/2020. (11. 27.) számú határozatában megállapította, hogy – a rendkívüli helyzetre tekintettel – az Egyetemen a tanulmányi kötelezettség jogszerű teljesítésének feltételei nem állnak fenn, azok nem biztosíthatók, általa nem ellenőrizhetők. A 2/2020. (11. 27.) számú határozat szerint a hallgatói jogok érvényesülése érdekében a 2020/2021. tanév 2021. február 1. napjától kizárólag további oktatási infrastruktúra kialakítása és igénybevétele, egyúttal a jelenlegi infrastruktúra részleges kiváltása mellett, valamint az intézményi és oktatási folyamatok teljes körű kontrollálhatósága esetén folytatható, az így biztosított feltételek megteremtéséig oktatási tevékenység az Egyetemen nem végezhető. Az alperes döntéséről tájékoztatta az Egyetemet.
- [6] A felperes, az Egyetem Hallgatói Önkormányzata, közigazgatási jogvitát kezdeményezett az alperes fenntartó 2020. november 27-én meghozott intézkedéseivel szemben, valamint kérte, hogy a bíróság kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását az R. alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [7] Az indítványt előterjesztő bíróság álláspontja szerint az Alaptörvény és az Alkotmány egyetemi autonómiát érintő rendelkezései érdemben nem változtak, ezért a bírói kezdeményezés szempontjából továbbra is irányadónak tekinti elsősorban a 41/2005. (X. 27.) AB határozatban megfogalmazott megállapításokat.
- [8] Az egyetemi autonómia megvalósulásához nélkülözhetetlen, hogy a felsőoktatási intézmény a tudományos tevékenységgel közvetlenül összefüggő kérdésekben autonómiával rendelkezzen a végrehajtó hatalommal szemben. Ezen autonómia alapvető feltétele, hogy az intézmény független képviseleti szervvel rendelkezzen, a fenntartó képviselője nem veszélyeztetheti az intézmény autonómiáját, az egyetemi autonómia alanyai ugyanis az intézmény, az oktató, a kutató és a hallgató, illetve ezek közössége. Az egyetemi autonómiából kifolyólag a képviseleti szervet kell felhatalmazni norma- és szabályalkotásra, és garantálni kell emellett az érintettek jogorvoslathoz való jogát is. A szervezeti függetlenség a döntési jogosultságok, szervezeti hatáskörök összességének gyakorlását jelenti. Az intézményi autonómiához tartozik a gazdálkodási autonómia is. A jogosultak, azaz a tudomány művelői, csak akkor tudják indokolatlan befolyástól mentesen folytatni a tevékenységüket, ha azt a felsőoktatási intézmény szervezete, illetve az oktatást, a tudományt érintő döntések meghozatalának rendje kellő módon biztosítja. Nem tekinthető alkotmányosnak az a törvényi szabályozás, amely az önkormányzás jogának kiüresedéséhez vezet: a fenntartó számára az autonóm működést közvetlenül érintő jogosítványok adása, a túl széles körű felhatalmazás az intézményi autonómia megszűnését vonja maga után. A kezdeményező bíróság utalt továbbá a Magna Charta Universitatum alapelveire. A bíróság köztudomású tényként hivatkozott az Egyetem modellváltása körüli visszasságokra.
- [9] A kezdeményező bíróság álláspontja szerint a fenntartó az R.-re hivatkozással állapította meg, hogy a tanulmányi kötelezettségek jogszerű teljesítésének feltételei az Egyetemen, a továbbra is fennálló helyzetre tekintettel, nem biztosítottak. Az R. normaszövege rendkívül széles körben biztosítja azt a jogot a fenntartónak, hogy a tanulmányi kötelezettségek jogszerű teljesítése feltételeinek fenn nem állását, vagy azok általa nem biztosíthatóságát, illetve ellenőrizhetőségét állapítsa meg. A kezdeményező bíróság álláspontja szerint a jogalkotó az R.-t az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdése mellett a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Katasztrófavédelmi tv.) 51/A. §-a szerinti felhatalmazás alapján alkotta meg. A jogalkotó garanciális jelentőséget tulajdonított a felhatalmazó rendelkezés alkalmazási körének, amelynek az abban foglaltak szerint a szükségességi és arányossági követelményeknek is meg kell felelnie. A kezdeményező bíróság utal arra, hogy az államnak a felsőoktatással kapcsolatos alkotmányos feladata, hogy

a tanuláshoz való jog objektív, személyi és tárgyi előfeltételeit megteremtse, és azok fejlesztésével e jogot igénye szerint bármely, a felsőfokú oktatásban való részvétel szempontjából megfelelő képességekkel rendelkező állampolgár részére biztosítsa. A bíróság álláspontja szerint alaptörvény-ellenes az R.-ből eredő azon szabályozás, amely a fenntartó részére ilyen széles körű lehetőséget biztosít, a „rendkívüli helyzet” olyan tág meghatározás, és ebből fakadóan tág döntési kompetenciát jelent, amely meghaladja a felhatalmazó rendelkezések szerinti, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása iránti célokat. A fenntartóra telepített döntési jogkör és az alapján a felsőoktatási intézményben az oktatási tevékenység teljes megtiltását eredményező intézkedés által történő korlátozás nem arányos az elérni kívánt céllal, különös tekintettel arra, hogy a rendkívüli helyzetben az R.-től eltérő célra történő korlátozás lehetősége sem kizárt.

- [10] A kezdeményező bíróság álláspontja szerint az arányosság körében figyelemmel kell lenni a tanulmányi kötelezettségek jogszerű teljesítésének fenn nem állását megalapozó intézkedés ultima ratio jellegére, figyelembe kell venni az ennél enyhébb korlátozások lehetőségét, amelyre azonban az R. nem biztosít lehetőséget.
- [11] A kezdeményező bíróság álláspontja szerint ezért az R. sérti a felhatalmazó rendelkezésekben megkövetelt, valamint az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében kifejezésre juttatott szükségesség és arányosság követelményét, továbbá nem felel meg a felhatalmazó rendelkezésekben foglalt céloknak sem.
- [12] A bíróság álláspontja szerint az R. az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdését korlátozó szabályt vezet be, mert a felsőoktatási intézmény önállóságának korlátozását teszi lehetővé a felsőoktatási intézmény fenntartója részére. Az oktatási tevékenység felfüggesztése a felsőoktatási intézmény autonómiájának elvonását jelenti, és az intézmény alapvető működését és az abból eredő oktatási tevékenységet érintő koncentrált döntési jogkör fenntartóhoz telepítése a felsőoktatási intézmény működési önállóságának, az oktatás biztosításának, hozzáférhetővé tételének intézményi autonómiából eredő alapvető alkotmányos követelménye szenved sérelmet. A bíróság álláspontja szerint a fenntartónak a felsőoktatási intézmény autonóm működését közvetlenül érintő diszkrecionális jogköre olyan széles körű felhatalmazást ad, amely a felsőoktatási intézmény önállóságának és függetlenségének a megszűnését vonja maga után.
- [13] A felsőoktatásért felelős miniszter felsőoktatásért is felelős államtitkára az Abtv. 57. § (1b) bekezdésében foglaltak alapján tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az ügygel kapcsolatos álláspontjáról.

II.

- [14] 1. Az Alaptörvény bírói kezdeményezéssel érintett rendelkezései:
 „X. cikk (3) Magyarország védi a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia tudományos és művészeti szabadságát. A felsőoktatási intézmények a kutatás és a tanítás tartalmát, módszereit illetően önállóak, szervezeti rendjüket törvény szabályozza. Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodási rendjét törvény keretei között a Kormány határozza meg, gazdálkodásukat a Kormány felügyeli.”
 „XI. cikk (1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.
 (2) Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.”
- [15] 2. A bírói kezdeményezésben felhívott R. érintett rendelkezései:
 „A Kormány
 az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára,
 a 3. § tekintetében az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a koronavírus-világjárvány második hulláma elleni védekezésről szóló 2020. évi CIX. törvény 2. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján,
 az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:
 1. § (1) A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt közegészségügyi, közbiztonsági okból, természeti csapás vagy a tanév rendjét és a hallgatói jogok érvényesülését közvetlenül fenyegető, elháríthatatlan helyzet (a továbbiakban együtt: rendkívüli helyzet) esetén a fenntartó

a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 73. § (5) bekezdésében és 74. §-ában foglalt felelőssége körében – az Oktatási Hivatal tájékoztatása mellett – megállapíthatja, hogy a tanulmányi kötelezettségek jogszerű teljesítésének feltételei nem állnak fenn vagy nem biztosíthatóak, illetve azok nem ellenőrizhetőek általa. Az Nftv. 58. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően a döntés

a) elleni keresetlevél benyújtásának nincs halasztó hatálya és

b) azonnal végrehajtható.

(2) A rendkívüli helyzettel érintett félév, illetve tanév nem számít be az Nftv. 47. § (1) bekezdése, 48. § (2) bekezdése, 48/A. § a) pontja, valamint 53. § (4) bekezdése szerinti határidőbe.

2. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 3. § 2020. december 8-án lép hatályba.”

III.

- [16] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megvizsgálta, hogy a bírói kezdeményezés megfelel-e az Abtv. 25. és 52. §-ában írt formai és tartalmi feltételeknek {3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [15]–[24]; 3242/2017. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [7]; 3102/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [17] Az Abtv. 25. §-a értelmében a bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – abban az esetben kezdeményezheti az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, ha az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította.
- [18] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] kérelem az Abtv. 52. § (1) bekezdésében megkövetelt határozottságnak (applicatio certa) akkor felel meg, ha az (1b) bekezdésben felsorolt feltételeknek eleget tesz, így pontosan és egyértelműen megjelöli az indítvány indokait, az indítvány által támadott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést, az Alaptörvény vagy nemzetközi szerződés megsértett rendelkezését. Az indítványnak indokolnia kell továbbá, hogy a sérelmezett jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá kifejezett kérelmet kell tartalmaznia a támadott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására és alkalmazása tilalmának kimondására. Nem alkalmas az indítvány az érdemi elbírálásra, ha félreérthetően jelöli meg az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél {3175/2014. (VI. 18.) AB végzés, Indokolás [5]}, vagy pusztán megjelöli azt, de nem indokolja meg – nem tartalmaz részletes érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a támadott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés [3136/2013. (VII. 2.) AB végzés, 3193/2014. (VII. 15.) AB végzés, 3226/2013. (XII. 12.) AB végzés]. Az elégtelen indokolás miatt akadálya az érdemi elbírálásnak az is, ha a támadott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés és az Alaptörvény megjelölt rendelkezése között nem állapítható meg összefüggés [3269/2012. (X. 4.) AB határozat, 12/2014. (IV. 10.) AB határozat, 3025/2014. (II. 17.) AB határozat, 37/2013. (XII. 5.) AB határozat, 3074/2013. (III. 14.) AB határozat] vagy az alkotmányjogi értelemben nem releváns [3009/2012. (VI. 21.) AB határozat]” {3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [19]} Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a kezdeményezés megjelöli a támadott jogszabályt és jogszabályi rendelkezéseket, valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit.
- [19] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés az Abtv. 25. §-ában, valamint 52. § (1) és (1b) bekezdéseiben előírt, az Alkotmánybíróság 3058/2015. (III. 31.) AB végzésével értelmezett feltételeknek megfelel.
- [20] Ezen túlmenően a kezdeményező bírói tanács intézkedett az eljárás felfüggesztése iránt, és az indítvány határozott kérelmet tartalmaz, valamint pontosan és egyértelműen megjelöli az indítvány indokait, a támadott jogszabályi rendelkezést, illetve az Alaptörvény megsértett rendelkezését. Az indítvány megindokolja, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések miért ellentétesek az Alaptörvénnyel, továbbá kifejezett kérelmet tartalmaz a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására és alkalmazási tilalom kimondására.

IV.

- [21] A bírói kezdeményezés az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [22] 1. Az Alaptörvény XI. cikk (1) bekezdése szerint minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez. Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező

alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja [Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdés]. Az Alkotmánybíróság a 32/2012. (VII. 4.) AB határozatban megállapította, hogy „egyes, a felsőfokú oktatásra vonatkozó szabályok a művelődéshez való jog érvényesülésének lényeges garanciáját jelentik. A képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatást az állam elsősorban a felsőoktatási intézményeken keresztül biztosítja. A felsőoktatási intézményekre vonatkozó szabályok összességében a művelődéshez való jog részét képező felsőfokú oktatási lehetőség olyan intézményi oldalát jelentik, ahol a felsőfokú oktatás igénybevételére a művelődéshez való jog jogosultjainak lehetősége nyílik.” [21/2021. (VI. 22.) AB határozat, Indokolás [22]]

- [23] 2. Az Alkotmánybíróságnak elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy az R. támadott rendelkezése alapjogkorlátozásnak minősül-e.
- [24] Az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása – a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)–(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével – felfüggeszthető, vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható. Az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése ugyanakkor nem parttalan felhatalmazást adott a jogalkotónak, ahogyan arra a 15/2021. (V. 13.) AB határozat rámutatott: „az alkotmányozónak nem volt célja a különleges jogrendi jogalkotót felhatalmazni sem arra, hogy a veszély leküzdésével össze nem függő alapjogkorlátozást vezessen be, sem arra, hogy egyes alapjogokat jobban korlátozzon, mint amennyire a rendkívüli körülmény indokolja. A korlátlan vagy korlátozhatatlan hatalom eleve ellentétes az Alaptörvény szellemiségével, még különleges jogrend idején is.” [Indokolás [33], idézi: 23/2021. (VII. 13.) AB határozat, Indokolás [25]]
- [25] Az Alkotmánybíróság a 23/2021. (VII. 13.) AB határozattal elbírált ügyben megállapította, hogy „a koronavírus-járvány leküzdése, ezen belül az egészségügyi, társadalmi és gazdasági hatásainak a csökkentése, a károk enyhítése olyan célok, amelyek alkotmányosan igazolják az alapjogok korlátozását, így a gyülekezés szabadságának a korlátozását is. Az alapjogok korlátozásának tehát alkotmányosan igazolható, legitim célja van.” (Indokolás [26]) A 23/2021. (VII. 13.) AB határozattal elbírált ügyben az Alkotmánybíróság kimondta, hogy „[e]lsődlegesen célszerűségi kérdés annak megítélése, hogy milyen intézkedések szükségesek a koronavírus-járvány leküzdéséhez. Ezeknek a felülvizsgálatára az Alkotmánybíróságnak sem hatásköre, sem eszköztára nincsen. Az egészségügyi, társadalmi és gazdasági kockázatok mérlegelésével a Kormány hatásköre és felelőssége a szükséges rendkívüli intézkedések bevezetése, amelyre veszélyhelyzet idején közvetlenül az Alaptörvény ad felhatalmazást.” (Indokolás [28])
- [26] A támadott szabályozás lehetőséget ad arra a fenntartónak, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt közegészségügyi, közbiztonsági okból, természeti csapás vagy a tanév rendjét és a hallgatói jogok érvényesülését közvetlenül fenyegető, elháríthatatlan helyzet (a továbbiakban együtt: rendkívüli helyzet) esetén megállapítsa, hogy a tanulmányi kötelezettségek jogszerű teljesítésének feltételei nem állnak fenn, vagy nem biztosíthatók, illetve azok nem ellenőrizhetők általa. Lényegében a fenntartó ezen döntése a rendkívüli helyzetből fakadóan az érintett tanulmányi fél év érvénytelenítését jelenti, amely a felsőoktatáshoz való jog korlátozásának minősül.
- [27] 3. A felsőoktatáshoz való jog korlátozásának szükségességével kapcsolatban az Alkotmánybíróság az alábbiakra mutat rá. A járvány elleni védekezés során a személyek interakciója, egyidejű zárt térben tartózkodása fokozott kockázatot jelent. A járvány során előforduló megbetegedések száma a felsőoktatási intézmény működését többféle módon is érintheti. Kihathat egyrészt arra, hogy a felsőoktatásban részt vevő hallgató betegsége folytán az érintett fél évet tömegesen nem tudják teljesíteni. Továbbá kihathat akként is, hogy az oktatás egyes formáiban a jelenléti, gyakorlati foglalkozások objektíve a járványhelyzet fokozott kockázatára tekintettel nem tarthatók meg. Végül az egyidejű, zárt térben tartózkodó személyes interakciói során az oktatói kar betegsége is fokozott kockázatot jelent. Mindezek alapján a járványhelyzet terjedésének kockázata közvetlenül kihathat a felsőoktatási tevékenység ellátására, működőképességére, mind a tanulmányi kötelezettségek egyéni teljesítésére. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy ennek megelőzésében a járványhelyzetben számos eszköz bevezetésre került, ahogy arra a felsőoktatásért felelős miniszter álláspontjában is rámutatott, mint például a távoktatás, kollégiumok kiürítése [vö. a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 79–82. §-a a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet]. A járványhelyzet előre nem látható időtartama és szakaszai, tekintettel arra is, hogy a tanulmányi időszak jelentős részével átfedésben van ez az időtartam, eredményezhetnek olyan helyzetet, amelynek következtében a felsőoktatási intézményen belüli képzés folytatása lehetetlenné válik. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a járványhelyzet terjedésének kockázata és a járványhelyzet következményeinek elhárítása előidézhet olyan helyzetet, amely az érintett

tanulmányi félév eredménytelenségéhez vezet. A támadott szabályozás ezért a felsőoktatáshoz való jog szükséges korlátozásának tekinthető.

- [28] 4. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Különleges jogrendben, veszélyhelyzetben az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése értelmében az alapvető jogok gyakorlása – az ott megjelölt kivételekkel – az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt mértéken túl is korlátozható. Az Alaptörvénynek az alapjogot korlátozó olyan szabályozás felel meg, amely nemcsak szükséges, hanem a korlátozó szabály egyben arányos is. A kezdeményező bíróság álláspontja szerint a járványügyi helyzeten túlmutató, szélesebb felhatalmazást kapott a fenntartó; valamint nem ultima ratio jellegű intézkedésként vezette be a szabályozást.
- [29] Az Alkotmánybíróság a támadott szabályozással kapcsolatban az arányosság körében az alábbiakra mutat rá.
- [30] 4.1. A támadott szabályozás a fenntartó intézkedését csak a veszélyhelyzet ideje alatt teszi lehetővé. Veszélyhelyzetben kívüli esetben a fenntartónak jogszerű lehetősége a támadott intézkedések meghozatalára nincs. A fenntartónak intézményfenntartási kötelezettsége van, amelyet az állam szakigazgatási eszközökkel ellenőriz, és ki is kényszeríthet. A veszélyhelyzet megszűnésével a fenntartó ezen jogosítványa is megszűnik.
- [31] 4.2. A támadott szabályozás nem helyezi hatályon kívül a felsőoktatásra veszélyhelyzetben is alkalmazandó szabályokat. Így a kezdeményező bíróság szerinti ultima ratio jelleg megvalósul, hiszen az R. szabályait a felsőoktatási jogszabályokkal együtt kell értelmezni. A veszélyhelyzet ideje alatt a felsőoktatási intézményekben új intézkedéseket is bevezettek (digitális oktatás, digitális vizsgáztatás, a tanulmányi félévek időtartamának meghosszabbítása), melyek a veszélyhelyzetben is működőképes felsőoktatási tevékenység ellátását és igénybevételét célozták meg. A felsőoktatási intézmény működési sajátosságai miatt előállhat olyan helyzet, amelynek a végeredménye az, hogy az R. szerinti döntést hozza meg a fenntartó. Hangsúlyozza az Alkotmánybíróság ugyanakkor, hogy ezen jog gyakorlása veszélyhelyzetben kívüli jogrendben nem lehetséges, ilyen jogosultságot a fenntartó nem gyakorolhat; ugyanakkor az R. szerinti jogosultság a felsőoktatási jogszabályi környezettel együtt értelmezendő és ultima ratio jelleggel alkalmazható.
- [32] 4.3. Az R. általi szabályozás több esetet említ a veszélyhelyzettel kapcsolatban (közegészségügyi, közbiztonsági, természeti csapás), melyek közös jellemzője, hogy a rendkívüli helyzet az R. szerinti jogkör gyakorlásához csak abban az esetben vezethet, ha a rendkívüli helyzet elháríthatatlan. A kezdeményező bíróság szerint az R. szerinti felhatalmazás tágabb, mint amit a Katasztrófavédelmi tv. 51/A. §-a alapján a Kormány rendeletben gyakorolhat, mivel az R. szerinti rendkívüli helyzet alá olyan eset is besorolható, amelyre az Alaptörvény alapján megalkotott Katasztrófavédelmi tv. 51/A. §-a nem ad felhatalmazást. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az R.-beli felhatalmazás alapján a fenntartó az R. szerinti jogát három konjunktív feltétel fennállása esetén gyakorolhatja: (1) veszélyhelyzet fennállása esetén fennálló olyan (2) rendkívüli helyzet, mely (3) elháríthatatlan. A veszélyhelyzet kihirdetésére nem általában került sor, hanem ennek okát rögzíti a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet, az a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény és a támadott R. is. A rendkívüli helyzet (közegészségügyi, közbiztonsági, természeti csapás) értelmezhető önállóan is, ugyanakkor jelen ügy kapcsán csak az olyan értelmezés áll összhangban az Alaptörvénnyel, amely olyan rendkívüli helyzet fennállását bizonyítja, amely összefüggésben áll a veszélyhelyzet kihirdetésére okot adó körülményekkel. Olyan rendkívüli helyzet, amely önmagában nehéz helyzet elé állítja a felsőoktatási intézményt vagy annak fenntartóját, még nem alapozza meg az R. szerinti jogkör gyakorlását. Csak abban az esetben, ha ez a rendkívüli helyzet a veszélyhelyzetre okot adó körülménnyel, azaz – jelen esetben – a járványügyi helyzettel összefüggésben áll; és a veszélyhelyzeti rendkívüli körülmény is csak akkor, ha a helyzet elháríthatatlan.
- [33] Az elháríthatatlan rendkívüli helyzet esetén a fenntartónak bizonyítania kell azt, hogy a helyzet miért nem volt elhárítható. Az elháríthatatlan rendkívüli körülmény a bíróság által felülvizsgálható, így a bíróság olyan megállapításra is juthat, hogy a fellépő rendkívüli helyzet egyes jellemzői nem eredményezték azt, hogy a helyzet ne lett volna elhárítható. Ennek megállapítása olyan ténykérdés, amit a rendes bíróságnak kell a tényállás megállapítása körében vizsgálni. Az elháríthatóság fennállását a rendes bíróságnak kell jogszabály-értelmezéssel és a megállapított tényállást alátámasztó bizonyítással megítélni. Az Alkotmánybíróság utal emellett arra, hogy a felsőoktatási igazgatási feladatokat ellátó állami szerv felé is bejelentési kötelezettsége van a fenntartónak a támadott intézkedéssel kapcsolatban, amely a hatáskörei gyakorlása során szintén felülvizsgálhatja a fenntartó döntését, ha a veszélyhelyzettel összefüggésbe nem hozható vagy elhárítható esemény miatt döntött a félév érvénytelenítéséről.
- [34] 4.4. A kezdeményező bíróság szerint az R. a felsőoktatási intézmények önállóságát is aránytalanul korlátozza. Az Alkotmánybíróság a 32/2012. (VII. 4.) AB határozatban megállapította, hogy egyes, a felsőfokú oktatásra vonatkozó szabályok a művelődéshez való jog érvényesülésének lényeges garanciáját jelentik. A képességei

alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatást az állam elsősorban a felsőoktatási intézményeken keresztül biztosítja. A felsőoktatási intézményekre vonatkozó szabályok összességében a művelődéshez való jog részét képező felsőfokú oktatási lehetőség olyan intézményi oldalát jelentik, ahol a felsőfokú oktatás igénybevételére a művelődéshez való jog jogosultjainak lehetősége nyílik. Az Alkotmánybíróság a 21/2021. (VI. 22.) AB határozattal elbírált ügyben megállapította, hogy a „felsőoktatási autonómia lényegi tartalma az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése alapján a kutatási-oktatási tevékenység önállósága, amelyhez szükségképpen hozzátartozik az ezt érvényesítő és garantáló szervezeti szabályozás, amely a kutatási-oktatási tevékenységhez kapcsolódó kérdésekben döntési jogot, befolyásolási lehetőséget biztosít az autonómia letéteményesének, a felsőoktatási intézmény hallgatóinak, oktatóinak és kutatóinak. Másképpen megfogalmazva a kutatási-oktatási autonómia nem gyakorolható szervezetrendszer és szervezeti jogok nélkül.” (Indokolás [29]) Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy „[a]z Alaptörvényben foglalt felsőoktatási intézményt megillető kutatási-oktatási autonómia gyakorlóit a felsőoktatási intézmény oktatói és kutatói; továbbá a művelődéshez való joggal fennálló szoros összefüggés okán a felsőoktatási autonómia gyakorlóit a felsőoktatásban nyújtott képzéseken részt vevő hallgatók. A felsőoktatási intézmények szervezeti rendjével szemben az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdéséből következő követelmény, hogy az biztosítsa azt, hogy a felsőoktatási autonómia alanyai befolyással bírjanak a felsőoktatási intézmény működésére, a kutatási-oktatási autonómia kapcsán kifejthessék álláspontjukat, véleményeiket ütköztethessék egymással és a kutatási-oktatási autonómiához kapcsolódó kérdésekben döntési jogosultságokkal rendelkezzenek. Ezen jog gyakorlására az intézményen belül olyan szervezeti rendet kell működtetni, amelyben a felsőoktatási intézménnyel kapcsolatos döntésekben az autonómia gyakorlóinak befolyásolása van. Amennyiben ez képviseleti elven kerül megszervezésre, akkor a képviseleti elven (például választás útján) felépülő intézményi szerv összetételének képviselnie kell az autonómia gyakorlóit, azaz az ilyen szerv felhatalmazása az autonómia gyakorlóitól kell származzon.” (Indokolás [27])

- [35] A fenntartó és a szenátus közötti viszonyrendszer kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „a fenntartói jogkör gyakorlása és a felsőoktatási intézmény szenátusának döntési hatásköreinél az Nftv. olyan szabályozást követ, amely egyes kérdésekben a fenntartó (kuratorium) önálló döntését, más esetekben a szenátus önálló döntését, végül a fenntartónak a szenátus közreműködésével hozott közös döntését írja elő. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésében biztosított intézményi autonómia és a felsőoktatási intézményrendszer fenntartásának kötelezettsége egy közös célt követ: a felsőoktatáshoz való jog biztosítását. Ebből következően az állam feladata olyan intézményrendszert kialakítani, amely a felsőoktatás működését és az autonómia érvényesülését egyaránt biztosítja. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdéséből következően az intézményi megoldások több fajtája levezethető azzal a feltétellel, hogy az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésében biztosított felsőoktatási oktatási-kutatási önállóság nem sérülhet.” (Indokolás [41])
- [36] A támadott jogkör gyakorlását az R. 1. § (1) bekezdése a fenntartónak az Nftv. 73. § (5) bekezdésében és 74. §-ában foglalt felelőssége körében jelöli meg. Az Alaptörvény a felsőoktatási intézmények oktatási-kutatási autonómiáját kiemelt védelemben részesíti. Az ehhez tartozó szervezeti jogok (döntési kompetencia) akként részesülnek védelemben, minél inkább érintik az oktatási-kutatási autonómiát. Az Alkotmánybíróság a 21/2021. (VI. 22.) AB határozatával elbírált ügyben rámutatott: „az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésével csak olyan szabályozás állhat összhangban, amely a felsőoktatási autonómiát biztosítja, ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy a felsőoktatási intézménnyel kapcsolatos minden döntés szükségképpen a felsőoktatási autonómia alanyainak képviselői hozhatnak csak meg. A döntések különböző módon érinthetik a felsőoktatási autonómiát, így a szenátus hatásköre is hatáskörrel-hatáskörre vizsgálendő.” (Indokolás [42]) Az Alkotmánybíróság a 21/2021. (VI. 22.) AB határozatban vizsgált hat nevesített fenntartói hatáskört, mellyel kapcsolatban alkotmányos követelményt határozott meg. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben egy további, az R. szerint gyakorolható hatáskört vizsgált meg.
- [37] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a tanulmányi kötelezettségek jogszerű teljesítésének megállapítása az oktatási-kutatási autonómia körébe tartozó jogkör. A tanulmányi kötelezettségek teljesítése egyrészt kiterjed a tanulmányi követelmények, előmenetelben foglalt teljesítésének értékelésére és a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének megállapítására. Ez a jogköre a felsőoktatási intézménynek az Alaptörvény által védett felsőoktatási kutatási-oktatási autonómia védelmi körébe tartozik. Az oktatási-kutatási autonómia letéteményese ítélni meg csak ezen kötelezettségek teljesítését. Ugyanakkor a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének olyan objektív tárgyi-személyi feltételei is vannak, melyeket a felsőoktatási intézmény fenntartójának kell biztosítania. A tanulmányi kötelezettségek teljesítésének két oldala szükségképpen feltételezi azt, hogy a fenntartó és a felsőoktatási intézményi autonómia letéteményese együtt döntsön a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének ellehetetlenüléséről. A támadott szabályozás érvényesülése nem sérti az Alaptörvényben biztosított felsőoktatási autonómiát, ha a fenntartó a döntése meghozatala során a felsőoktatási intézménnyel együttműködve,

a felsőoktatási intézmény autonómia letéteményesének egyetértésével hozta meg az R. szerinti intézkedését. Az Alaptörvénnyel az R. szerinti jogkör olyan értelmezése áll összhangban, amely a fenntartó döntését a szenátus egyetértésével hozta meg. Ennek megléte vagy hiánya a bíróság kompetenciájába tartozó tényállás-megállapítási, bizonyítási és bizonyítékértékelési kérdésnek minősül. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az R. szerinti jogkör vizsgálatától független körülmény, hogy a fenntartó az R. szerinti döntését utóbb visszavonta vagy módosította, jelen ügyben az Alkotmánybíróságnak az R. szerinti jogkör alkotmányosságát kellett vizsgálnia.

- [38] 4.4. Az R. 1. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a felsőoktatásban részt vevők számára a rendkívüli helyzettel érintett félév nem számít bele a finanszírozott félévek számába, az önköltséges képzésbe átsorolás alapjául szolgáló félévek számába, az állami (rész)ösztöndíjas félévekbe, a doktori képzés egyes részcsелеkményeinek idejébe. Ezen rendelkezés alapján az R. a fenntartó döntéseinek következtében az érintett hallgatókat is mentesíti a rendkívüli körülmény miatt a tanulmányi kötelezettségek nemteljesítésének a tanulmányi időre kiható hátrányos következményei alól. Azaz a fenntartó R. szerinti döntése törekszik a hallgatók tanulmányi előmenetelére kiható hátrányos következményeket enyhíteni.
- [39] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az R. szabályozása a felsőoktatáshoz való jogot szükséges és arányos mértékben korlátozza. Az R. szerinti döntési jogkör egy további speciális jog gyakorlását teszi lehetővé a fenntartó részére, kizárólag a veszélyhelyzet időtartamára, a veszélyhelyzettel közvetlenül összefüggő és elháríthatatlan rendkívüli körülmény bekövetkezése esetére, a felsőoktatási intézmény szenátusának egyetértésével. Az R. szerint hozott döntés közigazgatási és bírósági úton is felülvizsgálható, valamint az R. a hallgatókat érő hátrány kompenzálására törekszik.
- [40] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján a bírói kezdeményezést elutasította.

V.

- [41] Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben való közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdésének második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/795/2021.

Dr. Juhász Imre alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [42] A határozat rendelkező részével és az indokolás jelentős részével egyetértek.
- [43] 1. El tudom fogadni az indokolásnak azt a megállapítását, amely szerint az Alaptörvényben biztosított felsőoktatási autonómia – az R. alkalmazása során – akkor érvényesül, ha a fenntartó a döntését a szenátussal mint a felsőoktatási intézményi autonómia letéteményesével együttműködve hozza meg.
- [44] 2. Ugyanakkor kételyeim vannak az indokolás azon elemével kapcsolatban, amely az R. alkotmányossága feltételeként, az együttműködés mellett az egyetértést is megkívánja a fenntartó és a szenátus között.
- [45] Úgy vélem ugyanis, hogy a határozat vonatkozó indokolási részei kétséget kizáróan nem meggyőzőek abban a tekintetben, hogy az R. érintett rendelkezései csak az egyetértési jogot feltételezve értelmezhetőek, mert egyébként az egyetértési jog hiánya alaptörvény-ellenességet okozna.
- [46] Miután a többségi határozat is azt a következtetést vonja le, hogy az R. vonatkozásában – az egyetértési jog tekintetében – nem merül fel az alaptörvény-ellenesség, ezért támogatom a határozatot. Ugyanakkor az indokolásnak az egyetértési jogot tételező, a normaszövegből azt kiolvasztó része tekintetében a többségi indokolást a fenti okokból nem tudtam magamévá tenni. Megjegyzem, hogy amennyiben az Alkotmánybíróság a normaszövegből az egyetértési jog hiányát állapította volna meg, abban az esetben az alaptörvény-ellenes helyzetet csak mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításával orvosolhatta volna.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

- [47] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [48] Egyetértek a bírói kezdeményezés elutasításával, indokaim azonban a korábban, más ügyben jelzett álláspontomnak megfelelően eltérnek a többségi indokolástól.
- [49] Értelmezésem szerint az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése az alapvető jogoknak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túli korlátozhatóságát veszélyhelyzetben megengedi. Ennek a korlátozásnak is van határa, a mértéke azonban nem a szükségességi-arányossági teszt valamilyen átértelmezett tartalma, hanem az emberi méltóság sérelme.
- [50] Nézetem szerint a kifogásolt R. ezt a korlátozási követelményt nem érinti, mert az egyetemi autonómia nem hozható egyértelműen értelmezhető összefüggésbe az emberi méltósággal.
- [51] Ezen túlmenően nem tudok azonosulni a többségi indokolásban megjelenő feltétellel sem, miszerint az Alaptörvénnyel az R. szerinti jogkör olyan értelmezése áll összhangban, amely a fenntartó döntését a szenátus egyetértésével hozza meg. Ez a feltétel ugyanis ellentétes az R.-ben foglalt döntési jogosultsággal, melyre egyedül a fenntartó kapott felhatalmazást.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [52] Egyetértek a határozat rendelkező részében megjelenő elutasítással és a határozat indokolásával, miszerint a fenntartó az R. 1. § (1) bekezdése szerinti döntését csak a szenátus egyetértésével és kizárólag a veszélyhelyzet kihirdetésére közvetlenül okot adó körülményekkel összefüggésben hozhatja meg, mely feltételek teljesülésének vizsgálata az indítványozó bíróság feladata.
- [53] Megítélésem szerint ugyanakkor az Abtv. 46. § (3) bekezdése alkalmazásával az Alkotmánybíróság (az Alkotmánybíróság megelőző, a határozatban hivatkozott gyakorlatából következő) fenti elvi megállapításait az alapügy jelentőségére tekintettel alkotmányos követelményként is rögzíthette volna.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs alkotmánybíró különvéleménye

- [54] Nem értek egyet a határozat rendelkező részével, álláspontom szerint az indítvány alapján a vizsgált rendelkezést meg kellett volna semmisíteni.
- [55] Az Alkotmánybíróság a 21/2021. (VI. 22.) AB határozat rendelkező részében alkotmányos követelményként rögzítette, hogy „a fenntartó köteles a felsőoktatási intézmény szenátusát – mint a felsőoktatási intézmény oktatási-kutatási autonómiájának letéteményesét – megillető véleményezési jog gyakorlására kellő időt biztosítani, továbbá lehetőséget kell biztosítani érdemi javaslattétel megfogalmazására, amelyet a fenntartónak nyomon követhető módon figyelembe kell vennie döntéshozatala során”. A határozat elismerte, hogy a felsőoktatási intézmény autonómiájának letéteményese a szenátus, amely a tartalmi oktatási-kutatási kérdésekben megkerülhetetlen intézmény kell legyen.
- [56] Jelen ügyben a többségi határozat is arra a következtetésre jut, hogy tartalmi oktatási kérdés, hogy a tanulmányi kötelezettség teljesítéséhez szükséges feltételek fennállnak-e. Ezt alapul véve a többségi döntés kifejezetten rögzíti is, hogy „a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének két oldala szükségképpen feltételezi azt, hogy a fenntartó és a felsőoktatási intézményi autonómia letéteményese együtt döntsön a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének ellehetetlenüléséről. A támadott szabályozás érvényesülése nem sérti az Alaptörvényben biztosított felsőoktatási autonómiát, ha a fenntartó a döntése meghozatala során a felsőoktatási intézménnyel együttműködve, a felsőoktatási intézmény autonómia letéteményesének egyetértésével hozta meg az R. szerinti intézkedését.” (Indokolás [37]).
- [57] Ezzel szemben a támadott rendelkezés nem a fenntartó és szenátus együttműködéséről rendelkezik, épp ellenkezőleg, a fenntartó kizárólagos döntési kompetenciájába utalja annak megítélését, hogy a félév elfogadható-e. Ebből egyenesen következik, hogy a rendelkezés nem felel meg annak a követelménynek, amit nem csupán az Alkotmánybíróság előző döntésben emelt ki a rendelkező részében, hanem amely gyakorlatot maga a többségi indokolás is közvetlenül az Alaptörvény X. és XI. cikkére vezet vissza. Ezért a rendelkezés megsemmisítésének lett volna helye.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

- [58] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1782/2021. (XI. 5.) Korm. határozata a Nemzeti Adatvagyon Tanácsról

1. A Kormány a nemzeti adatvagyonnal összefüggő kormányzati politika végrehajtásának, valamint a nemzeti adatvagyonnal való gazdálkodással, adatgazdasággal összefüggő, illetve a nemzeti adatvagyon hasznosításához kapcsolódó, mesterséges intelligencián alapuló adatelemzési technológiák alkalmazásának ösztönzése, valamint ezek megvalósításának felügyelete céljából a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 9. §-a szerinti kormánybizottságként létrehozza a Nemzeti Adatvagyon Tanácsot (a továbbiakban: Tanács).
2. A Tanács tagja
 - a) az e-közigazgatási és informatikai fejlesztések egységesítéséért felelős miniszter,
 - b) az e-közigazgatásért felelős miniszter, valamint
 - c) az informatikáért felelős miniszter.
3. A Tanács vezetője az e-közigazgatási és informatikai fejlesztések egységesítéséért felelős miniszter.
4. A Tanács munkájában – tanácskozási joggal – részt vehet
 - a) az e-közigazgatási, informatikai, valamint közigazgatási infokommunikációs infrastruktúrát érintő fejlesztések egységesítéséért felelős miniszteri biztos,
 - b) a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség vezetője, valamint
 - c) az eseti meghívottként részt vevő más személyek.
5. Az e-közigazgatási és informatikai fejlesztések egységesítéséért felelős minisztert távollétében vagy akadályoztatása esetén a Tanács vezetése tekintetében teljes jogkörben az általa kijelölt személy helyettesíti. A Tanács más tagját távollétében vagy akadályoztatása esetén a Tanács ülésén való részvétel tekintetében teljes jogkörben a tag által kijelölt személy helyettesíti. Az így kijelölt személy maga helyett helyettesítő személyt nem jelölhet ki.
6. A Tanács tevékenységét az e-közigazgatási és informatikai fejlesztések egységesítéséért felelős miniszter által vezetett munkaszervezet kijelölt szervezeti egysége támogatja.
7. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1783/2021. (XI. 5.) Korm. határozata a Digitális Megújulás Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról

1. A Kormány a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 4. § c) pontjában meghatározott jogkörben eljárva megállapítja a Digitális Megújulás Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretét, az 1. melléklet szerint.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Digitális Megújulás Operatív Program Plusz éves fejlesztési kerete

1. Az Intelligensebb Magyarország című 1. prioritás

	A	B	C	D	E
1.	Felhívás azonosító jele	Felhívás címe	Felhívás keretösszege (Mrd Ft)	Projekt kiválasztási eljárásrend	Felhívás meghirdetésének tervezett ideje
2.	DIMOP Plusz-1.1.1	Digitális vállalkozások kutatás-fejlesztésének, innovációjának és piacra lépésének célzott támogatása, mentorálása	6,000	kiemelt	2021/2022
3.	DIMOP Plusz-1.1.2	Dedikált K+F+I és piacra lépést támogató program a digitális gazdaság szereplőinek	50,000	standard	2021/2022
4.	DIMOP Plusz-1.1.3	Digitális vállalkozások kutatás-fejlesztésének, innovációjának támogatása, felsőoktatási kutatási műhelyek kialakításával	5,000	kiemelt	2021/2022
5.	DIMOP Plusz-1.1.4	A KKV-k digitális innovációjának támogatása transznacionális együttműködések hazai lehetőségeinek bővítésével és az európai innovációs hálózatba történő bekapcsolódás elősegítésével	4,000	kiemelt	2021/2022
6.	DIMOP Plusz-1.2.1	Mikro-, kis- és középvállalkozások digitális felzárkóztatása	6,000	kiemelt	2021/2022
7.	DIMOP Plusz-1.2.2	Mesterséges intelligencia alapú döntéstámogató állami digitális szolgáltatás KKV-knak	4,000	kiemelt	2021/2022
8.	DIMOP Plusz-1.2.3	Adatvezérelt KKV-k kialakítását segítő központi platform	6,000	kiemelt	2021/2022
9.	DIMOP Plusz-1.2.4	Virtuális kormányablak	12,500	kiemelt	2021/2022
10.	DIMOP Plusz-1.2.5	Kormányhivatalokat érintő, az állampolgári élethelyzetekhez igazodó fejlesztések, valamint a kapcsolódó, hitelesített információkat szolgáltató automatizált folyamat támogató rendszer fejlesztése	9,000	kiemelt	2021/2022
11.	DIMOP Plusz-1.2.6	Társasházi tranzakciók és társasházi információk hiteles és transzparens elérhetőségének megteremtését célzó transzformatív fejlesztés	2,500	kiemelt	2021/2022
12.	DIMOP Plusz-1.2.7	Adatkapcsolatok és adatszolgáltatási képesség növelése	5,700	kiemelt	2021/2022
13.	DIMOP Plusz-1.2.8	Digitális jogosítvány és a forgalmi engedély, okmány nélküli vezetés	2,000	kiemelt	2021/2022

14.	DIMOP Plusz-1.2.9	Arcképezonosítási szolgáltatás széles körű alkalmazhatóságának, kormányzati szolgáltatásokba történő integrálhatóságának megteremtése	2,000	kiemelt	2021/2022
15.	DIMOP Plusz-1.2.10	Nemzeti ujjnyomat azonosítási szolgáltatás kialakítása	2,000	kiemelt	2021/2022
16.	DIMOP Plusz-1.2.11	Bizalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztések	5,000	kiemelt	2021/2022
17.	DIMOP Plusz-1.2.12	Egységes Központi mobilPlatform Fejlesztés	2,000	kiemelt	2021/2022
18.	DIMOP Plusz-1.2.13	Jelentős ügyfélforgalmat bonyolító közüzemi szolgáltatók digitális transzformációja	12,000	standard	2021/2022
19.	DIMOP Plusz-1.2.14	Kormányzati döntéstámogatási adatelemző és támogató központ	17,000	kiemelt	2021/2022
20.	DIMOP Plusz-1.2.15	Kórházak központi gazdálkodási szakrendszerének kialakítása – RRP reformhoz kapcsolódva	6,000	kiemelt	2021/2022

2. A Hi-tech és zöld átállás című 2. prioritás

	A	B	C	D	E
1.	Felhívás azonosító jele	Felhívás címe	Felhívás keretösszege (Mrd Ft)	Projekt kiválasztási eljárásrend	Felhívás meghirdetésének tervezett ideje
2.	DIMOP Plusz-2.1.1	Energia menedzsment rendszerek fejlesztése és bevezetése önkormányzatok, felsőoktatási intézmények és kkv-k számára	7,600	standard	2021/2022
3.	DIMOP Plusz-2.2.1	Megújuló és decentralizált villamosenergia-termelés egységes adatfeldolgozási, adatbiztonsági és adatkezelési protokolljainak és rendszereinek kidolgozása, illetve ennek központi kezelési és biztonsági megoldásainak kidolgozása és felállítása	5,000	kiemelt	2021/2022
4.	DIMOP Plusz-2.2.2	Időjárásfüggő és megújuló energia alapú energiatermelők villamosenergia-rendszerbe integrálását támogató informatikai fejlesztések	15,000	standard	2021/2022
5.	DIMOP Plusz-2.3.1	Telepített adatgyűjtő rendszereket alkalmazó környezeti monitoring rendszer, valamint klímavédelmi adattár és ráépülő szolgáltatási környezet kialakítása	10,000	kiemelt	2021/2022
6.	DIMOP Plusz-2.4.1	Légi távérzékelési technológián alapuló, az illegális hulladéklerakók felszámolását támogató rendszer és informatikai fejlesztés	10,100	kiemelt	2021/2022

3. A Magyarország csatlakoztatva című 3. prioritás

	A	B	C	D	E
1.	Felhívás azonosító jele	Felhívás címe	Felhívás keretösszege (Mrd Ft)	Projekt kiválasztási eljárásrend	Felhívás meghirdetésének tervezett ideje
2.	DIMOP Plusz-3.1.1	Gigabitképes hírközlési hálózat fejlesztést támogató al- és felépítmény-nyilvántartás	6,000	kiemelt	2021/2022

4. A Digitális Állampolgárság című 4. prioritás

	A	B	C	D	E
1.	Felhívás azonosító jele	Felhívás címe	Felhívás keretösszege (Mrd Ft)	Projekt kiválasztási eljárásrend	Felhívás meghirdetésének tervezett ideje
2.	DIMOP Plusz-4.1.1	Az ágazati információs rendszerek komplex fejlesztése a köznevelés, a szakképzés és a felsőoktatás hátránykompenzációs képességének erősítése, kiemelten a diákok és szüleik egyéni szükségleteihez illeszkedő szolgáltatások biztosítása érdekében	24,927	kiemelt	2021/2022
3.	DIMOP Plusz-4.1.2/A	A digitális tanulás központi informatikai eszközrendszerének továbbfejlesztése elsősorban a hátrányos helyzetű településeken működő oktatási intézmények támogatása, valamint a hátrányos helyzetű diákok egyéni fejlesztése érdekében	10,000	kiemelt	2021/2022
4.	DIMOP Plusz-4.1.2/B	Szabadon hozzáférhető digitális tartalmak és szolgáltatások fejlesztése, elsősorban a hátrányos helyzetű településeken működő köznevelési-szakképzési intézmények támogatása, valamint a hátrányos helyzetű diákok egyéni fejlesztése érdekében	5,000	kiemelt	2021/2022
5.	DIMOP Plusz-4.1.3	Digitális Sport Mentor program	4,000	kiemelt	2021/2022
6.	DIMOP Plusz-4.2.1	A közfeladat ellátásban dolgozók digitális kompetenciáinak fejlesztése	16,000	kiemelt	2021/2022
7.	DIMOP Plusz-4.2.2	A digitális kompetenciafejlesztés rendszerének kiterjesztése az egész életen át tartó tanulás elősegítése érdekében: a DigKomp rendszer és a Digitális Karrierhíd Program létrehozása	9,000	kiemelt	2021/2022
8.	DIMOP Plusz-4.2.3	Alapszintű állampolgári digitális kompetencia fejlesztése	10,000	kiemelt	2021/2022

9.	DIMOP Plusz-4.2.4	DigKomp alapú magasabb szintű állampolgári és vállalkozói kompetencia fejlesztés, támogatás, mentorálás	6,000	kiemelt	2021/2022
10.	DIMOP Plusz-4.2.5	Mesterséges Intelligencia oktatás-képzés és ehhez kapcsolódó transzformatív projektek, a kódolás és algoritmizálás, mint alapképesség fejlesztésének támogatása	15,000	kiemelt	2021/2022
11.	DIMOP Plusz-4.2.6	Digitális kompetencia fejlesztés Budapesten: alapszintű, emelt szintű állampolgári, vállalkozói, valamint közfeladat ellátásban dolgozók digitális kompetencia fejlesztése, továbbá Mesterséges Intelligencia oktatás-képzés és ehhez kapcsolódó transzformatív projektek	13,060	kiemelt	2021/2022
12.	DIMOP Plusz-4.3.1	Az egyenlő hozzáférés elősegítése érdekében az állampolgárok digitális készségeinek minőségi és fenntartható fejlesztése	19,000	kiemelt	2021/2022
13.	DIMOP Plusz-4.3.2	Az egyenlő hozzáférés elősegítése érdekében az állampolgárok digitális készségeinek minőségi és fenntartható fejlesztése Budapesten	2,000	kiemelt	2021/2022

**A Kormány 1784/2021. (XI. 5.) Korm. határozata
a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Gazdaság-újraindítási programok
előirányzatból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból, fejezetek közötti előirányzat-
átcsoportosításról, előirányzat-túllépés engedélyezéséről, címrendi kiegészítésről, kormányhatározat
végrehajtása során alkalmazandó eltérő rendelkezésről és kormányhatározat módosításáról**

1. A Kormány

- a) az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 119 999 027 919 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 1. Központi kezelésű előirányzatok cím, 1. Központi tartalékok alcím, 1. Gazdaság-újraindítási programok jogcímcsoport (a továbbiakban: GÚP előirányzat) terhére, az 1. melléklet szerint;
Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: azonnal
- b) a Kvtv. 17. §-a, valamint 4. melléklet 7. pontja alapján jóváhagyja a GÚP előirányzatnak az a) alpont szerinti átcsoportosítás alapján az eredeti előirányzaton felül – az eddig jóváhagyott összegben túl további – 119 999 027 919 forinttal történő túlteljesülését;
- c) az Áht. 21. § (1) bekezdésében és 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 1 104 194 086 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el elszámolási, a fel nem használt rész tekintetében visszatérítési kötelezettséggel a Kvtv. 1. melléklet XXII. Miniszterelnöki Kormányiroda fejezet, 21. Központi kezelésű előirányzatok cím, 4. Központi tartalékok alcím, 1. Rendkívüli kormányzati intézkedések jogcímcsoport terhére, a 2. melléklet szerint;
Az átcsoportosítás tekintetében
Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: azonnal
Az elszámolás és a visszatérítési kötelezettség tekintetében
Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
Határidő: 2022. február 28.
- d) az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 336 432 188 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el, a 3. melléklet szerint;
Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
emberi erőforrások minisztere
a miniszterelnök általános helyettese
Határidő: azonnal
- e) az Áht. 33. § (2) bekezdésében és a Kvtv. 4. § (4) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 81 978 000 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Kvtv. 1. melléklet LXXII. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap fejezet, 2. Járvány elleni védekezési alap cím, 1. Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka alcím terhére, a 4. melléklet szerint;
Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: azonnal
- f) a Kvtv. 4. melléklet 2. pontja alapján a rendkívüli migrációs nyomás kezeléséhez kapcsolódó, a Magyar Honvédség által végzett feladatok hatékony megvalósítása érdekében jóváhagyja a Kvtv. 1. melléklet XIII. Honvédelmi Minisztérium fejezet, 8. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 2. Ágazati cél előirányzatok alcím, 43. Tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadások jogcímcsoport legfeljebb 3 343 201 292 forint összeggel történő túllépését;
- g) a Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság szakmai feladatainak ellátása érdekében az Áht. 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva elrendeli a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Cél előirányzatok alcímnek a 83. Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. szakmai feladatainak ellátása jogcímmel történő kiegészítését;
Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: azonnal
- h) egyetért azzal, hogy a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Központi Maradványszámolási Alapból, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból, fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról,

- címrendi kiegészítésről és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1692/2021. (IX. 30.) Korm. határozat 2. melléklete szerint – az egyszeri jellegű előirányzat-átcsoportosítás összesen összegének változatlanul hagyása mellett – a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Célelőirányzatok alcím, 28. Hungary Helps Programhoz kapcsolódó támogatások jogcímcsoport, K5 Egyéb működési célú kiadások kiemelt előirányzat javára átcsoportosított 5 410 748 573 forintból 162 000 000 forint a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Célelőirányzatok alcím, 83. Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. szakmai feladatainak ellátása jogcím, K5 Egyéb működési célú kiadások kiemelt előirányzatot kerüljön felhasználásra és elszámolásra.
2. A magyar kutatóúrhajós misszióját előkészítő szerződés és a misszió megvalósításához kapcsolódó iparfejlesztő intézkedések és forrásigények elfogadásáról szóló 1518/2021. (VII. 30.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) 3. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
- (A Kormány felhívja a pénzügyminisztert, hogy gondoskodjon az 1. pontban meghatározott cél megvalósítása érdekében a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 1. melléklet)*
- „c) XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet, 2. Külgazdasági és Külügyminisztérium Külképviseletek igazgatása cím javára 6 575 000 amerikai dollárnak megfelelő forint összegű többletforrás”
- (biztosításáról;)*
3. A Korm. határozat 4. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
- (A Kormány felhívja a pénzügyminisztert, hogy gondoskodjon az 1. pontban meghatározott cél megvalósítása érdekében a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 1. melléklet)*
- „c) XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet, 2. Külgazdasági és Külügyminisztérium Külképviseletek igazgatása cím javára 31 500 000 amerikai dollárnak megfelelő forint összegű többletforrás”
- (biztosításáról.)*
4. A Korm. határozat a következő 6. ponttal egészül ki:
- (A Kormány*
- „6. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 36. § (4c) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva engedélyezi a külgazdasági és külügyminiszter számára, hogy az 1. pontban foglalt feladat megvalósítása érdekében
- a) a 2022. évi központi költségvetés terhére legfeljebb 44 500 000 amerikai dollárnak megfelelő forint összeg,
- b) a 2023. évi központi költségvetés terhére legfeljebb 27 500 000 amerikai dollárnak megfelelő forint összeg,
- c) a 2024. évi központi költségvetés terhére legfeljebb 13 500 000 amerikai dollárnak megfelelő forint összeg mértékéig éven túli kötelezettséget vállaljon.”
5. A Korm. határozat
- a) 3. pont a) alpontjában az „500 000” szövegrész helyébe a „40 000” szöveg,
- b) 3. pont b) alpontjában a „13 000 000” szövegrész helyébe a „6 885 000” szöveg,
- c) 4. pont b) alpontjában a „44 000 000” szövegrész helyébe a „12 500 000” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1784/2021. (XI. 5.) Korm. határozathoz

X. Igazságügyi Minisztérium
 XI. Miniszterelnökség
 XII. Agrárminisztérium
 XIII. Honvédelmi Minisztérium
 XIV. Belügyminisztérium
 XV. Pénzügyminisztérium
 XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium
 XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium
 XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma
 XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai
 XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap
 LXV. Bethlen Gábor Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
 Költségvetési év: 2021.

forintban

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme						Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma						
000505	X.	1					Igazságügyi Minisztérium																				
						K3	Igazságügyi Minisztérium igazgatása					Dologi kiadások														36 500 000	
	XI.	30					Miniszterelnökség																				
			1				Fejezeti kezelésű előirányzatok																				
				15			Célelőirányzatok																				
385551						K3	Kulturális örökségvédelmi, világörökségi törvényből adódó és nemzeti emlékhelyekkel kapcsolatos feladatok					Dologi kiadások														57 320	
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások														114 640 000	
385562				16			Nonprofit, társadalmi, civil szervezetek és köztisztviseltek támogatása																				6 640 575
						K5						Dologi kiadások														13 281 150 000	
348617				57			Kulturális fejlesztési, örökségvédelmi és egyéb feladatok ellátásának támogatása gazdasági társaságok részére																				750 000
						K3						Dologi kiadások															1 500 000 000
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások															
004240	XII.	1					Agrárminisztérium																				
						K6	Agrárminisztérium igazgatása						Beruházások														1 164 828 000
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok																				
			2				Földügyi, öntözési és erdészeti feladatok																				
386217				3			Erdő-, vad- és halgazdálkodási feladatok																				
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások															2 200 000 000
			3				Mezőgazdasági feladatok																				
386917				2			Mezőgazdasági szakmai feladatok																				
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások															822 370 000
198291	XIII.	2					Honvédelmi Minisztérium																				
						K6	Magyar Honvédség						Beruházások														10 362 982 135
001580	XIV.	7					Belügyminisztérium																				
						K6	Rendőrség						Beruházások														2 999 786 787
001711		12					BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság																				
						K3						Dologi kiadások															627 800 000
							Fejezeti kezelésű előirányzatok																				
386339			5		3		Társadalmi felzárkóztatást segítő programok																				
						K5	Felzárkóztatást elősegítő szakmopolitikai programok támogatása																				50 000 000
						K8						Egyéb működési célú kiadások															540 500 000
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások															
000516	XV.	5					Pénzügyminisztérium																				
						K6	Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság						Beruházások														5 685 187 922
						K7						Felújítások															11 143 400 000
	XVII.	20					Innovációs és Technológiai Minisztérium																				
							Fejezeti kezelésű előirányzatok																				
302691			32				Közlekedési ágazati programok																				
						K3						Dologi kiadások															12 733 161
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások															25 466 322 010
386973			36		3		Ágazati szakmai és társadalmi szervezetek feladatai																				
						K3	Kormányzati szakpolitikák																				87 457
						K5						Egyéb működési célú kiadások															25 741 873
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások															2 786 053 616
	XVIII.	1					Külgazdasági és Külügyminisztérium																				
						K1	Külgazdasági és Külügyminisztérium központi igazgatása						Személyi juttatások														9 298 600
004118		2				K3	Külgazdasági és Külügyminisztérium központi igazgatása						Dologi kiadások														3 051 000
						K3	Külgazdasági és Külügyminisztérium központi igazgatása						Dologi kiadások														2 029 965 500
							Fejezeti kezelésű előirányzatok																				
255389			3				Nemzetközi tagdíjak és európai uniós befizetések																				
						K3						Dologi kiadások															1 995 000
						K5						Egyéb működési célú kiadások															55 705 000
	XX.	10					Emberi Erőforrások Minisztériuma																				
							Gyógyító-megelőző ellátás szakintézetek																				

2. melléklet az 1784/2021. (XI. 5.) Korm. határozathoz

XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium
XXII. Miniszterelnöki Kormányiroda

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Kötségvetési év: 2021.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma	
												Kiemelt előirányzat neve													A módosítás jogcíme
	XVIII.						Külgazdasági és Külügyminisztérium																		
004107		1					Külgazdasági és Külügyminisztérium központi igazgatása																		
						K1							Személyi juttatások										21 054 620		
						K2							Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó										3 139 466		
		7					Fejezeti kezelésű előirányzatok																		
255389			3				Nemzetközi tagdíjak és európai uniós befizetések																		
						K5							Egyéb működési célú kiadások										1 080 000 000		
	XXII.						Miniszterelnöki Kormányiroda																		
		21					Központi kezelésű előirányzatok																		
			4				Központi tartalékok																		
297102				1			Rendkívüli kormányzati intézkedések																		
						K5							Egyéb működési célú kiadások										-1 104 194 086		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve												

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve												
	XVIII.						Külgazdasági és Külügyminisztérium																	
004107		1					Külgazdasági és Külügyminisztérium központi igazgatása												24 194 086					
							Fejezeti kezelésű előirányzatok																	
255389			3				Nemzetközi tagdíjak és európai uniós befizetések												1 080 000 000					

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/záróltatása (módosítása +/-)					Összesen				I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: azonnal					1 104 194 086							1 104 194 086

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

3. melléklet az 1784/2021. (XI. 5.) Korm. határozathoz

XI. Miniszterelnökség
XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma
XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2021.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma	
												Kiemelt előirányzat neve								
	XI.						Miniszterelnökség													
		30					Fejezeti kezelésű előirányzatok													
			1				Célelőirányzatok													
385551				15							Kulturális örökségvédelmi, világörökségi törvényből adódó és nemzeti emlékhelyekkel kapcsolatos feladatok									
						K3					Dologi kiadások									99 950
						K8					Egyéb felhalmozási célú kiadások									199 900 050
385562				16							Nonprofit, társadalmi, civil szervezetek és köztestületek támogatása									
						K5					Egyéb működés célú kiadások									32 432 188
296668			2								Fejezeti általános tartalék									
						K5					Egyéb működési célú kiadások									-104 000 000
	XX.						Emberi Erőforrások Minisztériuma													
218672		11					Közgyűtemények													
						K3					Dologi kiadások									64 000 000
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok													
			23				Sporttevékenység támogatása													
386395				4							Versenysport és szakmai feladatok támogatása									
						K5					Egyéb működés célú kiadások									-32 432 188
	XLVII.						Gazdaság-újraindítási Alap													
		2					Fejezeti kezelésű előirányzatok													
			1				Gazdaság-újraindítását szolgáló miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok													
376273				1							Magyar Falu Program									
						K8					Egyéb felhalmozási célú kiadások									-200 000 000
386728				3							Egyházi működési, program és fejlesztési támogatások									
						K5					Egyéb működési célú kiadások									15 000 000
						K8					Egyéb felhalmozási célú kiadások									25 000 000

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma	
												Kiemelt előirányzat neve								

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma		
												Kiemelt előirányzat neve						
	XI.						Miniszterelnökség											
		30					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
			1				Célelőirányzatok											
385551				15								Kulturális örökségvédelmi, világörökségi törvényből adódó és nemzeti emlékhelyekkel kapcsolatos feladatok			200 000 000			
385562				16								Nonprofit, társadalmi, civil szervezetek és köztestületek támogatása			32 432 188			
296668			2									Fejezeti általános tartalék			-104 000 000			
	XX.						Emberi Erőforrások Minisztériuma											
218672		11					Közgyűjtemények								64 000 000			
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
			23									Sporttevékenység támogatása						
386395				4								Versenysport és szakmai feladatok támogatása			-32 432 188			
	XLVII.						Gazdaság-újraindítási Alap											
		2					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
			1									Gazdaság újraindítását szolgáló miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok						
376273				1								Magyar Falu Program			-200 000 000			
386728				3								Egyházi működési, program és fejlesztési támogatások			40 000 000			
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																		
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra						
Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárólagosa (módosítása +/-)					Összesen		I.n.év	II. n.év	III.n.év	IV.n.év	
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>					336 432 188						336 432 188

*Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

A Kormány 1785/2021. (XI. 5.) Korm. határozata a Budapesti Fenntarthatósági Expó és Világtalálkozó 2021-ről szóló 1270/2020. (VI. 2.) Korm. határozat módosításáról

A Budapesti Fenntarthatósági Expó és Világtalálkozó 2021-ről szóló 1270/2020. (VI. 2.) Korm. határozat a következő 11. ponttal egészül ki:

(A Kormány)

„11. felhívja az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy a szakmai irányítása alatt álló Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság bevonásával tegye meg a szükséges intézkedéseket az Expó ökológiai lábnyomának csökkentését célzó faültetési program végrehajtása érdekében.

Felelős: innovációért és technológiáért felelős miniszter

Határidő: folyamatos”

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

A Kormány 1786/2021. (XI. 5.) Korm. határozata az új szedresi kultúrház és közösségi tér építésének támogatásáról

A Kormány a kulturális fejlesztések előkészítéséhez és tervezéséhez szükséges források biztosításáról szóló 1747/2020. (XI. 11.) Korm. határozatban foglalt döntését megerősítve

1. egyetért a Szedres községben új kultúrház és közösségi tér építését célzó kulturális beruházás (a továbbiakban: Beruházás) megvalósításával az ingatlan-nyilvántartás szerinti Szedres belterület 7 helyrajzi számú ingatlanon;
2. a Beruházás megvalósítása érdekében az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 101/A. §-a hatálya alá tartozó támogatást nyújt a megvalósító Szedres Község Önkormányzata (a továbbiakban: Kedvezményezett) részére 792 354 434 forint összegben az alábbi ütemezés szerint:
 - a) a 2021. évben 36 585 558 forint;
 - b) a 2022. évben 755 768 876 forint;
3. a Beruházás felelőseként az emberi erőforrások miniszterét jelöli ki;
4. felhívja a pénzügyminisztert, hogy – az emberi erőforrások minisztere bevonásával – a Beruházás megvalósítása érdekében gondoskodjon
 - a) a 2021. évben 36 603 851 forint biztosításáról a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 1. melléklet XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Gazdaság újraindítását szolgáló emberi erőforrások fejezeti kezelésű előirányzatok alcím, 4. Kulturális beruházások és fejlesztések támogatása jogcímcsoport javára,
 - b) a 2022. évben 756 146 760 forint biztosításáról a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 1. melléklet XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Gazdaság újraindítását szolgáló emberi erőforrások fejezeti kezelésű előirányzatok alcímen belül;

Felelős: pénzügyminiszter
emberi erőforrások minisztere

Határidő: az a) pont tekintetében 2021. november 8.
a b) pont tekintetében 2022. március 31.
5. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 36. § (4c) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva engedélyezi az emberi erőforrások minisztere számára, hogy a Beruházás megvalósítása érdekében a 2022. évi központi költségvetés XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Gazdaság újraindítását szolgáló emberi erőforrások fejezeti kezelésű előirányzatok terhére legfeljebb 755 768 876 forint összeg mértékéig éven túli kötelezettséget vállaljon;

6. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy a Beruházás megvalósítása érdekében gondoskodjon a Kedvezményezett részére 792 354 434 forint összegben támogatói okirat kibocsátásáról, és a költségvetési támogatásnak a 2. pontban meghatározott ütemek szerint a Kedvezményezett részére támogatási előlegként történő folyósításáról.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: a támogatói okirat kiadása tekintetében a forrás rendelkezésre állását követően azonnal
a 2021. évi költségvetési támogatás folyósítása tekintetében a támogatói okirat hatálybalépését követő 15 napon belül
a 2022. évi költségvetési támogatás folyósítása tekintetében a forrás rendelkezésre állását követő 15 napon belül

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.